

ΤΑΞΙΔΙ

ΣΤΗΝ

ΚΟΡΕΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ

στη Διακόνισσα Μαρία Σπυροπούλου
γιατί δεκαπέντε χρόνια πριν, γέμισε τα βλέμματά μας με το Φως της Πρωινής Γαλήνης

16 – 24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2019

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΒΛΑΣΣΑΡΟΥΣ

«τι σας αρέσει;»

Αυτό είναι ένα από τα πρώτα ερωτήματα που απευθύνουμε στους ανθρώπους που θέλουμε να γνωρίσουμε καλύτερα.

Σε εμάς αρέσουν

- το ταξίδι, η περιπέτεια, το άνοιγμα, το διαφορετικό
- η μνήμη, το παρόν, η έμπνευση, η προσδοκία
- οι ιστορίες, οι σχέσεις, τα χαμόγελα

Μας αρέσει να πυροδοτούμε συζητήσεις για τα σημαντικά που δεν είναι αυτονόητα.

Οι κοινές μας λέξεις είναι η σύνδεσή μας, το κοινό μας ταξίδι.

Καλή συνοδοιπορία

π. Δημήτριος

συμπλέοντας

τα θρησκευματα της Κορέας

종교

Η Κορέα υπήρξε ανέκαθεν ένα χωνευτήρι διαφόρων θρησκειών. Έχοντας διεισδύσει και εγκατασταθεί στη χώρα ή έχοντας δημιουργηθεί σ' αυτή, ο ανιμισμός (η πίστη ότι όλα είναι έμψυχα, εφόσον σε κάθε τι κατοικεί ένα πνευματικό ον), η πολυθεϊστική του εξέλιξη, ο Βουδισμός, ο Κομφουκιανισμός (στο βαθμό που είναι θρησκεία, βλ. παρακάτω), ο Χριστιανισμός, συνδυασμοί των παραπάνω, οι Νέες Θρησκείες όπως το Τονγκχάκ ή η Ενοποιητική Θρησκεία του Μουν, όλες αυτές με τις παραλλαγές τους, συνυπήρξαν αλληλοεπηρεαζόμενες και αλληλοδιαδεχόμενες σε βαθμό παρουσίας στη χώρα και επιρροής. Σήμερα επίσης συνυπάρχουν αλληλοεπηρεαζόμενες, καθιστώντας την εικόνα της θρησκείας στην Κορέα πολυσύνθετη.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πρώτη υπήρξε η λεγόμενη «εγχώρια (ή αρχαϊκή: primeval) θρησκεία», που δημιουργήθηκε από τα προϊστορικά χρόνια από τις φυλές (σιβηριανής προέλευσης, κυρίως Τουγκούζ) που διείσδυσαν και κατοίκησαν την χερσόνησο. Γι' αυτήν δεν υπάρχουν παρά πενιχρές μαρτυρίες, αλλά με βάση αυτές και, κυρίως, με βάση τη βεβαιότητα ότι κεντρικό στοιχείο τους ήταν ο σαμανισμός, μπορούμε να πούμε ότι υπήρξε ανιμιστική και πολυθεϊστική.

Ο σαμανισμός, προερχόμενος (σ' αυτή την περίπτωση) από την βορειοανατολική Ασία, συνίσταται στην πίστη – λατρεία – επικοινωνία με όντα του πνευματικού κόσμου. Σαμάνος είναι ακριβώς αυτό που επιτελεί, μέσω της έκστασης, δηλαδή της εξόδου από το σώμα του και του «ταξιδιού» στους κόσμους των πνευμάτων ή μέσω της διάθεσης του σώματός του σε κάποιο πνεύμα ως ιεροδιαμέσου (μέντιουμ), αυτή την επικοινωνία. Είναι μεσολαβητής μεταξύ του κόσμου των ανθρώπων και του κόσμου των πνευμάτων. Κύριοι σκοποί της μεσολάβησης ήταν η θεραπεία μιας αρρώστιας, η αποστολή της ψυχής με ασφάλεια στη μεταθανάτια κατοικία της, η εξασφάλιση της καλής πορείας της αγροτικής παραγωγής κ.λπ. Οι σημερινές σαμάνισσες στην Κορέα υπηρετούν σε μεγάλο βαθμό τους ίδιους σκοπούς.

Πνεύματα (πνευματικά όντα) κατοικούν ανθρώπους, ζώα, φυσικά στοιχεία, όπως ο ουρανός, τα άστρα, ποτάμια, δέντρα ή φυσικά φαινόμενα. Τα ζώα κατά περιπτώσεις μπορεί να είναι και εμφανίσεις (αγγελιαφόροι) άλλων πνευμάτων, όπως η τίγρις του Πνεύματος του Βουνού. Από όλ' αυτά λατρευόταν ιδιαίτερα το πνεύμα (θεός) του ουρανού. Στην κορεατική μυθολογία αναφέρεται ότι οι ιδρυτές των διαφόρων φρατριών (πατριών) που κατοικούσαν τη χώρα κατά τη νεολιθική εποχή προέρχονταν από τον ουρανό, όπως ο Χουαν – ούνγκ. Τους ιδρυτές αυτούς, μετά θάνατον, τιμούσαν (ορισμένους τους τιμούν ακόμα) ως ιδιαίτερης αξίας πνεύματα. Λατρεύονταν επίσης τα πνεύματα κάποιων αστερισμών όπως η Πούλια ή αστρων όπως ο Πολικός αστέρας, του ήλιου, της σελήνης, ψηλών βουνών ή του (κινεζικής προέλευσης) Δράκου – βασιλιά (Dragon – king = θεού της βροχής και των νερών).

Στη διάρκεια της ιστορίας, έως σήμερα, η εγχώρια θρησκεία εμπλουτίζει το πάνθεό της, απορροφώντας (και μετατρέποντας σε θεότητες) Βούδες και μποντισάτβες (βλ. παρακάτω) από τον Βουδισμό, ταοϊστικές θεότητες, αλλά και τον Χριστό από τον Χριστιανισμό, γινόμενη έτσι όλο και πιο σύνθετη. Αυτή η θρησκεία, εκτός από τη χρήση (όπως σε κάθε πολυθεϊσμό) των πνευμάτων (ή θεών) για την εδώ ζωή, για επίγειους σκοπούς, έχει επίσης ως μεταθανάτιο σκοπό μια καλή θέση στον κόσμο των προγόνων. Αυτός τοποθετείται στον ουρανό (= σε κάποιο ουράνιο κόσμο).

Το 372 μπαίνει, προερχόμενος από την Κίνα, ο Βουδισμός, κυρίως με τη μορφή που ονομάζεται Μαχαγιάνα. Νωρίτερα είχε μπει και ο Κομφουκιανισμός, αλλά και ο Ταοϊσμός (κυρίως με τη μορφή που λέγεται «θρησκευτικός» ή «λαϊκός» Ταοϊσμός). Ο Βουδισμός κυριαρχεί (χάρη στην κρατική υποστήριξη) κυρίως στο νότο (στα κράτη Μπεκτσέ και Σίλλα) ενώ στο βορρά (στο κράτος Κογκουρυό) παραμένει κυρίαρχη η εγχώρια θρησκεία. Συνδυαστικές θρησκείες, όπως το Χουαράνγκ-ντό, που συνδυάζει κομφουκιανό, βουδιστικό και ταοϊστικό στοιχεία γεννιούνται, αλλά γενικά την πρωτοκαθεδρία έχει ο Βουδισμός. Από το 624 ο Ταοϊσμός επανακτά μεγάλο βαθμό παρουσίας και επιρροής. Από τη δυναστεία Κορυό (966-1392) ο Βουδισμός σταδιακά χάνει τη λάμψη του, ενώ στη διάρκεια της δυναστείας Γι (ή Τσοσόν, 1392-1910) η πρώτη θέση δίνεται στον Κομφουκιανισμό, υπό τη μορφή του λεγόμενου Νεο-Κομφουκιανισμού.

Ο Χριστιανισμός προερχόμενος από την Κίνα, φτάνει στην Κορέα στις αρχές του 17^{ου} αιώνα, με τη μορφή του Ρωμαιοκαθολικισμού. Στη διάρκεια της Τσοσόν υφίσταται εκτεταμένους διωγμούς.

Το 1897 στη ρωσική πρεσβεία ιδρύεται Ορθόδοξος ναός, εγκαινιάζοντας την αρχή της Ορθοδοξίας στην Κορέα. Επί Σοβιετικής Ένωσης εγκαταλείφθηκε, αλλά από το 1956 περιήλθε στη δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

*Σαμάνισσα χορεύει στο ρυθμό του τύμπανου για να εκστασιασθεί.
Αρωματικές ουσίες που καίγονται βοηθούν.*

Σύγχρονη σαμάνισσα (Μουντόνγκ)

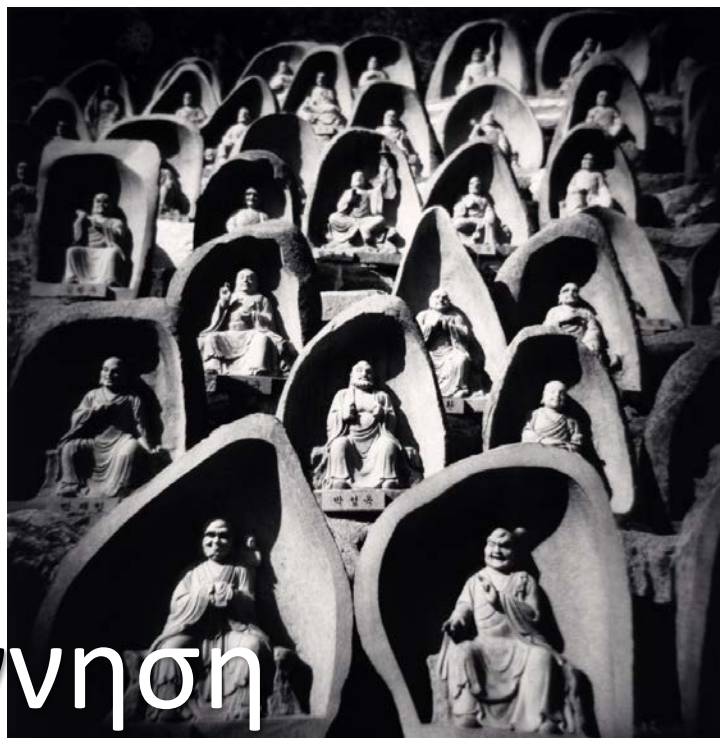
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

Στην Κορέα δεν υπάρχει κρατική θρησκεία (χωρισμός θρησκείας και κράτους). Όλες οι θρησκείες, με βάση το σύνταγμα του είναι ελεύθερες, έχουν ίση θέση και απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα.

Το μεγαλύτερο μέρος του κορεατικού λαού (πάνω από 56%) ακολουθεί τη λεγόμενη «λαϊκή θρησκεία». Κάποιες ομοιότητες αυτής με τη θρησκεία που υπήρξε στη χώρα πριν την εισαγωγή του Βουδισμού, κυρίως η ύπαρξη σαμάνων, που τότε ονομάζονταν «mu», ενώ σήμερα ονομάζονται (όταν είναι, όπως κατά κανόνα συμβαίνει, γυναίκες) «mudong», αποτελούν ένδειξη ότι πρόκειται για την ίδια, βασικά, θρησκεία, με αυτήν που είδαμε παραπάνω ως «εγχώρια». Και τώρα αυτή έχει ως αντικείμενο λατρείας το ίδιο πάνθεο.

Σημαντικότερα θέση ανάμεσα στα πνευματικά όντα που το αποτελούν έχουν οι θεοποιημένες ψυχές των προγόνων. Αυτές αποτελούν το μέρος μιας οικογένειας (μάλιστα ενός σογιού) και οι λατρευτικές πράξεις (περιποίηση του τάφου, προσφορές κατά την επέτειο του θανάτου κ.λπ.) που γίνονται από κοινού ενισχύουν τη βασική αυτή μονάδα της κορεατικής κοινωνίας. Κύριο χαρακτηριστικό αυτής της θρησκείας, όπως είπαμε, είναι η επικοινωνία με αυτά τα πνεύματα, την οποία επιτελούν οι σαμάνοι. Σαμάνισσες υπάρχουν δύο ειδών: εκείνες που γίνονται μετά από τη λεγόμενη «σαμανική κλήση» (η κοπέλα παρουσιάζει περίεργη συμπεριφορά, π.χ. μελαγχολία, ανορεξία, ανεξήγητη ταραχή κ.λπ.), οπότε θεωρείται ότι κάποιο πνεύμα την έχει επιλέξει ως μέσο του για να επικοινωνεί με τους ανθρώπους. Σ' αυτή την περίπτωση πηγαίνει να μαθητεύσει σε μια ήδη ενεργή σαμάνισσα, όπου μαθαίνει τον τρόπο έκστασης, με την οποία επιτυγχάνει την επικοινωνία κ.λπ. Η έκσταση επιτυγχάνεται με διάφορους τρόπους (π.χ. στην Κίνα με την μονότονη επανάληψη μιας κίνησης μπρος – πίσω, στη Ν. Αμερική με παραισθησιογόνα φυτά κ.λπ., στην Κορέα χρησιμοποιούν τύμπανα και χορό). Και εκείνες που είναι απλώς «κληρονομικές», από την οικογένειά τους. Οι σαμάνοι χρησιμοποιούνται από τον κορεατικό λαό κυρίως για επικοινωνία με τα πνεύματα των νεκρών προγόνων τους (υπάρχουν και εξαιρέσεις: κάποιες φορές η σαμανική επικοινωνία θεωρείται ότι δυσαρεστεί τον νεκρό). Μ' αυτή την έννοια, η λαϊκή θρησκεία αποτελεί μέρος της προγονολατρείας.

γέννηση

περισυλλογή

Τώρα, αδελφοί, αυτή είναι η Ευγενική
Αλήθεια για τον Πόνο:

Η γέννηση είναι πόνος, η φθορά είναι πόνος,
η αρρώστια είναι πόνος, ο θάνατος είναι
πόνος. Το ίδιο είναι η θλίψη και το πένθος, η
συμφορά, ο θρήνος, η απελπισία. Το να
συνυπάρχουμε με πράγματα που μας
δυσχεραίνουν, το να είμαστε χωρισμένοι από
πράγματα που μας ευχαριστούν - αυτό είναι
επίσης πόνος. Το να μην αποκτάμε ό,τι
θέλουμε - αυτό επίσης είναι πόνος. Με ένα
λόγο, αυτό το σώμα, αυτή η μάζα που
αποτελείται από πέντε στοιχεία και που
βασίζεται στην απληστία, είναι πόνος.

(Σαμιούττα Νικάγια, ν. 421)

Βου
δι
σμός

Ο Βουδισμός αποτελείται από ένα πλήθος παραδόσεων που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της μακρόχρονης πορείας του. Οι παραδόσεις αυτές διαιρούνται συνήθως σε δύο μεγάλους κλάδους:

1. το Βουδισμό Χιναγιάνα ή Τεραβάντα και
2. το Βουδισμό Μαχαγιάνα (ο Βουδισμός της Κορέας).

Σ' αυτούς, ως ιδιαίτερος κλάδος μπορεί να προστεθεί ο Βουδισμός του Θιβέτ και της Μογγολίας. Εδώ, μετά από μια σύντομη αναφορά στον ιδρυτή του Βουδισμού, θα παρουσιάσουμε το Χιναγυάνα και το Μαχαγυάνα.

➤ ΣΙΝΤΑΡΤΑ ΓΚΑΟΥΤΑΜΑ: Ο ΒΟΥΔΑΣ

Ο Σιντάρτα Γκαουτάμα (πιθανή χρονολογία 560-480 π.Χ.) υπήρξε ο ιδρυτής του Βουδισμού. Βέβαιες ιστορικά πληροφορίες για τη ζωή του δεν υπάρχουν. Σύμφωνα με κάποια αποσπασματικά στοιχεία που διασώζει ο Κανόνας Πάλι (πρόκειται για συλλογή κειμένων στη γλώσσα Πάλι, ένα είδος δημοτικής της σανσκριτικής - η αρχαία ινδοευρωπαϊκή γλώσσα της Ινδίας - που καταγράφηκε στο τέλος του 1ου αι. π.Χ.), ο Σιντάρτα, ήταν γιος του ηγεμόνα του κρατιδίου της φυλής των Σάκυα, η οποία κατοικούσε κοντά στα σημερινά σύνορα της Ινδίας με το Νεπάλ. Νωρίς βίωσε μια κρίση σχετικά με την αξία της ζωής, η οποία με αρχή τη γέννηση καταλήγει στη φθορά, την αρρώστια, τα γηρατειά και το θάνατο και η οποία με τις μετενσαρκώσεις διαιωνίζεται σε διάφορες μορφές ύπαρξης που έχουν την ίδια κατάληξη. Αυτή η κρίση τον οδήγησε να εγκαταλείψει την πριγκιπική ζωή και να αναζητήσει έναν τρόπο απελευθέρωσης από τον αιώνια ανανεούμενο κύκλο της ύπαρξης (σασσάρα). Μετά από ένα στάδιο αναζητήσεων, στη διάρκεια μιας ολονύκτιας περισυλλογής κάτω από ένα δέντρο στην περιοχή Μπούντα-γκάγια, είχε μια πνευματική εμπειρία που ο ίδιος θεώρησε ως φωτισμό. Έτσι έγινε Βούδας (που θα πει φωτισμένος). Αυτός ο φωτισμός θεωρείται ως ένα είδος γνώσης, για το περιεχόμενο της οποίας οι διάφορες βουδιστικές σχολές δίνουν ποικίλες απαντήσεις.

Σ' αυτόν το βιογραφικό πυρήνα προστέθηκαν στη διάρκεια του χρόνου πολλά στοιχεία που δεν υπάρχουν στον Κανόνα Πάλι, ιδίως σχετικά με τη ζωή του Σιντάρτα πριν εγκαταλείψει τα εγκόσμια (όπως ότι ζούσε σε τέσσερα παλάτια, ένα για κάθε εποχή, ότι στην ηλικία των 29 ετών για πρώτη φορά είδε έναν άρρωστο, ένα γέρο και ένα νεκρό και αναρωτήθηκε γιατί να υπάρχουν αυτές οι καταστάσεις κτλ.). Έτσι, δημιουργήθηκαν διάφορες ολοκληρωμένες βιογραφίες του. Αυτή που είναι ευρέως γνωστή στη Δύση είναι μια από αυτές.

➤ ΧΙΝΑΓΙΑΝΑ ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

Ο Χιναγιάνα Βουδισμός επικρατεί στις χώρες Σρί Λάνκα, Μπούρμα, Καμπότζη, Λάος και Ταϊλάνδη, καθώς και σε τμήματα του Βιετνάμ, του Μπανγκλαντές και της Ινδίας. Έχει περίπου 100.000.000 πιστούς. Οι διδασκαλίες του περιέχονται στο κυριότερο κείμενο του, που είναι ο Κανόνας Πάλι.

A. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ.

Ο Βουδισμός γενικά διατήρησε κάποιες διδασκαλίες παρόμοιες με εκείνες του Ινδουισμού. Έτσι, η ιδέα ότι η ύπαρξη ταυτίζεται με τον πόνο ισχύει και εδώ, καθώς και ότι αυτή, μέσα από τις μετενσαρκώσεις, αναπαράγεται συνεχώς. Έτσι ο πόνος διαιωνίζεται.

Ο Χιναγιάνα διατείνεται ότι η διδασκαλία του ταυτίζεται με εκείνη που ανέπτυξε ο ίδιος ο Βούδας. Όμως, ο Κανόνας Πάλι καταγράφηκε πολύ αργά, γι' αυτό η αρχική διδασκαλία μόνο κατά προσέγγιση μπορεί να ανασυντεθεί. Πάντως, ο Κανόνας Πάλι περιέχει μια από τις αρχαιότερες συστηματοποιήσεις της. Αυτή είναι η γνωστή ως σχήμα των «τεσσάρων ευγενικών αληθειών». Οι «τέσσερις ευγενικές αλήθειες» είναι:

1. Η ύπαρξη είναι πόνος.

Όλα τα όντα, μεταξύ των οποίων και ο άνθρωπος, συναντούν τον πόνο σε διάφορα επίπεδα: τη γέννηση, τη φθορά, την αρρώστια, το θάνατο. Να έχεις εκείνο που δε θέλεις ή να μην έχεις εκείνο που θέλεις, είναι πόνος. Όλες οι καταστάσεις, ακόμη και οι ευχάριστες, υπόκεινται σε μεταβολή και αργά ή γρήγορα μετατρέπονται αναπόφευκτα σε κάποια από αυτές τις οδυνηρές καταλήξεις. Αλλά σ' ένα βαθύτερο επίπεδο, ο πόνος παράγεται από τον τρόπο με τον οποίο υπάρχουν τα πάντα. Γι' αυτό η πρώτη αλήθεια διατυπώνεται με την πρόταση «η ύπαρξη είναι πόνος».

Με ποιο τρόπο υπάρχουν τα πάντα;

Τα πάντα δίνουν την εντύπωση ότι διαρκούν, ενώ στην πραγματικότητα μεταβάλλονται συνεχώς. Δεν αποτελούν «όντα» αλλά μάλλον φευγαλέες διαδικασίες.

Τα πάντα δίνουν την εντύπωση ότι είναι συμπαγή, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι παρά σύνθετα από διάφορα στοιχεία. Αν από ένα σπίτι αφαιρέσουμε τη στέγη, τους τοίχους, το πάτωμα κτλ., κανένα «σπίτι» χωρίς αυτά τα στοιχεία δε θα μείνει, γιατί το σπίτι είναι απλώς μια σύνθεση. Έτσι, τα πάντα υπάρχουν σαν όνειρα ή σαν σύννεφα που σε κάθε στιγμή ανασυντίθενται και μεταβάλλονται. Γιατί όμως ο διπλός αυτός χαρακτήρας της ύπαρξης προκαλεί πόνο; Διότι έρχεται σε σύγκρουση με την επιθυμία.

2. Αιτία του πόνου είναι η επιθυμία.

Η επιθυμία έχει ως αντικείμενο πράγματα, καταστάσεις, όντα κτλ. που ο άνθρωπος τα θεωρεί ως πραγματικά. π.χ. ένα ψεύτικο νόμισμα που βλέπει κάποιος στο δρόμο είναι επιθυμητό μόνο όσο θεωρείται αληθινό. Παύει να είναι τέτοιο μόλις αποκαλυφθεί ότι είναι ψεύτικο. Τα πάντα γίνονται αντικείμενα της επιθυμίας με βάση την ιδέα ότι υπάρχουν πραγματικά, που σ' αυτήν τη φάση του Βουδισμού, σημαίνει μόνιμα και συμπαγή. Όμως, μόνο φαινομενικά υπάρχουν έτσι. Η αληθινή ύπαρξή τους είναι φευγαλέα και σύνθετη. Συνεπώς, η επιθυμία στηρίζεται πάνω σε μια αυταπάτη.

Η επιθυμία λοιπόν δημιουργείται από άγνοια. Εάν κάποιος γνωρίσει τον αληθινό τρόπο ύπαρξης των πραγμάτων, θα πάψει να τα επιθυμεί. Παύοντας να επιθυμεί θα πάψει να πράττει με τρόπο που παράγει κάρμα. Παύοντας να παράγει κάρμα θα πάψει να αναγεννάται. Η ανακάλυψη αυτής της αλυσίδας αποτελεί το κύριο μέρος του φωτισμού του Βούδα κατά τον Κανόνα Πάλι

3. Η κατάπαυση του πόνου.

Αυτή ονομάζεται «νιρβάνα» που σημαίνει «σβήσιμο» στη σανσκριτική γλώσσα. Αναφέρεται στην κατάσβεση της άγνοιας, της επιθυμίας και της απέχθειας, που δεν είναι παρά η άλλη όψη της επιθυμίας, κυρίως όμως σ' εκείνο που η κατάσβεση αυτή οδηγεί, δηλαδή στην κατάπαυση της αναπαραγωγής της ύπαρξης. Τα τελευταία λόγια του Σιντάρτα ήταν: «δε θα ξαναγεννηθώ πια».

4. Το μονοπάτι που οδηγεί στην κατάπαυση του πόνου.

Αυτό αποτελείται από οκτώ στάδια που μοιάζουν με την Ινδουϊστική γιόγκα γι' αυτό λέγεται «οκταπλό μονοπάτι». Τα πρώτα αφορούν στην αποφυγή βλάβης κάθε ζωντανού πλάσματος, στην απάρνηση της ιδιοκτησίας κτλ. Τα τελευταία αφορούν στο διαλογισμό. Στο Χιναγιάνα ο διαλογισμός συνίσταται στην προσπάθεια γνώσης των πραγμάτων όπως αυτά στην πραγματικότητα είναι, δηλαδή σύνθετα και μεταβαλλόμενα.

B. ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ ΤΟΥ ΧΙΝΑΓΙΑΝΑ

Σύμφωνα με τα παραπάνω το ιδανικό αυτό είναι ν' αποκτήσει ο άνθρωπος αντίληψη της αληθινής πραγματικότητας, ώστε τελικά να απελευθερωθεί από την εξ ορισμού οδυνηρή ύπαρξη. Ο άνθρωπος αυτός δεν μπορεί στο Χιναγιάνα παρά να είναι μοναχός. Οι λαϊκοί μπορούν μόνο να κάνουν πράγματα που παράγουν καλό κάρμα και να ελπίζουν, όπως στον Ινδουισμό, σε μια καλύτερη αναγέννηση. Τα πράγματα αυτά είναι: η «ντάνα», δηλαδή το να δίνεις οι ιερές αποδημίες η τήρηση κάποιων από τους κανόνες του «οκταπλού μονοπατιού» για κάποιο διάστημα κτλ. Γενικά όμως, στο Βουδισμό την κυρίως βουδιστική κοινότητα αποτελούν εκείνοι που ζουν με τέτοιον τρόπο, ώστε να μπορούν να τηρήσουν όλα όσα πρέπει, δηλαδή οι μοναχοί. Επειδή όμως την πλειονότητα των πιστών του αποτελούν οι λαϊκοί, η δεσπόζουσα ποσοτικά μορφή του είναι εκείνη των λαϊκών.

➤ ΜΑΧΑΓΙΑΝΑ ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

Ο Μαχαγιάνα Βουδισμός επικρατεί στην Κίνα, το Θιβέτ, τη Μογγολία, την Ιαπωνία και την Κορέα. Ο Κορεατικός Βουδισμός αποτελεί την τοπική έκφραση του Βουδισμού Μαχαγιάνα και άρχισε περίπου να αναπτύσσεται από τον 1^ο αιώνα π.Χ.

Κυριότερα κείμενα του Μαχαγιάνα είναι ο Κινεζικός και ο Θιβετιανός Κανόνας. Αυτοί περιέχουν μεταφράσεις κειμένων παρόμοιων με εκείνα του Κανόνα Πάλι και διάφορα μαχαγιανικά έργα, όπως κείμενα δασκάλων αυτού του κλάδου κ.ά.

Ο Μαχαγιάνα είναι η αναπτυγμένη μορφή ενός κινήματος, που από νωρίς διαφοροποιήθηκε από το Χιναγιάνα, με τον οποίο είχε κοινή αφετηρία, αναπτύσσοντας ιδιαίτερες διδασκαλίες σχετικά με δύο κυρίως θέματα:

1. Την αληθινή φύση της πραγματικότητας.

Ενώ για το Χιναγιάνα τα όντα δεν είναι πραγματικά επειδή είναι μεταβλητά και σύνθετα, για το Μαχαγιάνα δεν είναι πραγματικά, επειδή δεν υπάρχουν καθ' εαυτά. Αυτό συμβαίνει επειδή στερούνται δικό τους εαυτό. Κι αυτό με τη σειρά του συμβαίνει επειδή το καθετί είναι ό,τι είναι μόνο σε αλληλεξάρτηση από τα άλλα όντα. Έτσι, τα όντα είναι «κενά» από δικό τους εαυτό. Η κατάσταση αυτή ύπαρξης ονομάζεται κενότητα και ισοδυναμεί με την αληθινή πραγματικότητα. Επειδή κάθε επιθυμία προϋποθέτει την ιδέα του χωριστού όντος, η κενότητα βοηθάει το βουδιστή να απαλλαγεί από αυτήν την ιδέα και επομένως και από την επιθυμία. Έτσι, λοιπόν, στο Μαχαγιάνα για να απελευθερωθεί κάποιος από την οδυνηρή, ψεύτικη ύπαρξη, πρέπει να φωτιστεί σχετικά με τον αληθινό τρόπο ύπαρξης των «όντων», που είναι η κενότητα.

2. Την κοσμολογία.

Αν στο Χιναγιάννα ο όρος «Βούδας» σημαίνει κάποιον που, όπως ο Γκαουτάμα, κατόρθωσε να φωτιστεί, στο Μαχαγιάννα ο ίδιος όρος σημαίνει κυρίως μια υπερβατική πραγματικότητα, ένα απόλυτο, όμοιο με το Ινδουϊστικό Μπράχμαν.

Στον αρχαίο Βουδισμό υπήρχε αρχικά ένας κόσμος (ένα κοσμικό σύστημα), αλλά βαθμιαία ο αριθμός των κόσμων μεγαλώνει, δηλαδή από τον βασικό Βούδα (όπως από το Μπράχμαν στον Ινδουισμό), απορρέει ένα διαστρωματωμένο σύμπαν, ώστε τελικά στον Μαχαγιάννα να έχουμε άπειρους κόσμους. Αυτό είχε ως άμεση συνέπεια τον πολλαπλασιασμό των Βουδών: όπως ο δικός μας κόσμος είχε τον Βούδα του (τον Σακυαμούνι) και πριν από αυτόν άλλους και στο μέλλον τον Μαϊτρέγια, έτσι και οι άλλοι κόσμοι έχουν τους Βούδες τους. Οι Βούδες αυτοί διδάσκουν τη βουδιστική αλήθεια σ' αυτούς τους κόσμους. Ένας τέτοιος Βούδας υπήρξε, σύμφωνα με το Μαχαγιάννα, ο Σιντάρτα Γκαουτάμα.

Κόσμοι υπάρχουν «καθαροί» (εκεί, στα όντα που τους κατοικούν, δεν υπάρχει η επιθυμία) και «ακάθαρτοι» (με το αντίθετο χαρακτηριστικό, όπως ο δικός μας κόσμος). Οι Βούδες χωρίζονται ανάλογα σε «ουράνιους» (που κατοικούν και διευθύνουν τους ουράνιους κόσμους), και σε «επίγειους». Το σύνολο των κόσμων αποτελεί την προς τα έξω έκφραση του απόλυτου (την αντίστοιχη σ' εμάς δημιουργία). Αυτό το σύνολο αποτελεί έτσι την εξωτερική πλευρά ή όψη του απόλυτου, που έτσι είναι το σύνολο και των δύο πλευρών του.

Το πιο γνωστό παράδειγμα ουράνιου Βούδα είναι ο Βούδας Αμιντά, κύριος του «Δυτικού Καθαρού Κόσμου», ενώ επίγειου, ο Σακυαμούνι. Ο Αμιντά, όπως και οι άλλοι τέτοιοι Βούδες, εμφανίζεται με διάφορες μορφές στους διάφορους κόσμους, προκειμένου να βοηθήσει τα όντα να σωθούν.

ΜΠΟΝΤΙΣΑΤΒΑ: ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΧΑΓΙΑΝΑ

Στο Μαχαγιάννα αναπτύχθηκε η ιδέα ότι εκτός από το φωτισμό, για να σωθεί κάποιος πρέπει να κατέχεται από συμπόνια προς όλα τα όντα και να θέλει να τα βοηθήσει να σωθούν. Έτσι, στο Μαχαγιάννα, το ιδανικό είναι να ακολουθήσει κάποιος το μονοπάτι που οδηγεί σ' αυτούς τους δύο σκοπούς. Εκείνος που το κάνει αυτό ονομάζεται μποντισάτβα (μπόντι= φωτισμός, σάτβα= ον σε πορεία προς το φωτισμό). Ο μποντισάτβα μετά από άπειρες ζωές φτάνει κάποτε στο σημείο να μπει στη Νιρβάννα, που στο Μαχαγιάννα Βουδισμό σημαίνει να ενωθεί με το απόλυτο. Όμως, αυτός καθυστερεί την ένωση αυτή και παραμένει σε κάποιο ουράνιο κόσμο, με σκοπό να σώσει όλα τα όντα που οδυνώνται, θέλοντας να τους βοηθήσει. Αυτή η βοήθεια παίρνει μετά διάφορες μορφές που φτάνει μέχρι την προστασία επαγγελματιών κ.λπ. Τέτοιοι μποντισάτβα ονομάζονται επίσης Βούδες, συμπληρώνοντας έτσι την τριπλή σημασία αυτού του όρου στο Μαχαγιάννα

Η πιο γνωστή μορφή μποντισάτβα στην Κορέα, όπως και σ' όλη την Άπω Ανατολή, είναι η Γκουάν γιν (στα κινεζ.) ή Gwan-eum ή Gwanse-eum (στά κορεατικά) ή Κάννον (ιαπωνικά). Ξεκίνησε με το όνομα Αβαλοκιτεσβάρα από την Ινδία. Η «θεά του ελέους», όπως συχνά λέγεται, παρέχει κάθε είδους βοήθεια, ανακουφίζει τους κολασμένους, σώζει ψαράδες από την τρικυμία, προάγει τη γονιμότητα (μέρος αυτού του ρόλου της είναι ότι δίνει παιδιά σε άκληρες μητέρες), προστατεύει επαγγέλματα, κ.λπ. Η Γκουάν-γιν ακούει με συμπόνια όλα τα αιτήματα, γι' αυτό για πολλούς αποτελεί τη θεότητα της καθημερινής προσευχής τους.

Ο Τζίζο, ένας άλλος πολύ δημοφιλής μποντισάτβα, προστατεύει τα παιδιά που πέθαναν νωρίς ή από αμβλώσεις, στον άλλο κόσμο.

Οι Βούδες θεωρούνται εμφανίσεις (αβατάρ) του απόλυτου Βούδα. Οι μποντισάτβες μπορεί να είναι κι αυτοί το ίδιο ή να είναι αβατάρ κάποιου Βούδα (π.χ. η Κάννον θεωρείται αβατάρ του Αμιντά – βλ. παραπάνω -, του οποίου το αγαλματίδιο έχει μπροστά στο στέμμα της). Με τη σειρά της, η Κάννον μπορεί να έχει αβατάρ, εφόσον εμφανίζεται με άπειρους τρόπους. π.χ. ο γνωστός παχύς ζενιστής μοναχός, με το σάκο στην πλάτη, ο Χοτέϊ, έχει θεωρηθεί αβατάρ της Κάννον.

Με τον πολλαπλασιασμό των Βουδών και των μποντισατβών, τούς αβατάρ τους, την επακόλουθη λατρεία τους, την κατανομή σ' αυτούς ρόλων κ.λπ., ο Μαχαγιάνα παίρνει μορφή πολυθεϊσμού (χωρίς θεωρητικά να είναι, εφόσον τα πάντα είναι το απόλυτο) και γίνεται και εύκολα διαθέσιμος για να προσλάβει απ' αυτόν θείες μορφές ο κανονικός πολυθεϊσμός της εγχώριας θρησκείας.

Ο κόσμος τον Αμιντά Βούδα

Το κοσμικό σύστημα του ευλογημένου Αμιντά, που ονομάζεται Χώρα της Μακαριότητας, είναι πλούσιο, ειρηνικό, με όλα τα καλά, όμορφο και γεμάτο με θεούς και ανθρώπους. Ακόμα.... σ' εκείνο τον κόσμο δεν υπάρχουν ούτε κολάσεις, ούτε αναγέννηση με μορφή ζώου... ούτε κανενός άλλον είδους αναγέννηση σε δυσμενείς συνθήκες. Πολύτιμοι λίθοι, σαν αυτούς της Χώρας της Μακαριότητας δεν υπάρχουν σε τούτο τον κόσμο... αυτή η Χώρα της Μακαριότητας εκπέμπει διάφορες ευωδιές- είναι πλούσια σε διάφορα λουλούδια και καρπούς, στολισμένη με πολύτιμα δέντρα και σμήνη διάφορων γλυκόηχων πουλιών.

Sukhavati vyuha Sutra

Άπω Ανατολή

Μια περιοχή του κόσμου που αποτελεί πρόκληση για τις αισθήσεις.

Κορέα

Ένας προορισμός που μπορεί να φαντάζει όνειρο μακρινό... αλλά τελικά είναι τόσο κοντινό!

Σε λίγες μέρες ένας νέος πολιτισμός θα ανοιχτεί μπροστά στα μάτια μας. Ένας πολιτισμός που μετρά χιλιετίες και τόπους όπου η θρησκεία έχει παίξει πρωτεύοντα ρόλο. Μια περιοχή με χίλια πρόσωπα που ανυπομονούμε να γνωρίσουμε. Ένα "παράθυρο" γνώσης σε κάτι άγνωστο. Ένα ταξίδι που θα αποδειχθεί εμπειρία ζωής!

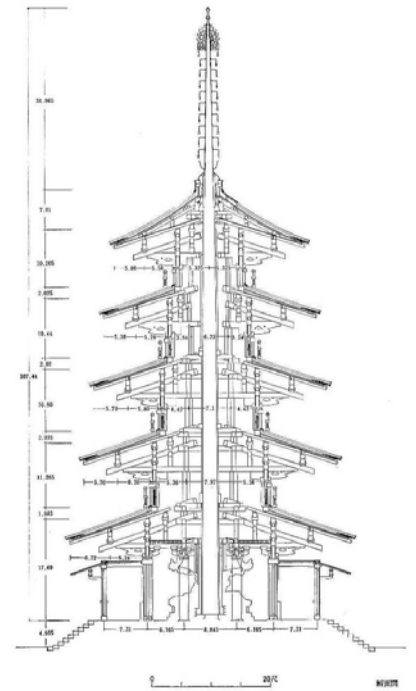
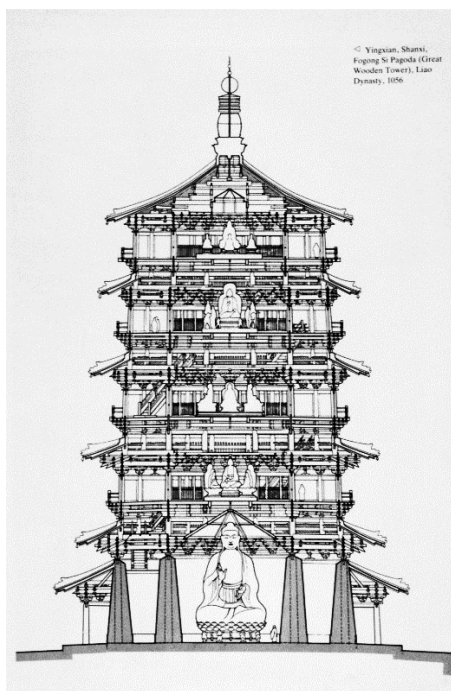
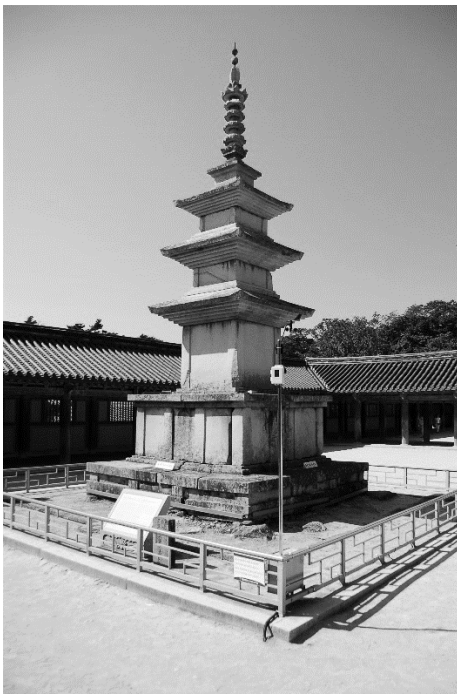

➤ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΔΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

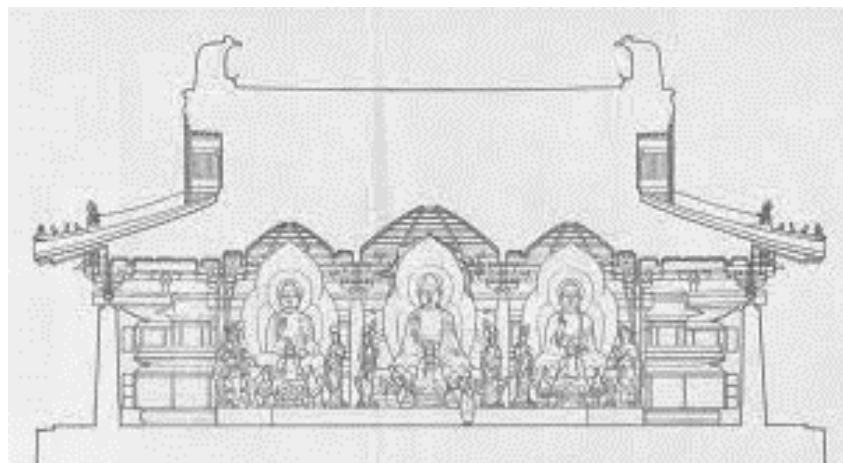
Ένα βουδιστικό μοναστήρι (οι βουδιστικοί ναοί είναι πάντα μονές, διότι τα κυρίως μέλη μια βουδιστικής κοινότητας είναι οι μοναχοί) αποτελείται από έναν περίβολο, που περιέχει κυρίως τρία κτίρια: Μια παγόδα, έναν ναό, και μια αίθουσα για τις ομιλίες. Τα κελιά βρίσκονται συνήθως πίσω απ' αυτό το σύμπλεγμα. Εισέρχεται κανείς από τη λεγόμενη «Μεγάλη Νότια Πύλη», που έχει δεξιά κι αριστερά της τους «Δύο Βασιλείς», δηλαδή δύο θεότητες – φύλακες, που είναι οπλισμένοι κι έχουν αγριωπά πρόσωπα.

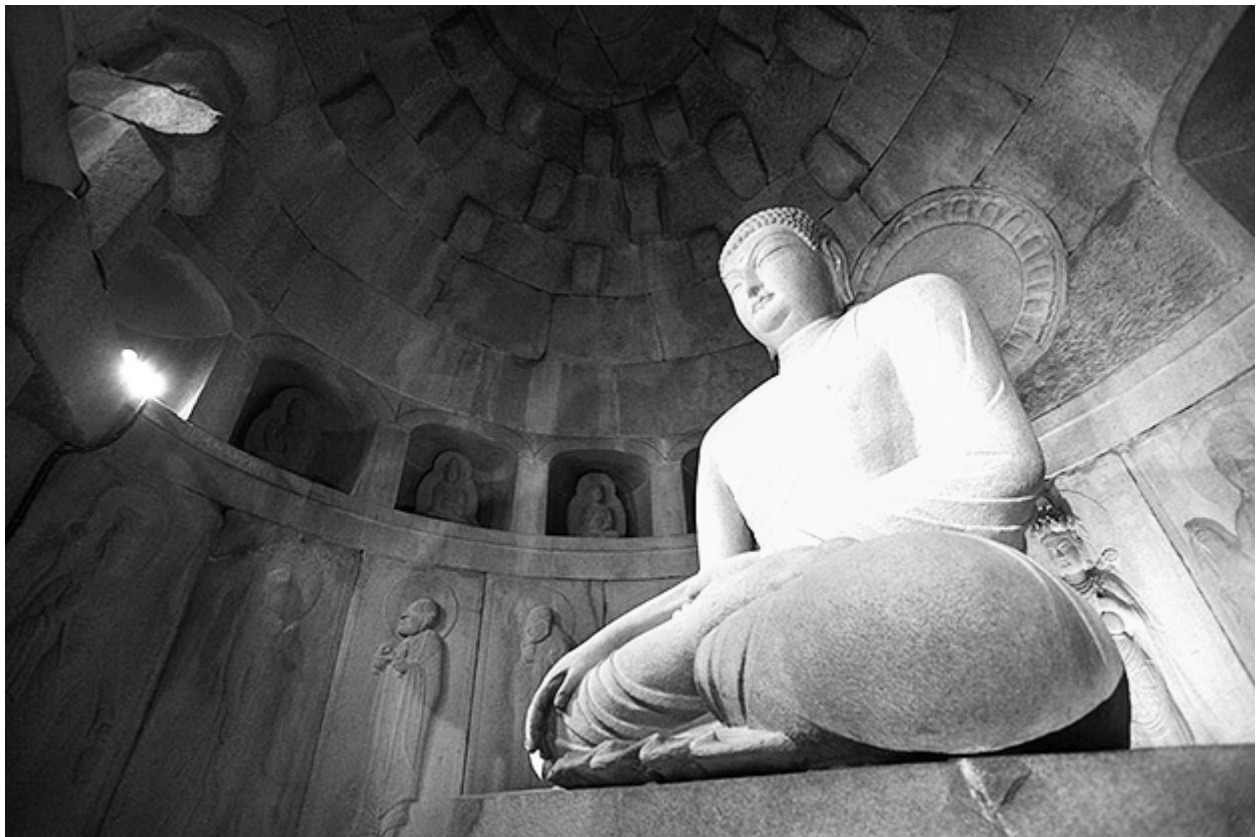
Η παγόδα δεν είναι ναός (σπανιότητα περιέχει ναό ή ναούς), αλλά ένα κοσμογράφημα, δηλαδή μια αναπαράσταση του συνόλου του κόσμου. Στην ινδική (συνεπώς και ινδουϊστική και βουδιστική) κοσμολογία στο κέντρο του κόσμου μας (τόσο μακριά από μας ή χρώματος όμοιου με του ουρανού, που δεν φαίνεται) βρίσκεται το όρος Μέρου ή Σουμέρου, που είναι σαν μια βαθμιδωτή πυραμίδα. Στην κορυφή του βρίσκεται ο πρώτος ουράνιος κόσμος. Πάνω από αυτό, επάλληλοι, βρίσκονται άλλοι ουράνιοι κόσμοι. Στην κορυφή βρίσκεται το απόλυτο, η πηγή του παντός, που απορρέει τον κόσμο (ο Πρωταρχικός Βούδας, το Σώμα της Αλήθειας). Το απόλυτο δηλώνεται στην παγόδα με μια σφαίρα περικυκλωμένη από φωτιά, που βρίσκεται στην κορυφή της (στην κορυφή του κεντρικού άξονα που τη διατρέχει - axis mundi). Οι ουρανοί δηλώνονται με επάλληλους δακτύλιους, συνήθως εννέα. Η κορυφή της ανώτατης στέγης είναι ο πρώτος ουρανός. Οι επάλληλες, διαδοχικές στέγες, είναι οι βαθμίδες του όρους Μέρου. Στη βάση του άξονα τοποθετούνται λείψανα του (ή υποτιθέμενα) Σακιαμούνι ή άλλων μεγάλων δασκάλων του Βουδισμού. Τώρα, εφόσον ο κόσμος είναι η εξωτερική όψη του απόλυτου, η παγόδα δείχνει το σύνολο του Βούδα, δηλαδή απόλυτο καθαυτό + κόσμος.

Ο ναός αναπαριστά τον ουράνιο κόσμο κάποιου Βούδα, π.χ. τον Καθαρό Δυτικό Κόσμο του Βούδα Αμίντα ή (στην περίπτωση του Σακυαμούνι), τον δικό μας κόσμο ή τον ουράνιο κόσμο, στον οποίο βρίσκεται τώρα αυτός. Ο Βούδας βρίσκεται στο κέντρο, καθήμενος συνήθως πάνω σε θρόνο νούφαρου (το νούφαρο δείχνει την υπερβατικότητα του – ότι δεν είναι πλάσμα αυτού του κόσμου (εφόσον αποτελεί έκφραση του Πρωταρχικού Βούδα ή εφόσον μέσω της διακοπής των μετενσαρκώσεων, υπερέβη τον κόσμο) – και την καθαρότητά του. Κατά κανόνα, δεξιά κι αριστερά του βρίσκονται δύο μποντισάτβες, που τον βοηθούν στο έργο του. Έτσι έχουμε τη λεγόμενη βουδιστική Τριάδα. Άλλα αγάλματα, όπως της Κάννον, φυλάκων κ.λπ. μπορεί να είναι γύρω.

Στο τεχνητό σπήλαιο του Σοκκουράμ, ο Σακυαμούνι είναι στο κέντρο του κόσμου του, αλλά οι μποντισάτβα και οι μαθητές του (λέγονται αρχάτ) παριστάνονται στους τοίχους γύρω του. Η Κάννον, τύπου ενδεκακέφαλης, βρίσκεται πίσω του). Οι δύο βασιλείς βρίσκονται στα πλάγια της εισόδου του διαδρόμου που οδηγεί στον κεντρικό θάλαμο – κόσμο του Βούδα.

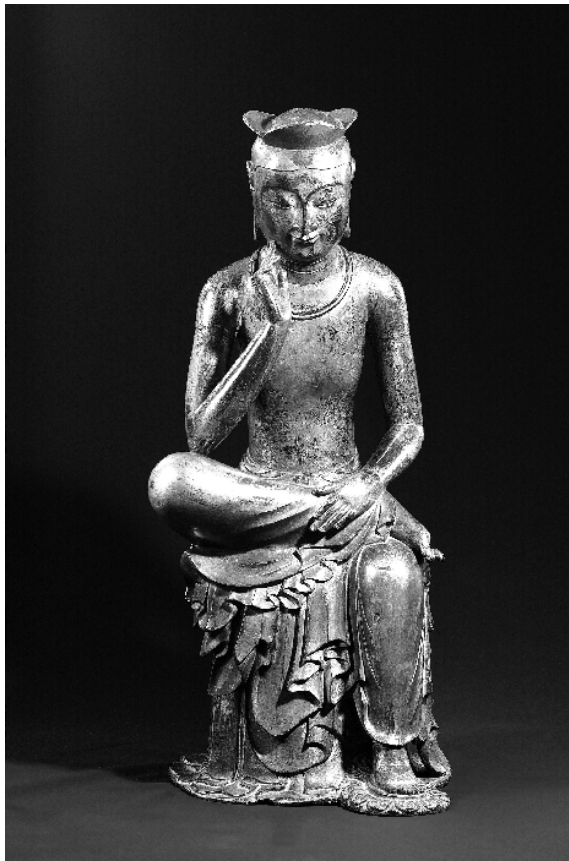

Η εικονογραφία του Βούδα στηρίχθηκε στα 32 σημάδια που είχε ως βρέφος ο Σακυαμούνι και που έδειχναν ότι θα γίνει Βούδας (κρανιακό εξόγκωμα, αριστερόστροφη φορά των σπειρών των μαλλιών, λευκό δέρμα, μεμβράνες ανάμεσα στα δάχτυλα κ.ο.κ.). Το σημάδι ανάμεσα στα φρύδια είναι αρχικά ο θύσανος λευκών τριχών (σημάδι ωραιότητας) και μεταγενέστερα το λεγόμενο μάτι της γνώσης (ή φωτισμού, το τρίτο μάτι). Τα αυτιά του είναι μακριά, απομεινάρι της πριγκηπικής ζωής του, οπότε φορούσε βαριά σκουλαρίκια. Με τα χέρια κάνει διάφορες μούντρα, όπως τη μούντρα της αφοβίας, τη μούντρα της προσφοράς, της έναρξης της διδασκαλίας του, του διαλογισμού κ.λπ. Αυτά τα στοιχεία εφαρμόστηκαν αργότερα σε όλους τους Βούδες, με τις μούντρα ή κάποια άλλα δευτερεύοντα στοιχεία να τους διακρίνουν.

Η Κάννον έχει πάρα πολλούς εικονογραφικούς τύπους. Συνήθως έχει στο στέμμα της μια μικρή παράσταση του Αμιντά, δείχνοντας ότι είναι αβατάρ του. Στα χέρια της κρατάει κατά κανόνα ένα λαγήνι, με το οποίο δροσίζει τους κολασμένους (κατ' άλλη ερμηνεία, σύμβολο γονιμότητας) κι ένα κλαδί νούφαρου, που δείχνει την υπερβατικότητα και την αγνότητά της. Καμμιά φορά αντί γι' αυτό κρατάει κλαδί ιτιάς. Συχνά παριστάνεται ενδεκακέφαλη (όπως αυτή πίσω από τον Βούδα στο Σοκκουράμ), ή με πολλά χέρια (ως χιλιοχερούσα) για να δείξει τους άπειρους τρόπους και μέσα που χρησιμοποιεί για να βοηθήσει. Πού και πού εικονίζεται με το χέρι στο πηγούνι, να σκέφτεται – πού υπάρχει ανάγκη για να προστρέξει. Ανάλογα με το ρόλο μπορεί να κρατάει ή να έχει κοντά της ένα παιδί, να 'χει κεφάλι αλόγου (προστάτιδα της συντεχνίας των αλογάρηδων), να κρατάει ψάρι ή και να ιππεύει ψάρι (προστάτιδα και πάροχος των αλιέων) κ.α.

Ο Μαϊτρέγια (Μουρόκ, στα κορεατικά), παριστάνεται συνήθως να έχει το χέρι στο πηγούνι και να σκέφτεται. Συνήθως αυτή η στάση ερμηνεύεται με την έννοια ότι, εφόσον είναι ο επόμενος Βούδας του κόσμου μας, σκέπτεται από τον ουρανό στον οποίο βρίσκεται τώρα (και διευθύνει) πού να ενσαρκωθεί ως άνθρωπος, πότε κ.λπ. Όμως επειδή είναι μποντισιάτβα, η ίδια στάση έχει και την έννοια που έχει και στην Κάννον. Επίσης οι πιστοί του ελπίζουν ότι η μεταθανάτια, επόμενη μετενσάρκωσή του, θα είναι στον δικό του ουράνιο κόσμο.

Ελευθέριος Μάϊνας: Ο Βούδδας

Αγαλματάκι τέχνης φίνας πορσελάνης
απ' το ταξίδι του στην Άπω Ανατολή
είχε στηλώσει στο γραφείο του το Βούδδα,
που στην κοιλιά του χώνευε η γαλήνη.

Το αδιόρατο δεν είδε μάγισμά του
που Μεγαλοπαρασκευάτικα χωρίζει
στο χώνεμα της μύτης κάτω απ' τον αφρό
τα δυο σμαράγδια που 'χαν βάλλει αντί για μάτια.

Μήτε την αγωνία διάβαζε στα χείλη
του ξενικού ειδώλου που έντρομο κοιτούσε
αλλότριο Θεό στον πόνο που οδυνάται
απέναντί του σε βυζαντινή εικόνα.

Κατόπιν εορτής πεσμένα να κυλούνε
πηγμένα δάκρυα βλέπει τα ψευτοσμαράγδια.
Μ' άδεις τις κόγχες, ραγισμένο το κρανίο,
μετέχει στου αληθινού Θεού τον πόνο.

Πώς άραγε θα είναι η Νότια Κορέα μέσα από τα μάτια της παρέας μας; Πόσο θα επηρεάσουν τα συναισθήματα μας και τι ίχνος θα αφήσουν στην προσωπικότητα μας οι νέες ταξιδιωτικές εμπειρίες που μαζί θα αποκτήσουμε και θα αναλύσουμε με ένα χαμόγελο, με ένα σχόλιο, με μια ευγενική διαπίστωση.

Στο ταξίδι αυτό θαυμάσια πράγματα θα συμβούν...θα δημιουργήσουμε μαζί μία σειρά όμορφων αναμνήσεων και όλες οι αισθήσεις θα συμμετέχουν στην πολύχρωμη πανδαισία των διαφορετικών εντυπώσεων που θα κρατήσουν για πάντα.

Μπλοκαρισμένοι στην μονότονη καθημερινότητα, δεχτήκαμε την πρόκληση/πρόσκληση για ένα ταξίδι στην Κορέα. Στην αρχή μας ξάφνιασε η ιδέα και τη θεωρήσαμε μάλλον ουτοπική . Η επιμονή και το πείσμα του παπαΔημήτρη έκανε το όνειρο πολύ, πολύ κοντινό.

Νέες πληροφορίες καθημερινά μας προκαλούν να γνωρίσουμε την καθημερινότητα, τον πολιτισμό και τα θρησκευτικά τους βιώματα. Η απεραντοσύνη και η γαλήνη που δημιουργούνται από τη μουσική και τις εικόνες εξάπτουν την δίψα και την προσμονή της επικοινωνίας. Επιθυμούμε να ανοίξουμε τις κλειστές πόρτες και να ξεφύγουμε από την απομόνωση μας.

Πόθος όλων μας η κοινωνία με κόσμους όμορφους πέρα από τον δικό μας μικρόκοσμο. Είμαστε σίγουροι για άλλη μια φορά ότι θα συναντήσουμε την Αλήθεια μέσα από διαφορετικά μονοπάτια.

Πόσο όμορφο είναι, μέσα στην εγκατάλειψη να ζεις με ευταξία διότι ανακαλύπτοντας την ζωή αναζητάς διαρκώς την επανεκκίνηση για να μπορέσεις να ανακαλύψεις ακόμα περισσότερα.

Κομφου

ΚΙΑΝΙΣΜΟΣ

Κυρίως ένα ηθικοκοινωνικό σύστημα, που έχει ως σκοπό τη δημιουργία του ιδανικού ανθρώπου και της ιδανικής κοινωνίας. Στις απωανατολικές κοινωνίες καλύπτει το τμήμα της ηθικής, των κοινωνικών σχέσεων, της συμβίωσης. Ωστόσο, ο Κομφουκιανισμός έχει και κάποιες θρησκευτικές όψεις, εφόσον έχει ναούς για τα πνεύματα του Κομφούκιου ή των μεγάλων κομφουκιανών δασκάλων, όπως του Μένκιου κ.λπ. Επίσης έχει ναούς για τον Ουρανό (προσωποποιημένο), που ήταν η κύρια θεότητα της εποχής που έζησε ο Κομφούκιος, και από τον οποίο αυτός θεωρούσε ότι πήρε την αποστολή να αναμορφώσει την τότε κοινωνία με βάση κάποιες αρχές.

Αυτές οι αρχές είναι ότι τα πάντα έχουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που πρέπει να ορισθούν και οι φορείς τους να φέρονται και να λειτουργούν σύμφωνα με αυτά. Συχνά αυτά τα χαρακτηριστικά αντανakλούν τη δομή ή λειτουργία του κόσμου (το γνωστό Τάο) ή φυσικά στοιχεία. Π.χ. ο ουρανός είναι πάνω και η γη κάτω – η αντανάκλαση στην οικογένεια είναι ότι ο πατέρας είναι ανώτερος και η μητέρα κατώτερη, το ίδιο και ο μεγάλος αδελφός σε σχέση με τη μικρότερη αδελφή κοκ. Αυτές οι σχέσεις, κυρίως ιεραρχικού χαρακτήρα, ισχύουν και για το κράτος και τη διακυβέρνηση, εφόσον ο αυτοκράτορας είναι πατέρας όλου του έθνους κι αυτό είναι σαν μια εκτεταμένη οικογένεια. Σεβασμός, πειθαρχία προς ό,τι είναι πάνω ή προηγούμενο (μεγαλύτεροι έστω και κατά ένα χρόνο) από τη μια, προστασία και μέριμνα των ανώτερων προς τους κατώτερους, είναι αρχές που διέπουν όλη την κοινωνία. Τις ίδιες και άλλες αρετές, κατά κανόνα κοινωνικού χαρακτήρα, που έχουν δηλαδή ως σκοπό την αρμονική συμβίωση, όπως τον αλληλοσεβασμό, την εντιμότητα, την ειλικρίνεια, την αλληλοβοήθεια αλλά και τη λιτότητα στο ντύσιμο, στην κατοικία κ.λπ. καλλιεργεί ο ιδανικός άνθρωπος.

Ο Κομφουκιανισμός προσέλαβε αργότερα στοιχεία κοσμολογικά κ.λπ. από τον Βουδισμό έτσι δημιουργήθηκε ο λεγόμενος Νεο-κομφουκιανισμός. Αυτός κυριάρχησε στην Κορέα και διαπότισε τον τρόπο συμβίωσης αλλά και την ιδέα για τον ιδανικό άνθρωπο. Πάντως, επειδή καταλήγει σε μια κοινωνία άκαμπτων, συχνά, ρόλων ή καθηκόντων, ο Κομφουκιανισμός έχει προσδώσει στις κοινωνίες της Άπω Ανατολής ένα δεοντολογικό χαρακτήρα, δηλαδή όλα είναι προκαθορισμένα και έχουν την έννοια του δέοντος.

Ταοϊσμός

Ο Ταοϊσμός διακρίνεται στον «φιλοσοφικό» και στον «θρησκευτικό» Ταοϊσμό. Ο φιλοσοφικός Ταοϊσμός είναι μια βιοθεωρία που περιγράφηκε πρώτα στη συλλογή που είναι γνωστή με το όνομα *Ντάο ντέ Τζίγκ* (Το Τάο και η δύναμή του), η οποία αποδίδεται παραδοσιακά στον Λάο Τσε. Κύρια αρχή του είναι ότι από τις δύο αρχές που με τη συμπλοκή τους διαμορφώνουν όλα τα όντα και τα φαινόμενα του σύμπαντος, δηλαδή το Γιν (συγκεκριμένες εκφράσεις του αποτελούν το κάτω, το σκότος, το υγρό, το υποχωρητικό, η γη, το θήλυ κ.λπ.) και το Γιανγκ (συγκεκριμένες εκφράσεις του είναι το άνω, ο ουρανός, το φως, η δημιουργικότητα, το άρρεν, αλλά και η βία, η αντίσταση κ.λπ.), το Γιν είναι ανώτερο από το Γιανγκ και τελικά το νικάει. Γι' αυτό και συνιστά την υιοθέτηση συμπεριφορών τύπου Γιν στη ζωή, ώστε αυτή να γίνει καλύτερη, ασφαλέστερη, ευτυχέστερη και πιο μακροχρόνια.

Ο θρησκευτικός Ταοϊσμός αποτελείται από διάφορες παραδόσεις, που αναπτύχθηκαν γύρω από τη λατρεία διαφόρων πνευματικών όντων. Ως σύνολο είναι βασικά ένας πολυθεϊσμός, που αποτελείται από τη λατρεία διαφόρων θεοτήτων, όπως του «αυτοκράτορα από νεφρίτη» (που είναι ο θεός του ουρανού) του θεοποιημένου Λάο Τσε αλλά και άλλων, που έχει πάρει από τον Βουδισμό (όπως την Γκουάν γιν) και αλλού.

Περιέχει όμως και πολλά άλλα πράγματα, κυρίως μεθόδους για μακροζωία (και συνεπώς και για υγιεινή) ή αθανασία. Οι λεγόμενοι «αθάνατοι» αποτελούν επίσης μέρος του πανθέου του θρησκευτικού Ταοϊσμού. Ο καθορισμός των τυχερών και άτυχων ημερών, η μαντεία του *Ι Τσίγκ* (βιβλίο που περιέχει 64 εξάγραμμους συνδυασμούς γιν και γιαγκ που αντιστοιχούν σε διάφορες καταστάσεις) είναι στοιχεία του κινεζικού πολιτισμού που έχουν απορροφηθεί από αυτόν. Εξορκισμοί κακών πνευμάτων, σαμανισμός και διάφορα άλλα αποτελούν επίσης μέρος αυτής της θρησκείας.

Μεταξύ των βουδιστών, κι εδώ όπως και αλλού στην Άπω Ανατολή, οι μέσου όρου πιστοί (δηλ. όχι οι μοναχοί κ.λπ., που θα επιδιώξουν την πλήρη απελευθέρωση από την ύπαρξη όπως υπάρχει σε διάφορες μορφές στο σύμπαν, δηλ. τη νιρβάνα) αυτής της θρησκείας την χρησιμοποιούν κυρίως για μία καλύτερη μετενσάρκωση ή για μια θέση στον παραδείσιο, ουράνιο κόσμο κάποιου Βούδα. Οι (λιγότεροι) ταοϊστές θα στείλουν τους νεκρούς τους στους δικούς τους ουρανούς. Τον δικό του ουρανό θεωρεί ως μεταθανάτια κατάληξη ο Κομφουκιανισμός.

φυλάκιση

ελευθερία

Χριστιανισμός

Ο Χριστιανισμός, μια θρησκεία που δεν βρήκε πρόσφορο έδαφος στις γειτονικές χώρες της Κίνας και ιδίως της Ιαπωνίας, έχει παρουσιάσει μεγάλη άνθιση στην Κορέα. Ο Ρωμαιοκαθολικισμός υπήρξε η πρώτη μορφή Χριστιανισμού που γνώρισε η χώρα της πρωινής γαλήνης. Η αντίθεση των Καθολικών ιεραποστόλων προς τις προγονολατρικές τελετές, σε μια χώρα όπου μια από τις βασικές διδασκαλίες του Κομφουκιανισμού, η λεγόμενη «υϊκή ευσέβεια», δηλαδή ο σεβασμός κ.λπ. προς τους γονείς, ζώντες ή νεκρούς, αποτελεί δόγμα, η ανάμειξη στα πολιτικά και εθνικά θέματα κ.α. γέννησαν αντιπάθεια προς αυτού του είδους τον Χριστιανισμό και προκάλεσαν διωγμούς. Παρά ταύτα ο Ρωμαιοκαθολικισμός αύξανε, χάρη στη συνεχή δραστηριότητα αξιωματούχων του από το Πεκίνο και τις προσπάθειες Γάλλων ιεραποστόλων.

Ο Προτεσταντισμός, που μπήκε στην Κορέα από το τέλος του 19^{ου} αι., είχε, όμως, μεγαλύτερη επιτυχία, αφού από τα μέσα της δεκαετίας του 80 ξεπέρασε τους αριθμούς των ρωμαιοκαθολικών πιστών στη Νότια Κορέα. Η επιτυχία του Χριστιανισμού σ' αυτή τη χώρα είναι (ακόμη σήμερα, εφόσον συνεχίζει να υπερέχει) συνεπώς επιτυχία κυρίως του Προτεσταντισμού. Σε τι οφείλεται αυτή, παραμένει ένα ζήτημα, για το οποίο έχουν δοθεί διάφορες απαντήσεις (κάποιες από τις παρακάτω προέρχονται από το άρθρο «Korean Religion» της *The Encyclopedia of Religion*, τ. 8.)

Οι σχέσεις που καλλιέργησαν από το τέλος του 19^{ου} και τις αρχές του 20^{ου} αι. οι προτεστάντες ιεραπόστολοι με τα μέλη της κορεατικής βασιλικής οικογένειας και που έδωσαν μια μεγάλη αρχική ώθηση είναι μία από τις εξηγήσεις. Μια ακόμη είναι το γεγονός ότι στη διάρκεια της ιαπωνικής αποικιοκρατικής κατοχής (1910-1945) οι χριστιανοί συντάχθηκαν με την πατριωτική πλευρά - ωστόσο, ας προστεθεί ότι και οι Βουδιστές έκαναν το ίδιο και ότι και ο Βουδισμός σημείωσε μεταπολεμικά και έως τώρα αναβίωση. Όμως, τη μεγαλύτερη επιτυχία την είχαν και ο Προτεσταντισμός και ο Ρωμαιοκαθολικισμός στη δεκαετία του 70 και στις αρχές του 80, οπότε και διπλασίασαν τους αριθμούς των πιστών τους. Η απάντηση στο γιατί αυτής της επιτυχίας είναι ακόμη πιο δύσκολη. Υποθέσεις προβάλουν τον εκδυτικισμό της κορεατικής κοινωνίας λόγω της βιομηχανικής και τεχνολογικής ανάπτυξης, τον διασκορπισμό της παραδοσιακής οικογένειας λόγω της αστικοποίησης και συνεπώς την εξασθένηση των τελετών, εθίμων κ.λπ. που έκαναν ως οικογένεια, αλλά και τις προσπάθειες των χριστιανών, που περιλαμβάνουν το μεγάλο κοινωνικό έργο, τον ζήλο και την αφοσίωση αρκετών ιερέων, τη συμμετοχή των χριστιανικών εκκλησιών στον αγώνα για τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.λπ. Μπορεί να πει κανείς ότι όχι μόνο ένας λόγος, αλλά όλ' αυτά μαζί συνετέλεσαν έτσι, ώστε να υπάρξει το παρόν αποτέλεσμα.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία περιήλθε, κατόπιν αιτήματος του κλήρου και των πιστών της, στη δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Σήμερα περιλαμβάνει 7 ενορίες, 13 παρεκκλήσια, δυο μονές (γυναικεία και ανδρική), ιεραποστολικό κέντρο, βιβλιοπωλεία κ.λπ. Το 2004, η μέχρι εκείνη τη στιγμή Εξαρχεία του πατριαρχικού θρόνου Εκκλησία της Κορέας προήχθη σε μητρόπολη με πρώτο μητροπολίτη τον π. Σωτήριο Τράμπα. Χάρη στις άοκνες προσπάθειες του π. Σωτηρίου Τράμπα και του σημερινού μητροπολίτη, π. Αμβροσίου Ζωγράφου και, βεβαίως των Κορεατών κληρικών και των πιστών της, η Εκκλησία της Κορέας αποτελεί μια ζωντανή και δραστήρια Εκκλησία.

Καρδιά δοτική - Καρδιά γεμάτη

Κάποτε στο βασίλειο Πρωινή Γαλήνη γεννήθηκε ένα κοριτσάκι ξεχωριστό. Ήταν καρπός πολλής προσευχής από γονείς γεμάτους αγάπη ο ένας για τον άλλον και για ολόκληρο τον κόσμο. Μεγαλώνοντας, έτσι, το μικρό κοριτσάκι ένιωθε και τη δική του καρδιά να πλημμυρίζει από αγάπη. Όταν αισθάνθηκε ότι τα βήματά της ήταν σταθερά και η αβεβαιότητα είχε εξαφανισθεί, ξεκίνησε ένα ταξίδι για μία χώρα μακρινή όπου θα μπορούσε να δώσει αγάπη σε παιδιά που δεν την είχαν γνωρίσει. Έφτασε λοιπόν σε μια χώρα που ήταν συννεφιασμένη, όπως και τα πρόσωπα των παιδιών. Εκεί αφιέρωσε τη ζωή της στο να την κάνει πιο φωτεινή. Μάζευε τα παιδιά γύρω της και τους δίδασκε τη πίστη της δίνοντας τους όλο το θησαυρό της καρδιάς της. Και ο ήλιος άρχισε, σιγά σιγά, να ακτινοβολεί στα πρόσωπα των παιδιών.

빛

το Φως Ιλαρόν στη Χώρα της Πρωινής Γαλήνης

Σωτήριος Δεσπότης

Η Χριστιανική Μαρτυρία στην Άπω Ανατολή
υπό το φως της αρεοπαγίτικης Ομιλίας
του Αποστόλου Παύλου
στη Δύση – την Αθήνα.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ: «ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ»;¹

1. Είναι γνωστό ότι το «εκκλησιαστικότερο» των Ευαγγελίων, το **Κατά Ματθαίον**, μετά την παράδοση αναφορά τεσσάρων αλλοδαπών «γιαγιάδων» του Κυρίου, συνδέει την «ιεραποστολή» / ιεραποδημία των «μάγων» προς τον κατεχοχήν απεσταλμένο του Κυρίου, τον «μεγάλης Βουλής Άγγελο», με την **εμφάνιση του παραδόξου αστέρος**. Ο Θεός αποκαλύπτεται στη «γλώσσα» τους (αυτή των άστρων)! Και εκείνοι με αφετηρία μάλλον τα Εκβάτανα της Μηδίας, δεν φείδονται κόπων διανύουν **1700 χλμ.** (= 400 ώρες πορείας ή 6-9 εβδομάδες [περί 30 χλμ. ημερησίως])², ακολουθώντας την «Οδό του Μεταξιού», για να προσκυνήσουν τελικά ένα Πρόσωπο και όχι το άγιο Όρος και το Ναό. Είναι οι κληρονόμοι της προφητείας του **Βαλαάμ** (= Νικόλαος), ο οποίος προφητεύει στους **Αριθμούς** (22, 24) την ανατολή του αστέρα εξ Ιακώβ για να εξολοθρεύσει τους Μωαβίτες*. Ας σημειωθεί ότι αυτή (η προφητεία) εκφέρεται από έναν μάντη «εθνικό» (από την αραμαϊκή πόλη Φεθώρ στην Κουιάδα του άνω Ευφράτη, κοντά στον ποταμό Σάτζουρ), ο οποίος δέχεται ο ίδιος «προφητεία» από μία όνο (!) και τελικά παραμένει στην παράδοση ως τύπος Πειραστή (Αποκ. 2, 4). Οι γνωστοί και στον Ηρόδοτο ως μάγοι είναι επίσης «συνεχιστές» της «πορείας» του περιπλανώμενου Αραμαίου **Αβραάμ (Δτ. 26, 5)**, ο οποίος έστρεψε τα νώτα του στα ειδώλα της πατρικής εστίας. Σύμφωνα με τα *Ιωβηλαία* (12.17) μέσω της παρατήρησης των λατρευόμενων από το λαό του αστέρων, συνειδητοποίησε την ύπαρξη του αληθινού Θεού και τον πίστεψε έως εσχάτων. Έτσι ανταποκρινόμενος στην πρό(σ)κλήση του Θεού από την Ουρ της Χαλδαίας πορεύθηκε στην Χαναάν για να κληρονομήσει τελικά έναν τάφο. Ο ίδιος ο Κύριος προβάλλεται στην αρχή της γενέσεως του Μτ. ως υιός Αβραάμ, του γνωστού στον Ιουδαϊσμό ως «πατέρα των προσηλύτων».
2. Ενώ, όμως, οι μάγοι, άγνωστοι πόσοι αριθμητικά, βλέπουν τον αστέρα **στην Ανατολή** (2, 2.9)** δεν πορεύονται ούτε στην Χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου ούτε σε εκείνη της Πρωινής Γαλήνης αλλά κατευθύνονται παραδόξως προς τη Δύση. Πιθανότατα στο ευαγγελικό κείμενο το **έν τῇ ἀνατολῇ** δεν λειτουργεί ως τοπικός προσδιορισμός (στην Ανατολή), αλλά ως χρονικός: *κατά την ανατολή του αστέρος* (Ομηρ. *Οδύσσεια* 12, 4 Πλάτ. *Πολιτ.* 269^α). Σημαίνει το «ζενίθ» του Φωτός που εξέπεμπε η σύνοδος του Σατούρνου - Κρόνου (συμβόλου των Ιουδαίων [Αμώς 5, 26]) και του «ηγεμόνα» Δία (Μαρδούκ) στον αστερισμό του Ιχθύος (συμβόλου της Δύσης αλλά και των γενεθλίων) στις 28 Μαΐου του 7 π. Χ. και β' φορά την κορυφαία ημέρα του Εξιλασμού στις 03 Οκτωβρίου του ίδιου έτους. Επιπλέον η *Ανατολή* χρησιμοποιείται στη «Βίβλο» των Αλεξανδρινών (Ο') αντί του ονόματος Βλαστός – «Ναζωραίος» (Ιερ. 23, 5· Ζαχ. 3, 8· 6, 12 πρβλ. Ησ. 11), για να υποδηλώσει τον Μεσσία. Μέχρι σήμερα στην πιο χαρούμενη στιγμή της Κοινότητας, μετά τη στέψη, «χορεύοντας» ψάλλουμε στην Ανατολική Εκκλησία: *Ἡσαΐα χόρευε, ἡ Παρθένος ἔσχεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν υἱὸν τὸν Ἑμμανουήλ, Ἀνατολή ὄνομα αὐτῷ*³. Άλλωστε γενικότερα στον ελληνορρωμαϊκό κόσμο του 1^{ου} υπήρχε ζωηρή η προσδοκία για την έλευση του Φωτός εκ της Ανατολής (ex oriente lux), αν και αυτή (η Ανατολή) για τη Δύση πάντα φαίνεται εξωτική αλλά και άκρως επικίνδυνη. Σε αυτή την προσδοκία, στηρίχθηκε η αλλαγή δυναστείας στο θρόνο της Αιώνιας Πόλης και μάλιστα κατόπιν προφητείας ιερέα Ιουδαίου – Φαρισαίου (του Ιωσήπου): αυτής των Φλαβίων (βλ. Σουητώνιος, *Αποθωμένος Βεσπασιανός*, 5.6). Είναι η εποχή κατά την οποία ίσως συγγράφηκε το Μτ. άλλωστε μάγοι εξ Ανατολών, κομίζοντες δώρα, ταξίδευαν στη Ρώμη για να προσκυνήσουν τον Υιό Θεού πλανητάρχη, Κύριο και Σωτήρα (Σουητώνιος, *Νέρων* 13).
3. Ίσως όμως ταυτόχρονα ο Ματθαίος με το **έν τῇ Ἀνατολῇ** αποτύπωσε τη δίψα του για ιεραποστολή ανατολικά της Εδέμ. Αυτός ο μαθητής, που σχεδόν πάντα μνημονεύεται στα

¹ Το άρθρο στην πληρότητά του θα δημοσιευθεί στο περιοδικό ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ του Πατριαρχικού Ιδρύματος Ιεραποστολής στην Άπω Ανατολή.

² Για τις πληροφορίες του Προσκυνήματος των Μάγων στηρίζομαι κατεχοχήν στο H. W. Dierich, *Die Weisen und der Stern von Bethlehem. Moeglichkeiten und Fakten*. <https://www.academia.edu>

³ Στη Διαθ. Λευί 18, 6 σημειώνονται τα εξής σχετικά με τον αναμενόμενο Αρχιερέα - Μεσσία: *καὶ ἀνατελεῖ ἄστρον αὐτοῦ ὡς βασιλεὺς, φωτίζον φῶς γνώσεως ὡς ἐν ἡλίῳ ἡμέρας καὶ μεγαλυνήσεται ἐν τῇ οἰκουμένῃ [...] οὗτος ἀναλάμψει ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐξαρεῖ πᾶν σκότος ἐν τοῖς ὑπ' οὐρανῶν καὶ ἔσται εἰρήνη ἐν πάσῃ τῇ γῇ.*

Ευαγγέλια μαζί με τον Θωμά (κατά την παράδοση φωτιστή των Ινδών) επί χρόνια ήταν τελώνης στην Καπερναούμ, όπου ίσως κατέληγαν και κάποια караβάνια από την Άπω Ανατολή κομίζοντας βεβαίως όχι μόνο εμπορεύματα (μετάξι, μπαχαρικά) αλλά και «σοφία». Μάλιστα για τους Σήρες (δηλ. τους Κινέζους) σημειώνεται στις πηγές ότι ασκούσαν εμπόριο χωρίς να ανταλλάσουν ούτε μια λέξη (Solinus 50.2: *nullo inter pares linguae commercio*), όπως συνέβαινε και με τους Αιθίοπες. Ο ίδιος ο Ματθαίος επίσης επισημαίνει τα εξής: (α) οι μάγοι δι' άλλης Οδοῦ επέστρεψαν στη Μηδία. Με αυτόν τον τρόπο μάλλον υπαινίσσεται την αφή του ιλαρού Φωτός στην πατρίδα τους. Σημειωτέον ότι τα Εκβάτανα (ελλην. *Επιφάνεια*, σημ. Χαμαντάν Ιράν), στον οδικό άξονα από τη Μεσόγειο προς την Κίνα και την Κορέα, εντοπίζονταν στη δαιμονική για τους Ρωμαίους περιοχή των Πάρθων. Εκεί, όμως, (α) σπούδασε το 600 π. Χ. ο Πυθαγόρας, (β) διέδωσε τη φιλοσοφία του περί της μάχης του καλού και του κακού ο Ζαρατούστρα το 570 π. Χ., “προφητεύοντας” επίσης την έλευση του Σωτήρα - Saoshyant και (γ) έδρασε η γνωστή Εσθήρ (< Ιστάρ, Αστέρι) ως σύζυγος του Ξέρξη Α'. Το τελευταίο στοιχείο συνεπάγεται ότι υπήρχε ανθηρή ιουδαϊκή κοινότητα, η οποία είχε αναδείξει το 540 π. Χ. και τον Δανιήλ (δάσκαλο του Ζαρατούστρα σύμφωνα με τον λόγιο Abu I-Faradash 1260 μ.Χ.), αφού ο Δαρείος χρησιμοποιούσε την πόλη ως θέρετρο. Έτσι κατανοεί κάποιος τον πλούτο των παραδόσεων που κληρονόμησαν οι «μάγοι». (β) Δεν είναι τυχαίο ότι το εβραϊκό *Κατά Ματθαίον* κηρύχθηκε από τον Βαρθολομαίο στις «Ινδίες» (= Αραβία;), όπου σύμφωνα με τον αρειανό Ευσέβιο Καισαρείας (*Εκκλησιαστική Ιστορία* [Ε.Ι.] 5.10) τη μόνη πηγή για την Ιεραποστολή τον 2^ο και 3^ο αι., το 180 μ. Χ. έδρασε και ο Αλεξανδρινός Πάνταινος. (γ) Ο Ματθαίος, σύμφωνα με τον Ρουφίνο (Ε.Ι. 10.9), δραστηριοποιήθηκε ιεραποστολικά στο «άκρο της γης», την πατρίδα του πρώτου ανθρώπου (*Homo sapiens idaltu*), την «Αιθιοπία» (= οι χώρες νότια της Αιγύπτου, άρα και το Σουδάν). Με το συγκεκριμένο όνομα όμως σύμφωνα με κάποιες ύστερες παραδόσεις υποδηλώνεται περιοχή νότιας της Κασπίας Θάλασσας. Άλλωστε σύμφωνα με τις *Πράξεις των Αποστόλων* η Αιθιοπία είχε άλλον διδάξαντα, καθώς Αιθίοπας είναι, σύμφωνα με τον Λουκά, ο πρώτος αλλοδαπός που μεταστρέφεται στον Χριστιανισμό. Αυτός ο ευνούχος υπάλληλος της Κανδάκης προφανώς διέδωσε το Ευαγγέλιο στην πατρίδα του, όπου όντως ήδη από τον Όμηρο πιστευόταν ότι ανατέλλει και δύει ο ήλιος⁴. Δυστυχώς στις βιβλικές Πηγές καταγράφηκε κατεξοχήν η «αριστερόστροφη» πορεία του Χριστιανισμού καθώς ο Παύλος, που πρωταγωνιστεί στον Κανόνα της Καινής Διαθήκης, είχε στραμμένο το βλέμμα του προς την Ισπανία (στην Ταρραγόνα της Καταλονίας;). Βεβαίως στις *Πράξεις* κατά την Πεντηκοστή επισημαίνεται η παρουσία εκπροσώπων την Άπω Ανατολής: *Πάρθοι και Μηδοί και Ελαμίτες* (Πρ. 2, 9). Το ποια ήταν η συνέχεια, όμως, του κηρύγματος σε αυτήν την περιοχή, παραμένει «μυστήριο».

4. Σε κάθε περίπτωση αυτό το συστηματικό «Πρότζεκτ» της ιεραποστολής των χριστιανών μαρτύρων και το «Διαδίκτυο» των Κοινοτήτων που ιδρύθηκαν το 1^ο και 2^ο αι. μ. Χ. όχι μόνο στην Οικουμένη (τη ρωμαϊκή επικράτεια) αλλά και επέκεινα αυτής αποτέλεσε κάτι το μοναδικό στην παγκόσμια Ιστορία⁵. Η Διασπορά των Ιουδαίων, την οποία αξιοποίησε η χριστιανική Ιεραποστολή όπως και όσα θετικά πρόσφερε η Παγκοσμιοποίηση, οφειλόταν κατεξοχήν στη συνεχιζόμενη επί πέντε αιώνες σκλαβιά της Αγίας Γης και όχι σε σκόπιμη διάδοση στα πέρατα της γης ενός μηνύματος αναφορικά με έναν Εξευτελισμένο. Επίσης η Διασπορά όσο κι αν προκαλούσε αντι-ιουδαϊκά συναισθήματα σε πολλούς (ένεκα κατεξοχήν της λατρείας του Ενόσ και Μοναδικού Θεού), δεν έπαυε με το σύνθημα «ένas Θεός, ένas Ναός, ένas λαός» να διαθέτει τον συνδετικό κρίκο που διακρίνουμε και σε άλλα «κολλέγια»: το κοινό αίμα και την κοινή αναφορά σε ένα κέντρο.

⁴ A., Papathanasiou «Greek literature on Ethiopia», *Encyclopaedia Aethiopica*, Volume 2 D-Ha, Harrassowitz Verlag Wiesbaden, 2005.

⁵ Βεβαίως και ο Ματθαίος υπαινίσσεται ανάλογη «προπαγάνδα» εκ μέρους των Φαρισαίων: *Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσηλύτον, καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλοῦτερον ὑμῶν* (23, 15). Εν προκειμένῳ γίνεται λόγος ὁμως για ιεραποστολή, η οποία αποσκοπεῖ στο να μεταβάλει τους εθνικούς προσηλύτους, ὄχι πλήρη μέλη της Οικογένειας της Διαθήκης. Βλ. J. Dickson *Winning the Gentiles: Mission and Missionaries in Ancient Judaism?* <https://drjohndickson.squarespace.com/>

5. Το γεγονός ότι η έκρηξη της Ιεραποστολής σε όλα τα έθνη αποτέλεσε συνέπεια της Ανάστασης του Κυρίου με / ή χωρίς την προσδοκία ότι οπωσδήποτε κατόπιν θα έλθει η Δευτέρα Παρουσία, οφείλεται καταρχάς και στο εξής γεγονός: ήδη ο Κύριος στη δημόσια δράση Του διακήρυξε στην *πονηρή και μοιχαλίδα* γενιά που τον προκαλούσε, «σημείο όχι στον ουρανό και στη γη (πρβλ. Αποκ. 11), αλλά εκείνο «του Ιωνά», κάτι που επαναλαμβάνεται δύο φορές (!) σε στρατηγικά σημεία του *Κατά Ματθαίον* (12, 39-41 [σε συνδυασμό με τη βασίλισσα Νότου - Σαβάβ] 16, 4). Γι' αυτό άλλωστε και στην αρχαιότατη Ομολογία Πίστεως, που «παραδίδεται» σαν σκυτάλη στις Κοινότητες της Μεσογείου (Α' Κορινθίους 15, 3-4), συνδέεται η Έγερση **την τρίτη ημέρα** με εκπλήρωση των Γραφών. Τέτοια προφητεία, όμως, σε «πρώτη ανάγνωση» δεν διαθέτουμε στην Παλαιά (ή Πρώτη) Διαθήκη, καθώς ο «Ιωάννης της Π.Δ.» Ωσηέ (6, 2) αναφέρεται στην «παλιγγενεσία» του λαού. Προσεκτική μελέτη **του βιβλίου του Ιωνά** αποδεικνύει ότι ο πρωταγωνιστής δεν παρέμεινε ζωντανός στην κοιλιά του κήτους⁶. Ο ίδιος κραυγάζει από τον Άδη (Σεώλ), η ψυχή (νέφες) του «εξέλιπε», ενώ όταν «το πτώμα» του ξεβράζεται, δέχεται την εντολή «Ανάστηθι» (*κουμ!* 3, 2! πρβλ.: *Ταλιθά κούμ* Μάρκος 5, 41). Κι όμως! Αυτό το γεγονός δεν συνιστά την κλιμάκωση του συγκεκριμένου βιβλίου, όπου μοναδικός αμετανόητος παραμένει ο πρωταγωνιστής, παρότι προφήτης ο ίδιος και το όνομά του σημαίνει «περιστερά». Το κατεξοχήν θαυμαστό «σημείο» του έργου (που μέχρι σήμερα απαγγέλλεται στην κορυφαία Ημέρα του Εξιλασμού) είναι το κήρυγμα και η μετάνοια της εθνικής Νινευί, της πρωτεύουσας των κατεξοχήν εχθρών του «εκλεκτού λαού» στην Άπω Ανατολή, των Ασσυρίων. Όταν οι εκκλησιαστικοί συγγραφείς και οι Πατέρες των πρώτων αιώνων θέλουν να αποδείξουν την ανάσταση, δεν προσκομίζουν ως επιχείρημα τόσο τον κενό Τάφο, όσο το γεγονός ότι μέσω του αίματος των μαρτύρων, η προσκύνηση του Εσταυρωμένου ως Κυρίου έφθασε στα πέρατα της Οικουμένης⁷.
- Άλλωστε ο ίδιος ο Κύριος ομιλούσε πάντα για τον εαυτό Του χρησιμοποιώντας όχι το όνομα *Χριστός* (όπως εμείς σήμερα τον αποκαλούμε) αλλά *Υιός του Ανθρώπου*. Παρέπεμπε έτσι στα Οράματα του Δανιήλ, όπου ήδη στο κεφ. 2 καλύπτει σύμπασα τη Γη το μέγα Όρος στο οποίο εξελίσσεται η αλατόμητη πέτρα, που συντρίβει την «εικόνα» των «βασιλειών». Ανακαλεί ο ίδιος ο Κύριος την εξουσία που δίνεται στον Υιό του Ανθρώπου στο γνωστό κεφ. 7 του Δανιήλ αλλά και στον επιβαίνοντα πάνω σε όνο πρᾶυ βασιλιά στο Ζαχ. 9, 9 – 10. Και εκεί η έκταση της βασιλείας Του είναι **ἀπὸ ποταμοῦ** (ενν. του Ευφράτη) **ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς**, αλλά και από **μία θάλασσα** έως την **άλλη**. Δεν αποκλείεται κάποιοι κοσμοπολίτες, όπως ο Ματθαίος, να νοούσαν την έκταση από τον (Ειρηνικό) Ωκεανό έως τη Μεσόγειο. Τέλος ο ίδιος ο Κύριος την ύστατη – έσχατη στιγμή με το γνωστό «σκανδαλώδες» *Θεέ μου, Θεέ μου*, ουσιαστικά έψαλε ολόκληρο τον Ψαλμό 21 (Ο'). Και άρα η τελευταία φράση του Κυρίου στο **Κατά Ματθαίον** είναι το **μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν Σου πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ βασιλεία καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν [...] καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ· ἀναγγελήσεται τῷ Κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη. καὶ ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ λαῷ τῷ τεχνησομένῳ** ὅτι ἐποίησεν ὁ Κύριος (στ. 28-29. 31-32)! Στην «καρδιά» του Μτ. (12, 17-21· πρβλ. 8, 17 // Ησ. 53, 4), ο Εμμανουήλ παρουσιάζεται ως ο πάσχων Δούλος – Υιός του Ησαΐα (42, 1-4), που θα εξαγγελλει έλεος στα έθνη, κάνοντας την *ευσπλαχνία να νικήσει και τα έθνη να ελπίσουν στο όνομά Του*⁸. Έδη από την αρχή ως ο πρώτος πρόγονος του Ιησού παρουσιάστηκε ο Αβραάμ που κλήθηκε να γίνει ευλογία των εθνών (12, 2) και απέκτησε τέκνα από λίθους (Μτ. 3, 9).

⁶ Η επισήμανση ανήκει στο Brant Pitre, *The Case for Jesus. The Biblical and Historical Evidence for Christ*. USA 2016, ad loc

⁷ Πρβλ. Ευσεβίου, *Προπαρασκευή ευαγγελική* 1.6.20-21 και το υπόμνημα του αγ. Αμβροσίου Μιλάνου στο Λουκά 7.96. Οι παραπομπές λήφθηκαν από το ανωτέρω έργο του Brant Pitre.

⁸ Μτφρ. Σωτηροπούλου Τόμος Γ' 24-26. Όπως γνωρίζουν οι εγκρατείς των Γραφών ακροατές είναι *κεκλημένος από τον Κύριο εις διαθήκην γένους, εις φῶς ἐθνῶν* (Ησ 42, 6. 49, 6).

Αυτόν τον ενδόμυχο ίσως πόθο του Ματθαίου και γενικότερα της Πρώτης Εκκλησίας, τη μεταλαμπάδευση του ιλαρού Φωτός στην Χώρα της Πρωινής Γαλήνης, καλούμαστε εμείς στον 21^ο αι. να συνεχίσουμε ακολουθώντας τα ίχνη όσων τόλμησαν να ταξιδέψουν εκεί ήδη από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα. Και η Κορέα ως **Χώρα Πρωινής Γαλήνης** αναμένει ένα από ακόμη από τα πολλά παράδοξα που ακούγονται κατά τις γενέθλιες αφηγήσεις του Κυρίου στους Ευαγγελιστές. Στο Ευαγγέλιο του μόνου Έλληνα συγγραφέα της Κ.Δ. (Κατά Λουκάν 1, 78), το οποίο ήδη με τον «έντεχνο» Πρόλογό του «συγχρονίζεται» με την παγκοσμιοποιημένη Ρωμαϊκή Οικουμένη (πρβλ. ποίημα της Κασσιανής: «Αύγούστου μοναρχήσαντος»), ο πρεσβύτες Ζαχαρίας, όταν γεννιέται ο Ιωάννης και «ανοίγει το στόμα» του, διακηρύσσει στην Ωδή «Ευλογητός» την έλευση της **Ανατολής** (= του Ηλίου!) **εξ Ύψους**, ενώ αυτή συνήθως αναδύεται από το ναδίρ.

Σημειώσεις

*Αυτή η εμφάνιση ανακαλεί την προφητεία στο Αρ. 24, 17 και όλα τα περιστατικά, τα οποία αναφέρονται στο Αρ. 22-24, έστω κι αν ο Ευαγγελιστής δεν παραπέμπει άμεσα σε αυτά. Η επίδραση, που είχε ασκήσει η συγκεκριμένη προφητεία στον Ισραήλ, αποδεικνύεται εκτός των άλλων από το ότι ο τελευταίος Ιουδαίος επαναστάτης μετονομάστηκε από Bar Kosivas σε Bar Kokhba ('υιός άστρου')

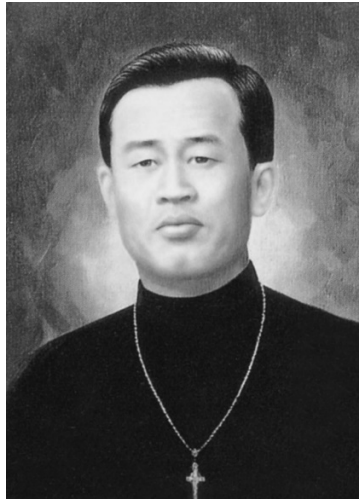
**Stauffer, *Jesus*, 22-23. Σημειώτεον ότι ανάλογη στάση φωτεινού αστέρος είχε γίνει το 66 μ.Χ. πάνω στο Ναό της Ιερουσαλήμ και είχε ερμηνευθεί από ορισμένους ως μεσσιανικό σημείο. Σύμφωνα με τον Ιώσηπο (Πόλ. 6, 289) *Τὸν γοῦν ἄθλιον δῆμον οἱ μὲν ἀπατεῶνες καὶ καταψευδόμενοι τοῦ Θεοῦ τηνικαῦτα παρέπειθον, τοῖς δ' ἐναργέσι καὶ προσημαίνουσι τὴν μέλλουσαν ἐρημίαν τέρασιν οὔτε προσεῖχον οὔτ' ἐπίστευον, ἀλλ' ὡς ἐμβεβροτημένοι καὶ μήτε ὄμματα μήτε ψυχὴν ἔχοντες τῶν τοῦ Θεοῦ κηρυγμάτων παρήκουσαν, ἐπ' ἐνιαυτὸν κομήτης, τοῦτο δ' ἡνίκα πρὸ τῆς ἀποστάσεως καὶ τοῦ πρὸς τὸν πόλεμον κινήματος ἀθροιζομένου τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν τῶν ἀζύμων ἑορτὴν, ὀγδόῃ δ' ἦν Ξανθικοῦ μηνὸς τοῦτο μὲν ὅτε ὑπὲρ τὴν πόλιν ἄστρον ἔστη ρομφαία παραπλήσιον καὶ παρατείνας, κατὰ νυκτὸς ἐνάτην ὥραν τοσοῦτο φῶς περιέλαμψε τὸν θωμὸν καὶ τὸν ναόν, ὡς δοκεῖν ἡμέραν εἶναι λαμπράν, καὶ τοῦτο παρέτεινεν ἐφ' ἡμίσειαν ὥραν ὃ τοῖς μὲν ἀπείροις ἀγαθὸν ἐδόκει, τοῖς δὲ ἱερογραμματεῦσι πρὸς τῶν ἀποβεθηκότων εὐθὺς ἐκρίθη. Ἡ στάση αὐτὴ παραπέμπει στη στάση του αγγέλου του Κυρίου, του ἔχοντος ρομφαία μπροστά στο Βαλαάμ (Αρ. 22, 31) και στο Δαβίδ στην Ιερουσαλήμ μετά την απογραφή (Α' Παρ. 21, 16). Και στις δύο περιπτώσεις προφητεύεται και εδραιώνεται η βασιλεία του Δαβίδ. Ο Ματθαίος είναι ο μόνος, ο οποίος προσθέτει στα σημεία του τέλους (στα οποία ανήκει και η πτώση των αστέρων) την έλευση του σημείου του Υιού του Ανθρώπου στον ουρανό και το θρήνο όλων των φυλών της γης (Μτ. 24, 29-30). Πρβλ. Goldberg, Josephus and the Star of Bethlehem.*

η Ορθόδοξη Εκκλησία

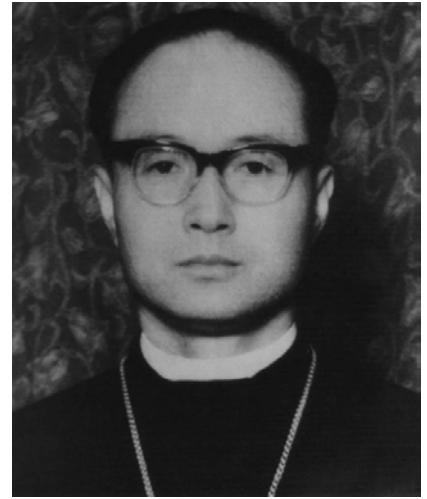
αφιέρωμα

π. Χρύσανθος Shehtkofsy

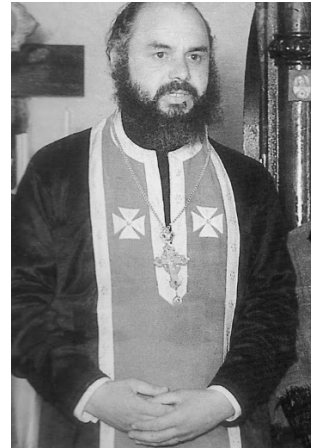
π. Αλεξέϊ Κιμ

π. Μπόρις Μουν

π. Χαρίτων Συμεωνίδης

π. Ανδρέας Χαλκιόπουλος

π. Σωτήριος Τράμπας
Μητροπολίτης Πισιδίας
(πρ. Κορέας)

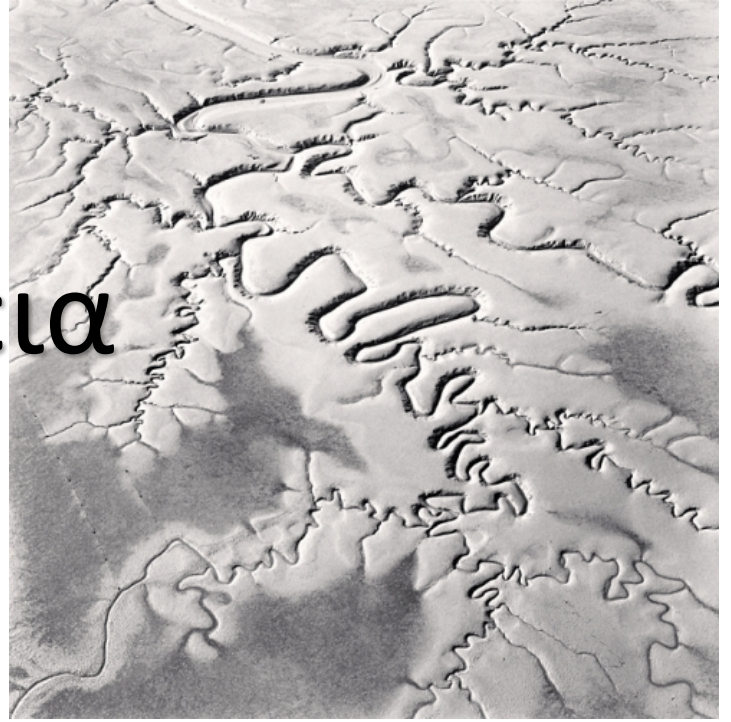
π. Δαμιήλ Να
Διακόνισσα Μαρία Σπυροπούλου

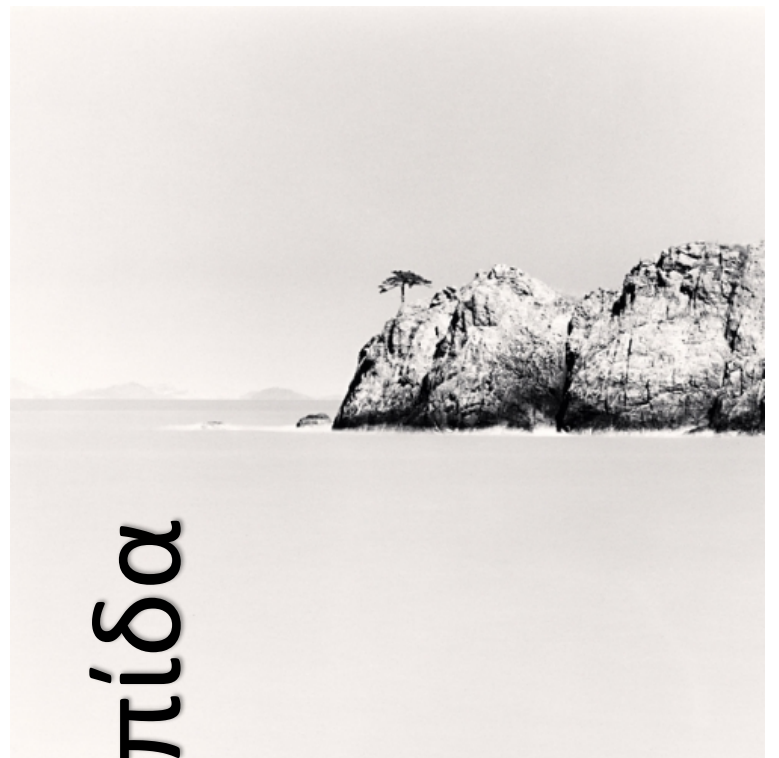
π. Αμβρόσιος Ζωγράφος
Μητροπολίτης Κορέας

της Κορέας

αλήθεια

βήματα

ελπίδα

αρχή

και τέλος

της

Ρωσικής

Ιεραποστολής

러시아

στην Κορέα

Στην Κορέα, τη «χώρα της πρωινής γαλήνης» αλλά και των ποικίλων θρησκευτικών δοξασιών - του Σαμανισμού, του Κομφουκιανισμού, του Ταοϊσμού, του Βουδισμού - ο Χριστιανισμός εμφανίστηκε τον 18^ο αιώνα. Με την Ορθοδοξία, ωστόσο, οι Κορεάτες ήρθαν για πρώτη φορά σε επαφή στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα και μάλιστα έξω από τη χώρα τους, στη γειτονική Ρωσία. Κι αυτό γιατί από το 1860 χιλιάδες οικογένειες Κορεατών αγροτών άρχισαν να μεταναστεύουν για οικονομικούς λόγους πρώτα στην περιοχή Ουσούρι της Ρωσίας, που συνόρευε με την Κορέα, και έπειτα σ' όλη τη Ρωσική Άπω Ανατολή. Σχεδόν όλοι έδειξαν μεγάλη προθυμία να δεχθούν την Ορθοδοξία, αν και, δυστυχώς, το βασικό κίνητρό τους ήταν η λήψη της ρωσικής υπηκοότητας.

Η Ρωσική Εκκλησία, πάντως, από τις αρχές της δεκαετίας του 1870 ανέπτυξε έντονη ιεραποστολική δραστηριότητα ανάμεσα στους Κορεάτες μετανάστες. Στάλθηκαν κληρικοί από το Βλαδιβοστόκ, το Μπλαγοβεστσένεκ και την Καμτσάτκα για την κατήχηση και τη βάπτισή τους, ιδρύθηκαν αμιγείς κορεατικοί οικισμοί, χτίστηκαν ναοί, σχολεία και ιεραποστολικά κέντρα. Τα αποτελέσματα δεν ήταν ασήμαντα. Έτσι, για παράδειγμα, το 1899 μόνο στον νομό Πριμόρσκ της ρωσικής Άπω Ανατολής υπήρχαν 33 κορεατικά χωριά με 14.247 κατοίκους και 18 σχολεία με 597 μαθητές, οι οποίοι διδάσκονταν συστηματικά μεταξύ άλλων και την ορθόδοξη πίστη.

Αλλά το ιεραποστολικό ενδιαφέρον της Ρωσικής Εκκλησίας δεν επεκτάθηκε και στους Κορεάτες που ζούσαν στην πατρίδα τους. Το Υπουργείο Εξωτερικών της Ρωσίας ήταν εκείνο που πήρε την πρωτοβουλία για την ίδρυση Ρωσικής Ορθόδοξης Ιεραποστολής στην Κορέα, *«για την απόκτηση εκεί πολιτιστικής επιρροής, που θα αποτελέσει το θεμέλιο επί του οποίου θα οικοδομηθεί η πολιτική επιρροή»*, όπως έγραφε σε υπόμνημά του, το 1889, ο Γραμματέας της Ρωσικής Διπλωματικής Αποστολής στη Σεούλ, Ν. Αλ. Σουΐσκι.

Έτσι, από πολιτική σκοπιμότητα, για την αύξηση δηλαδή της ρωσικής επιρροής στην Κορέα, ιδρύθηκε η Ιεραποστολή με τσαρική απόφαση της 20ής Ιουνίου 1897, έπειτα από σχετικές εισηγήσεις διπλωματικών παραγόντων. Ακολούθησε, στις 2 Ιουλίου 1897, απόφαση της Ιεράς Συνόδου, η οποία ως σκοπό της Ιεραποστολής έθετε *«την εξυπηρέτηση των θρησκευτικών αναγκών των Ορθοδόξων Ρώσων που διαμένουν στην Κορέα, και την ενδεχόμενη διάδοση της αγίας Ορθοδόξου Πίστεως ανάμεσα στον γηγενή ειδωλολατρικό πληθυσμό»*.

Η Ιεραποστολή, που θα στελεχωνόταν σε πρώτη φάση από έναν αρχιμανδρίτη ως προϊστάμενο, έναν διάκονο και έναν αναγνώστη-ψάλτη, θα υπαγόταν στην δικαιοδοσία του Μητροπολίτη Αγίας Πετρούπολεως. Αποφασίστηκε να επιχορηγείται κάθε χρόνο με το ποσό των 6.870 χρυσών ρουβλίων για τους μισθούς του αρχιμανδρίτη (3.000 ρούβλια), του διακόνου (2.000 ρούβλια), του αναγνώστη-ψάλτη (1.500) και του υπηρετικού προσωπικού (370 ρούβλια). Αργότερα στο ποσό αυτό προστέθηκαν άλλα 3.300 ρούβλια για τα έξοδα λειτουργίας σχολείων και για τους μισθούς δασκάλων και κατηχητών. Έτσι, η ετήσια επιχορήγηση έφτασε το ποσό των 10.170 χρυσών ρουβλίων, που προέρχονταν από το τσαρικό ταμείο αλλά καταβάλλονταν μέσω της Οικονομικής Υπηρεσίας της Ιεράς Συνόδου με έμβασμα σε μια κορεατική τράπεζα. Μέχρι και το 1917, έτος κατάληψης της εξουσίας από τους μπολσεβίκους, η Ιεραποστολή λάβαινε ανελλιπώς την επιχορήγηση σε δύο εξαμηνιαίες δόσεις.

Τον Μάιο του 1898 αγοράστηκε αντί 11.475 δολαρίων ένα μεγάλο οικοπέδο στη Σεούλ, δίπλα στη Ρωσική Διπλωματική Αποστολή, για την ανέγερση των κτιρίων της Ιεραποστολής και ενός ορθόδοξου ναού. Ο ναός δεν χτίστηκε ποτέ, κυρίως για λόγους οικονομικούς.

Στο μεταξύ, τον Οκτώβριο του 1897, η Ιερά Σύνοδος διόρισε τον αρχιμανδρίτη Αμβρόσιο Γκούντκο (1867-1918), διευθυντή της Κατηχητικής Σχολής του Βίισκ, ως προϊστάμενο της Ρωσικής Ορθόδοξης Ιεραποστολής στην Κορέα και ιεροδιάκονο Νικόλαο Αλεξέγιεφ και ψάλτη Α. Κράσιν ως μέλη της. Αναχώρησαν και οι τρεις για τον προορισμό τους στις αρχές του 1898. Αναγκάστηκαν, όμως, να παραμείνουν στο Οουσούρι, κοντά στα κορεατικά σύνορα, επειδή η Κυβέρνηση της Κορέας δεν τους έδινε άδεια εισόδου και εγκαταστάσεως στη χώρα. Η άδεια εισόδου δόθηκε έναν χρόνο αργότερα, αλλά ο Αμβρόσιος είχε ήδη ανακληθεί από την Ι. Σύνοδο. Αργότερα χειροτονήθηκε Επίσκοπος και εφησύχαζε στη Μονή Κοίμησης Θεοτόκου Σβιγιάξσκ (επαρχία Καζάν), όπου το 1917 ή το 1918 βρήκε μαρτυρικό θάνατο από τον μαινόμενο επαναστατικό όχλο. Το 2000 έγινε από το Πατριαρχείο Μόσχας η αγιοκατάταξή του και η μνήμη του εορτάζεται στις 27 Ιουλίου.

Έτσι, τον Ιανουάριο του 1899 έφτασαν στη Σεούλ μόνο τα άλλα δύο μέλη της Ιεραποστολής. Ύστερα από λίγους μήνες, ο ψάλτης Α. Κράσιν επέστρεψε στη Ρωσία, αφού πρώτα οργάνωσε μια μικρή εκκλησιαστική χορωδία από ορθόδοξους Κορεάτες και από μέλη της ρωσικής παροικίας της Σεούλ. Στις κενές πλέον θέσεις του προϊσταμένου της Ιεραποστολής και του ψάλτη τοποθετήθηκαν αντίστοιχα ο αρχιμανδρίτης Χρύσανθος Σετκόφσκι (1869-1906), που είχε μόλις αποφοιτήσει από τη Θεολογική Ακαδημία του Καζάν, και ο Ιωνάς Λεφτσένκο.

Έφτασαν στη Σεούλ στις αρχές Ιανουαρίου του 1900. Η πρώτη τους φροντίδα, μετά την εγκατάστασή τους στην κορεατική πρωτεύουσα, ήταν η εξασφάλιση κάποιου χώρου, που θα τον διαμόρφωναν σε προσωρινό ναό. Ο Ρώσος επιτετραμμένος Πάβλωφ παραχώρησε για τον σκοπό αυτό μία αίθουσα χωρητικότητας 60 περίπου ατόμων στον χώρο της Ρωσικής Διπλωματικής Αποστολής. Σε δυο εβδομάδες το παρεκκλήσι, που αφιερώθηκε στον άγιο Νικόλαο, ήταν έτοιμο, καθώς το εικονοστάσι, οι εικόνες, τα ιερά σκεύη και όλα τα άλλα απαραίτητα αντικείμενα είχαν ήδη σταλεί από τη Ρωσία. Ο αγιασμός και η πρώτη Θεία Λειτουργία τελέστηκαν από τον αρχιμανδρίτη Χρύσανθο και τον ιεροδιάκονο Νικόλαο στις 17 Φεβρουαρίου του 1900, ημέρα που από τότε θεωρείται ιστορική και τιμάται ως η γενέθλια ημέρα της Ορθόδοξης Κορεατικής Εκκλησίας. Στη Λειτουργία έψαλαν ναύτες του ρωσικού πολεμικού πλοίου Οτβάζνι, που ήρθαν στη Σεούλ ειδικά γι' αυτόν τον εορτασμό. Παραβρέθηκαν όλα τα μέλη της Ρωσικής Διπλωματικής Αποστολής, σύσσωμη η ρωσική παροικία, αξιωματούχοι της Κορεατικής Αυλής, δημοσιογράφοι κ.α. Εφημερίδες της πρωτεύουσας ενημέρωσαν τους κατοίκους της Κορέας για την τέλεση της πρώτης ορθόδοξης Λειτουργίας στη χώρα και καταχώρισαν αξιόλογα άρθρα για την Ορθόδοξη Εκκλησία.

Το κτίριο του Ρωσικού Προξενείου στη Σεούλ, στο οποίο έγινε η πρώτη Θεία Λειτουργία (17/02/1900)

Ο π. Χρύσανθος Shehtkofsky
(Κορέα 1900 – 1904)

Το Ιερό Ευαγγέλιο και το άγιο Ποτήριο που χρησιμοποιήθηκαν στην πρώτη Θεία Λειτουργία στη Σεούλ.

Ο π. Χρύσανθος, με τη βοήθεια μεταφραστών, άρχισε το ιεραποστολικό του έργο από τους 30 περίπου ορθόδοξους Κορεάτες, πρώην μετανάστες στη Ρωσία, όπου και είχαν βαπτιστεί. Αυτοί, μετά την επιστροφή τους στην Κορέα, ζώντας ανάμεσα σε ειδωλολάτρες, είχαν ξεχάσει όχι μόνο την πίστη τους, αλλά, θα λέγαμε, ακόμα και τα χριστιανικά τους ονόματα. Τους δίδαξε λοιπόν, και πάλι την ορθόδοξη πίστη και διαγωγή, τους μοίρασε ευαγγελικά, λειτουργικά και εποικοδομητικά κείμενα, τους συνέδεσε με τα εκκλησιαστικά Μυστήρια, τους έβαλε, κοντολογίς, στον δρόμο της χριστιανικής ζωής. Στη συνέχεια στράφηκε και στους ειδωλολάτρες Κορεάτες, για τους οποίους οργάνωσε σε μία αίθουσα του καταλύματός του διαλέξεις και συζητήσεις πάνω στην ορθόδοξη πίστη. Στην αρχή η προσέλευση ήταν μεγάλη και οι συνάξεις συχνά διαρκούσαν πολλές ώρες. Με τον καιρό, όμως, το ενδιαφέρον των Κορεατών εξατμίστηκε και η αίθουσα σχεδόν άδειασε.

Μεγάλη σημασία έδωσε ο π. Χρύσανθος στη μετάφραση λειτουργικών βιβλίων στην κορεατική γλώσσα. Το έργο ήταν πολύ δύσκολο, επειδή οι μεταφραστές δεν γνώριζαν την εκκλησιαστική ορολογία. Έτσι, μεταφράστηκαν μόνο μερικές προσευχές, το Ωρολόγιο, η Ακολουθία του Βαπτίσματος και το βιβλίο «Ορθόδοξη Πίστη» του αγίου Δημητρίου του Ροστώφ.

Τον Οκτώβριο του 1900 ιδρύθηκε το πρώτο ορθόδοξο ιεραποστολικό σχολείο για Κορεατόπουλα, στο οποίο, πέρα από τα γενικά μαθήματα, διδάσκονταν συστηματικά η ορθόδοξη πίστη και ζωή. Το πρώτο διδακτικό έτος φοίτησαν 12 μαθητές. Λόγω, όμως της ακαταλληλότητας του κορεατικού διδακτικού προσωπικού, τα επόμενα χρόνια ο αριθμός των μαθητών μειώθηκε βαθμιαία. Έτσι, με την έναρξη του ρωσοϊαπωνικού πολέμου, το 1904, το σχολείο έκλεισε.

Ο π. Χρύσανθος φρόντισε και για την οικοδόμηση των κτιρίων της Ιεραποστολής στο οικοπέδο που είχε αγοραστεί δίπλα στη Ρωσική Διπλωματική Αποστολή. Στα όρια του οικοπέδου κατασκευάστηκε ψηλός φράχτης με πύλη κορεατικού τύπου και στο εσωτερικό του χτίστηκαν ένα σχολικό κτίριο με διαμέρισμα για τον δάσκαλο, πτέρυγα για το υπηρετικό προσωπικό και τους μεταφραστές, οίκημα για τον φύλακα, αποθήκη καυσίμων και, στο κέντρο, δύο διώροφα κτίρια με διαμερίσματα για τους ιεραπόστολους, μαγειρείο και λουτρά. Τα ελεύθερα τμήματα του οικοπέδου διαμορφώθηκαν εν μέρει σε λαχανόκηπο και εν μέρει σε πάρκο με δένδρα, θάμνους και λουλούδια. Το έργο ολοκληρώθηκε σε δύο περίπου χρόνια. Αμέσως έγινε η μεταστέγαση του ναού από τη Ρωσική Διπλωματική Αποστολή σε μία αίθουσα του σχολείου της Ιεραποστολής. Δίπλα στο σχολείο υψώθηκε ένα καμπαναριό. Η πρώτη Θεία Λειτουργία έγινε στις 17 Απριλίου του 1903. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο άγιος Ιωάννης της Κρονστάνδης (1829-1908), με τον οποίο ο π. Χρύσανθος διατηρούσε πνευματική φιλία, έστειλε ως δώρο στην Ιεραποστολή τα χρυσοποίκιλτα εορταστικά του άμφια.

Στο μεταξύ, ο ψάλτης Ιωνάς Λεφτσένκο πέθανε. Ως προσωρινός αντικαταστάτης του ορίστηκε για ένα έτος ο Κορεάτης Μωυσής Λιάν. Το 1902 στη θέση του ψάλτη τοποθετήθηκε ο ιεροδιάκονος Βαρθολομαίος Σελεζνιόφ. Στα μέσα του 1903 υπηρετούσαν στην Ιεραποστολή μόνο ο αρχιμανδρίτης Χρύσανθος και ο ιεροδιάκονος Βαρθολομαίος, καθώς ο π. Νικόλαος, που το 1901 χειροτονήθηκε ιερέας, μετατέθηκε στην Ιεραποστολή του Πεκίνου.

*Κατηχητικό Σχολείο στο MuSanPo (무산포) – άγνωστη χρονολογία.
Υποστηρίζεται ότι οι Ρώσοι ιεραπόστολοι διατηρούσαν 7 Κατηχητικές Σχολές εκτός Σεούλ στην Κορέα.*

Το 1904 ξέσπασε ο ρωσοϊαπωνικός πόλεμος. Μετά την εισβολή των Ιαπώνων στην Κορέα, όλοι οι Ρώσοι υπήκοοι υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα. Δεν τους επιτράπηκε να πάρουν μαζί τους παρά μόνο τα προσωπικά τους είδη. Με μεγάλη λύπη αποχωρίστηκαν οι Ιεραπόστολοι το μικρό ποίμνιό τους, στις 17 Απριλίου του 1904, αφού κλείδωσαν και ασφάλισαν τα κτίρια της Ιεραποστολής.

Κατά τη σύντομη παραμονή του π. Χρύσανθου στην Κορέα, βαπτίστηκαν μόνο 17 Κορεάτες, άλλα το έργο που επιτέλεσε ο προϊστάμενος της Ιεραποστολής υπήρξε το θεμέλιο πάνω στο οποίο εδραιώθηκε αργότερα η τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία. Μετά την επιστροφή του στη Ρωσία, ο π. Χρύσανθος χειροτονήθηκε επίσκοπος Τσεμποξάρι, αλλά το 1906, σε ηλικία μόλις 37 ετών, πέθανε από φυματίωση. Ο π. Βαρθολομαίος πήγε στην Μαντζουρία, για να διακονήσει εκεί την Εκκλησία.

Η Ιεραποστολή άρχισε να λειτουργεί και πάλι το 1906, μετά τη λήξη του πολέμου και την επιβολή ιαπωνικής κατοχής στην Κορέα. Επικεφαλής της Ιεραποστολής τοποθετήθηκε ο αρχιμανδρίτης Παύλος Ιβανόφσκι (1874-1919), απόφοιτος του Τμήματος Κορέας του Ανατολικού Ινστιτούτου του Βλαδιβοστόκ. Ως βοηθοί του ορίστηκαν ο ιερομόναχος Βλαδίμηρος Σκριζάλιν, ο ιεροδιάκονος Βαρθολομαίος Σελεζνιώφ, που επανήλθε από τη Μαντζουρία, ο δόκιμος μοναχός και μουσικός -χοράρχης Θεόδωρος Περεβάλωφ, ο δάσκαλος Κωνσταντίνος Ζίγκφριντ και οι ψάλτες -κατηχητές Κωνσταντίνος και Νικόλαος Πιροζκώφ. Το έργο τους ήταν εξαιρετικά δύσκολο, τόσο λόγω της ιαπωνικής κατοχής όσο και λόγω της ολοκληρωτικής σχεδόν καταστροφής της παρουσίας της Ιεραποστολής. Τα κτίριά της όχι μόνο είχαν λεηλατηθεί, αλλά και είχαν μισοερειπωθεί, γι' αυτό χρειάζονταν επείγουσα και ριζική επισκευή. Η επισκευή, που απαίτησε σκληρή δουλειά, έγινε σχετικά σύντομα, και οι Ιεραπόστολοι εγκαταστάθηκαν στο κτιριακό συγκρότημα, ζώντας σύμφωνα με το μοναστηριακό τυπικό (καθημερινές Ακολουθίες, Λειτουργίες, διακονήματα, κοινά γεύματα χωρίς κρέας και αλκοολούχα ποτά) και μαθαίνοντας, κατά τον ελεύθερο χρόνο τους, την κορεατική γλώσσα.

Στα έξι χρόνια της διακονίας του π. Παύλου στην Κορέα, η Ιεραποστολή γνώρισε τη μεγαλύτερη ακμή της ιστορίας της. Ο πολυτάλαντος και δραστήριος αρχιμανδρίτης οργάνωσε με τον καλύτερο τρόπο το ιεραποστολικό έργο στη χώρα. Πρώτα-πρώτα, συνεχίζοντας το σχετικό έργο του προκατόχου του, φρόντισε για τη μετάφραση των λειτουργικών βιβλίων στην κορεατική γλώσσα. Πολύτιμος συνεργάτης του ήταν ο Κορεάτης μεταφραστής και δάσκαλος Ιωάννης Κάνγκ-Τακ, γεννημένος το 1877, ο οποίος βαπτίσθηκε το 1907. Ο Ιωάννης υπήρξε ο πρώτος Κορεάτης ορθόδοξος κληρικός, καθώς χειροτονήθηκε από τον επίσκοπο Βλαδιβοστόκ διάκονος το 1911 και πρεσβύτερος το 1912 (η Μητρόπολη Βλαδιβοστόκ είχε αναλάβει την ευθύνη της Ιεραποστολής στην Κορέα από το 1908).

π. Παύλος Ιβανόφσκι

Παράλληλα ο π. Παύλος μερίμνησε για τη δημιουργία εκκλησιαστικής χορωδίας. Το έργο αυτό το ανέθεσε στον μουσικό και χοράρχη Θεόδωρο Περεβάλωφ, ο οποίος το 1910 χειροτονήθηκε ιερομόναχος, με το όνομα Θεοδόσιος, και το 1917, όπως θα δούμε παρακάτω, διορίστηκε προϊστάμενος της Ιεραποστολής. Ο Θεόδωρος Περεβάλωφ δεν άργησε να συγκροτήσει μια αξιόλογη χορωδία από Κορεάτες και Ρώσους πιστούς, ενώ ταυτόχρονα ανέλαβε τη μουσική επεξεργασία και καταγραφή των μεταφρασμένων εκκλησιαστικών ύμνων, εγχείρημα εξαιρετικά δύσκολο, κυρίως λόγω των πολυσύλλαβων λέξεων της κορεατικής γλώσσας. Μετά τη χειροτονία και την αναχώρηση του Θεόδωρου Περεβάλωφ από την Κορέα, το 1911, το έργο του συνέχισε ο ορθόδοξος Κορεάτης μουσικός Μιχαήλ Κιμ.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξε ο π. Παύλος για ιεραποστολική δραστηριότητα στην επαρχία. Έκανε πολλές περιοδείες στην κορεατική ύπαιθρο, σπέρνοντας την πίστη του Χριστού όπου έβρισκε κατάλληλο έδαφος. Συζητούσε και δίδασκε ακατάπαυστα, χωρίς να απογοητεύεται από τις λίγες μεταστροφές Κορεατών, τους οποίους, πάντως, κατηχούσε με μεγάλη επιμέλεια πριν από το Βάπτισμα.

Στη φωτογραφία (1911) διακρίνονται ο π. Ιωάννης Κανγκ-Τακ (3^{ος} από δεξιά στην πρώτη σειρά) και ο π. Λουκάς Κιμ (4^{ος} από δεξιά στη δεύτερη σειρά)

Όπου διαπίστωνε ότι υπήρχε προοπτική διάδοσης του Ευαγγελίου, ο π. Παύλος ίδρυε ιεραποστολικούς σταθμούς. Οι σπουδαιότεροι σταθμοί ήταν των χωριών Κιοχά, Καραγκαι, Σόντσον, Ιλσάν και Μάρισιμ. Την ίδρυση ενός σταθμού ακολουθούσε η αγορά οικοπέδου για την ανέγερση ναού και σχολείου. Σε κάθε σταθμό τοποθετούνταν ένας κατηχητής-δάσκαλος, ο οποίος κατηχούσε όσους επιθυμούσαν να βαπτιστούν και δίδασκε στο σχολείο. Ο ίδιος ο π. Παύλος επισκεπτόταν κατά καιρούς τους σταθμούς για να λειτουργήσει, να κυρήξει και να βαπτίσει τους νέους πιστούς.

Η ίδρυση ιεραποστολικών σχολείων ήταν μία από τις κύριες φροντίδες του π. Παύλου. Το πρώτο σχολείο, για αγόρια, ιδρύθηκε το 1906 και λειτούργησε μέσα στην Ιεραποστολή. Λίγο αργότερα ιδρύθηκε και δεύτερο σχολείο, για κορίτσια, σε κτίριο που δώρισε για τον σκοπό αυτό ο διερμηνέας του Ρωσικού Προξενείου. Στο καθιερωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα είχαν προστεθεί μαθήματα ορθόδοξης αγωγής και, προαιρετικά, δύο ξένες γλώσσες, η ρωσική και η αγγλική. Στη συνέχεια άνοιξαν άλλα επτά σχολεία σε διάφορα χωριά. Ο συνολικός αριθμός των μαθητών τους έφθανε τους 250.

Το 1912 ο π. Παύλος ανακλήθηκε στη Ρωσία για να χειροτονηθεί επίσκοπος Νικόλσκι -Οουσούρισκ, βικάριος της επαρχίας Βλαδιβοστόκ. Συνέχισε, όμως, να εποπτεύει την Ιεραποστολή της Κορέας μέχρι την κοίμησή του από τύφο το 1919. Από το κλιμάκιο των Ιεραποστόλων που είχαν έρθει στη Σεούλ το 1906, στα μέσα του 1912 δεν απέμεινε παρά μόνο ο ιερομόναχος Βλαδίμηρος Σκριζάλιν. Τα χρόνια που ακολούθησαν χαρακτηρίστηκαν από βαθμιαία παρακμή του ιεραποστολικού έργου, κυρίως λόγω των μειωμένων ικανοτήτων και του ανεπαρκούς ζήλου των διαδόχων του π. Παύλου, της έκρυθμης πολιτικής κατάστασης που επικρατούσε στη Ρωσία, αλλά και των εσωτερικών προβλημάτων της Ρωσικής Εκκλησίας. Τον αρχιμανδρίτη Παύλο διαδέχθηκε ο αρχιμανδρίτης Ειρήναρχος Σεμανόφσκι (1873-1917) αλλά δεν έδειξε κανένα ενδιαφέρον για την Ιεραποστολή. Ανακλήθηκε στη Ρωσία το 1914. Λίγο νωρίτερα είχε χειροτονήσει διάκονος ο Κορεάτης δάσκαλος Λουκάς Κιμ.

Ρώσοι Ιεραπόστολοι μαζί με τους Κατηχητές και μαθητές της Κατηχητικής Σχολής της Σεούλ (1913)

Ως προσωρινός αντικαταστάτης του π. Ειρηνάρχου ορίστηκε ο ιερομόναχος Βλαδίμηρος Σκριζάλιν (1868 -;), ο μόνος Ρώσος που είχε απομείνει στην Ιεραποστολή. Έπειτα από αιτήμά του προς τον επίσκοπο Νικόλσκ-Οουσούρισκ Παύλο, το 1915 στάλθηκε στη Σεούλ ο ψάλτης Π. Αφανάσιεφ. Ο π. Βλαδίμηρος, σύντομα μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, έλαβε το οφφίκιο του Ηγουμένου και μετά από δικό του αίτημα, έφυγε από την Κορέα στα μέσα Ιουνίου 1917 για να εργαστεί ως στρατιωτικός ιερέας της Θρησκευτικής Υπηρεσίας του Ρωσικού Στρατού.

Το 1917, διορίστηκε προϊστάμενος της Ιεραποστολής ο ιερομόναχος Παλλάδιος Σελέτσκι (1880 -;), απόφοιτος του Τμήματος Κορέας του Ανατολικού Ινστιτούτου Βλαδιβοστόκ, ο οποίος, όμως, με την εξαρχής υπεροπτική και περιφρονητική συμπεριφορά του προς τους Κορεάτες, προκάλεσε την αντιπάθειά τους, αντιπάθεια που κορυφώθηκε, όταν, με εντολή του επισκόπου Παύλου, έκλεισε όλα τα σχολεία της Ιεραποστολής και απέλυσε τους δασκάλους. Το κλείσιμο των σχολείων ήταν αναπόφευκτο, καθώς λόγω της επανάστασης που είχε ξεσπάσει στη Ρωσία, δεν ήταν δυνατό να σταλεί οποιαδήποτε επιχορήγηση για τη λειτουργία τους. Το μέτρο, ωστόσο, ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων από την πλευρά των Κορεατών, ιδιαίτερα των απολυμένων δασκάλων. Ο π. Παλλάδιος τους έστρεψε κατά του επισκόπου Παύλου, ο οποίος ταλαιπωρήθηκε πολύ από τη συκοφαντική εκστρατεία που οργάνωσαν εναντίον του. Τελικά, έπειτα από τρεισήμισι μόνο μήνες παραμονής στην Κορέα, ο π. Παλλάδιος ανακλήθηκε στο Βλαδιβοστόκ, όπου, όμως, αυτοαποσηματίστηκε και εγκατέλειψε την Εκκλησία.

Τον αντικατέστησε ο ιερομόναχος Θεοδόσιος Περεβάλωφ (1875-1933), ιερέας του Ρωσικού Πολεμικού Ναυτικού, ο οποίος είχε διακονήσει και παλαιότερα στην Ιεραποστολή της Κορέας (βλ. παραπάνω). Η ζωή έμελλε να είναι πολύ δύσκολη για τον νέο προϊστάμενο. Κάθε επιχορήγηση, από τη Ρωσία κόπηκε, καθώς το νέο κομμουνιστικό καθεστώς δήμευσε την εκκλησιαστική περιουσία. Τα στελέχη της Ιεραποστολής αντιμετώπιζαν ακόμα και το φάσμα της πείνας, από την οποία τους έσωσε μια μικρή φυτεία ρυζιού που είχαν στην ιδιοκτησία τους. Οι επανειλημμένες έγγραφες εκκλήσεις του π. Θεοδοσίου προς τις ρωσικές εκκλησιαστικές αρχές για οικονομική βοήθεια έμεναν αναπάντητες. Για μερικά χρόνια η Ιεραποστολή συντηρήθηκε με ενισχύσεις ιδιωτών, ορισμένοι από τους οποίους ήταν ετερόδοξοι ή και αλλόθρησκοι, όπως του επικεφαλής της Αγγλικανικής Ιεραποστολής στην Κορέα Τρόλλοπ, του Ρωσοεβραίου Μ. Γκίνσμπουργκ, του Ρώσου εμπορικού αντιπροσώπου στο Τόκιο Μίλλερ κ.α. Τελικά ο π. Θεοδόσιος αναγκάστηκε να ενοικιάσει χώρους της Ιεραποστολής ως κατοικίες σε Ρώσους μετανάστες και τον λαχανόκηπο σε Κινέζους. Τα έσοδα από τις ενοικιάσεις ήταν ασήμαντα, αλλά τουλάχιστον απέτρεψαν το κλείσιμο της Ιεραποστολής.

Η οικονομική στενότητα είχε αντίκτυπο και στο προσωπικό, που το αποτελούσαν δύο Ρώσοι, ο π. Θεοδόσιος και ο ψάλτης Π. Αφανάσιεφ, και δέκα Κορεάτες, ο ιερέας π. Ιωάννης Κάνγκ, ο διάκονος π. Λουκάς Κιμ, ο ψάλτης Αλέξιος Κιμ και επτά κατηχητές. Το 1918, όταν διακόπηκε αναγκαστικά η μισθοδοσία τους, ο π. Ιωάννης Κανγκ-Τακ έφυγε για το Χαρμπίν της Μαντζουρίας, όπου συνέχισε την ιερατική διακονία του μέχρι την κοίμησή του το 1939. Τον μιμήθηκαν όλοι οι κατηχητές, καθώς και ο ψάλτης Π. Αφανάσιεφ. Έτσι, στην Ιεραποστολή παρέμειναν μόνο ο π. Θεοδόσιος, ο π. Λουκάς Κιμ, που το 1924 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος, και ο Αλέξιος Κιμ.

Η δυσχερής κατάσταση μετά το 1917 είχε σαν συνέπεια την αδυναμία άσκησης αξιόλογου ιεραποστολικού έργου. Εξαιτίας του μεγάλου ελλείματος οικονομικών πόρων, όχι μόνο δεν υπήρχε η δυνατότητα να διατηρούν έμμισθους δασκάλους, κατηχητές και υπαλλήλους για τις ανάγκες της Ιεραποστολής, αλλά και οι ίδιοι οι ιεραπόστολοι βρέθηκαν πολλές φορές σε δυσκολία να εξασφαλίσουν ακόμη και τα προς το ζην. Έτσι, ασχολήθηκαν σχεδόν αποκλειστικά με τη διαποίμανση των ορθοδόξων πιστών, Κορεατών και Ρώσων. Εντούτοις, στα 13 χρόνια (1917-1930) που ήταν προϊστάμενος ο π. Θεοδόσιος, βαπτίστηκαν 75 Κορεάτες.

Την πολύ δύσκολη αυτή κατάσταση περιέγραψε ο π. Θεοδόσιος σε επιστολή του προς τον Επίσκοπο Βλαδιαβοστόκ Ευσέβιο, που βρισκόταν στη Μόσχα ως μέλος της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας της Ρωσίας. Ο Αρχιεπίσκοπος Ευσέβιος παρουσίασε την επιστολή αυτή στον Πατριάρχη Μόσχας Τύχωνα και το Νοέμβριο του 1921 η Ιερά Σύνοδος της Ρωσικής Εκκλησίας αποφάσισε την υπαγωγή της Ιεραποστολής στη δικαιοδοσία του Ρώσου αρχιεπισκόπου Τόκυο Σέργιου Τιχομίρωφ (1871 – 1945), ο οποίος ήταν ο γεωγραφικά πλησιέστερος στην Κορέα ιεράρχης. Στην πραγματικότητα, η υπαγωγή αυτή είχε καθαρά πνευματικό και όχι διοικητικό χαρακτήρα. Η Ιεραποστολή της Κορέας δεν αποτελούσε οργανικό τμήμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ιαπωνίας, η οποία δεν θα καθόριζε τον τρόπο λειτουργίας της Ιεραποστολής. Ο αρχιεπίσκοπος Τόκυο Σέργιος διατήρησε πνευματικό και συμβουλευτικό ρόλο στα θέματα της Ιεραποστολής. Είχε γεννηθεί σε ένα χωριό κοντά στο Νόβγκοροντ της Ρωσίας, είχε αποφοιτήσει από τη Θεολογική Ακαδημία της Αγίας Πετρούπολης και είχε χειροτονηθεί Επίσκοπος το 1905 στην Αρχιεπισκοπή της Αγίας Πετρούπολης. Το 1908 αποφασίστηκε να μεταβεί στην Ιαπωνία για να βοηθήσει και να διαδεχτεί τον άγιο Νικόλαο Κασάτκιν, πρώτο Αρχιεπίσκοπο, ισαπόστολο και φωτιστή της Ιαπωνίας (1836 – 1912, η μνήμη του εορτάζεται στις 3 Φεβρουαρίου).

Τον Ιούλιο του 1922 ο αρχιεπίσκοπος Σέργιος πραγματοποίησε την πρώτη ποιμαντική του επίσκεψη στη Σεούλ. Τον Μάρτιο του 1923 απένειμε στον π. Θεοδόσιο το οφίκιο του αρχιμανδρίτη. Επισκέφθηκε την Κορέα άλλες δύο φορές, τον Δεκέμβριο του 1923 και το 1928. Το 1924 καταγράφηκε και κατοχυρώθηκε νομικά η ακίνητη περιουσία της Ιεραποστολής, που τη διεκδικούσαν τόσο το σοβιετικό κράτος όσο και Ρώσοι μετανάστες.

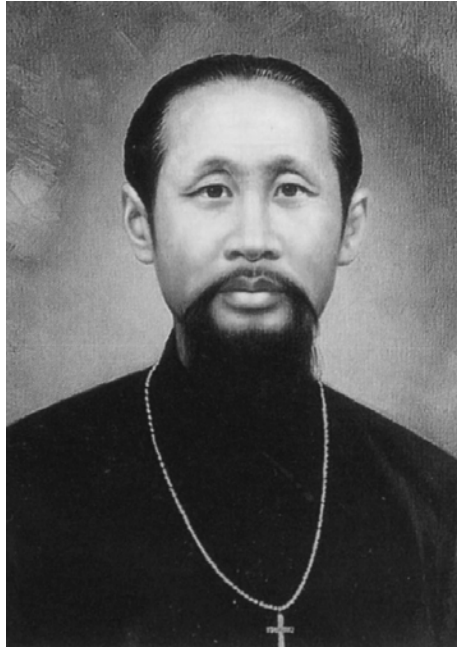

Αρχιεπίσκοπος Ιαπωνίας
Σέργιος Τιχομίρωφ (1871 – 1945)

Αναμνηστική φωτογραφία από το Θεολογικό Σεμινάριο στο Τόκυο,
με τον άγιο Νικόλαο Κασάτκιν στο κέντρο της πρώτης σειράς
και τον Επίσκοπο Σέργιο δίπλα του στα δεξιά.

Το 1930 ο π. Θεοδόσιος παραιτήθηκε για λόγους υγείας και μετοίκησε στο Τόκιο, όπου έζησε ως την κοίμησή του, το 1933. Τον διαδέχθηκε, το 1931, ο π. Αλέξανδρος Τσιιστιακώφ, που παραιτήθηκε πέντε χρόνια αργότερα. Το 1936 διορίστηκε προϊστάμενος της Ιεραποστολής ο 24χρονος ιερομόναχος Πολύκαρπο Πριμάκ, ο οποίος ήταν και ο τελευταίος Ρώσος ιεραπόστολος της Κορέας. Ο π. Πολύκαρπος επιδίωξε να στηρίξει πρωτίστως τους Ρώσους και δευτερευόντως τους λίγους Κορεάτες Ορθόδοξους, δημιουργώντας πολλά προβλήματα και δυσκολίες. Τον Οκτώβριο του 1914 ο μητροπολίτης Σέργιος, με απαίτηση της Ιαπωνικής Κυβέρνησης, διέκοψε κάθε επαφή με την Ιεραποστολή και μεταβίβασε όλες τις εξουσίες στον π. Πολύκαρπο, απονέμοντάς του το οφίκιο του αρχιμανδρίτη.

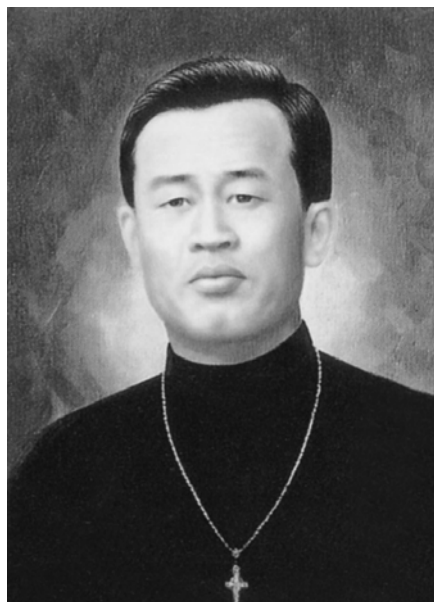

Χαμένος μέσα στο διαφορετικό, κοιτάζω γύρω μου. Παρατηρώ. Στο κέντρο της «κύριας πόλης» της Κορέας. Σ' ένα σταυροδρόμι στέκομαι. Παρατηρώ. Γύρω μου σύγχρονοι πύργοι της Βαβέλ. Κτίρια θεόρατα, που δεν φτάνουν όμως στο Θεό. Άνθρωποι βιάζονται. Ο καθένας τους αντιπροσωπεύει το άλλο, το διαφορετικό. Η ποικιλία χάνεται μέσα στην καθημερινότητα. Σκιάζεται από τους γήινους Θεούς, που καλύπτουν τον ουρανό.

Περιδίνηση. Στοχασμός.

Κι όμως σε μικρά ξέφωτα έχουν ξεφυτρώσει λιμάνια της ψυχής. Λιμάνια σε αρμονία με τη φύση. Βγαλμένα από την ανθρώπινη ανάγκη αναζήτησης του μυστηρίου του Θεού. Εκεί ο νους και η ψυχή με συνεχείς ασύμμετρες πτήσεις τρυπούν με δύναμη τη χρυσή σφαίρα του «κόσμου», που μας περιβάλλει. Επιτρέπουν μια ενατένιση πέρα από το αδιέξοδο. Ανοίγουν χαραμάδες για φως.

Υπάρχει ελπίδα!

οι πρώτοι Κορεάτες ιερείς

Όπως ήδη αναφέρθηκε παραπάνω, ο πρώτος Κορεάτης Ορθόδοξος ιερέας ήταν ο Ιωάννης Κάνγκ-Τακ, (μεταφραστής και δάσκαλος), ο οποίος γεννήθηκε το 1877 και βαπτίσθηκε το 1907. Χειροτονήθηκε από τον επίσκοπο Βλαδιβοστόκ διάκονος το 1911 και πρεσβύτερος το 1912. Μετά το 1917 και τις συνέπειες της Ρωσικής επανάστασης στην Ιεραποστολή της Κορέας, ο π. Ιωάννης έφυγε για το Χαρμπίν της Μαντζουρίας, όπου συνέχισε την ιερατική διακονία του μέχρι την κοίμησή του το 1939.

Ο δεύτερος κατά σειράν Ορθόδοξος Κορεάτης ιερέας π. Λουκάς Κίμ (Kim Hyi-Jun), γεννήθηκε το 1882 στο χωριό Τεζινχέ του ρωσικού Νομού Πριμόρσκ. Βαπτίσθηκε Ορθόδοξος το 1886, φοίτησε στο επαρχιακό εκκλησιαστικό σχολείο (1895-1897) και συνέχισε τις σπουδές του στο κρατικό σχολείο ξένων γλωσσών της Σεούλ (1898-1899). Το 1906 τοποθετήθηκε δάσκαλος στο σχολείο της Ορθόδοξης Ιεραποστολής. Ο π. Λουκάς νυμφεύθηκε την Μαρία Kim Heung Up, (κοιμήθηκε το 1959), και απέκτησαν τρεις γιούς και τρεις κόρες. Το 1913 χειροτονήθηκε διάκονος και στις 31 Μαρτίου 1924 πρεσβύτερος. Είχε την ευθύνη των δύο μοναδικών ορθόδοξων ιεραποστολικών σταθμών που είχαν πλέον απομείνει, στις πόλεις Κιοχά και Καράγκαϊ. Κοιμήθηκε το 1929.

Ο τρίτος Κορεάτης ιερέας, π. Αλεξέι Kim (Kim Yi-Han), γεννήθηκε στη Σεούλ το 1895 (ή 1896) και έλαβε το Ορθόδοξο βάπτισμα το 1908. Παρακολούθησε το σχολείο της Ορθόδοξης Ιεραποστολής (1907-1912) και από το 1914 άρχισε να υπηρετεί την Εκκλησία ως ψάλτης στην επαρχία. Πρώτη του θέση ήταν ο ιεραποστολικός σταθμός στο χωριό Κιοχά, ως βοηθός του π. Ιωάννου Κάνγκ. Νυμφεύθηκε τη Λυδία Hwa-Sook Kwon και απέκτησαν οκτώ παιδιά εκ των οποίων μόνον τα εξής τέσσερα επέζησαν: η Τατιάνα, ο Νικολαΐ, ο Κώστας και η Ελένη. Το 1932 χειροτονήθηκε Διάκονος από τον Μητροπολίτη Τόκυο Σέργιο Τιχομίρωφ.

Ο π. Αλεξέϊ Κιμ, λαϊκός (1932), κάθεται κάτω με σκούρο κουστούμι

Προς το τέλος της δεκαετίας του 1930 ο π. Αλέξιος αναγκάστηκε, για να αποφύγει τον έλεγχο της ιαπωνικής αστυνομίας, να εγκαταλείψει την Σεούλ και για τέσσερα χρόνια έζησε στην πόλη Τσαμουόν, όπου υπηρετούσε η κόρη του, Τατιάνα Kim Sung-duk, ως δασκάλα. Το 1938 ο π. Αλέξιος συνελήφθη από τις Ιαπωνικές αρχές και έμεινε στην φυλακή για ενάμισι περίπου χρόνο. Αιτία της φυλάκισής του ήταν η απόπειρα του αδελφού του, Μιχαήλ Kim Dong-han,, ο οποίος είχε διατελέσει και ψάλτης της Ορθόδοξης Ιεραποστολής και τότε υπηρετούσε ως διερμηνέας στο Σοβιετικό Προξενείο στην Σεούλ, να διαφύγει στην Ρωσία όταν το Προξενείο έκλεισε το 1938. Η απόπειρα αυτή όμως του Μιχαήλ Κίμ απέτυχε· και είχε ως αποτέλεσμα τη σύλληψή του. Ο Μιχαήλ Κιμ πέθανε στην φυλακή στις αρχές του 1940.

Κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο οι ιαπωνικές αρχές κατοχής απαγόρευσαν στον προϊστάμενο της Ιεραποστολής στην Κορέα, π. Πολύκαρπο Πριμάκ, να απομακρύνεται από τη Σεούλ και τον υποχρέωσαν να περιορίσει τη δραστηριότητά του αποκλειστικά μεταξύ των Ρώσων μεταναστών. Τον Αύγουστο του 1945 ο μητροπολίτης Τόκυο Σέργιος απεβίωσε. Μετά τη λήξη του πολέμου και την αποχώρηση των Ιαπώνων από την Κορέα, ο π. Πολύκαρπος, που δεν είχε κερδίσει τη συμπάθεια των Ορθόδοξων Κορεατών, ήρθε σε ανοιχτή ρήξη μαζί τους, όταν ύψωσε αυθαίρετα στο ναό της ιεραποστολής τη σοβιετική σημαία. Η πράξη του προκάλεσε όχι μόνο την αγανάκτηση του ποιμνίου του, αλλά και την έντονη αντίδραση των κρατικών αρχών.

Στα μέσα του 1947 η Ορθόδοξη Κοινότητα της Σεούλ, με επιστολή της προς τον αρχιεπίσκοπο Τόκυο Βενιαμίν, ζήτησε να αναλάβει η ίδια τη διαποίμανση των Ορθοδόξων της Κορέας και πρότεινε τον διάκονο Αλέξιο Κιμ για ιερέα της. Το αίτημά της έγινε δεκτό. Ο π. Αλέξιος πήγε στο Τόκυο και χειροτονήθηκε πρεσβύτερος από τον αρχιεπίσκοπο, ο οποίος το 1948 τον διόρισε προϊστάμενο του Ναού του Αγίου Νικολάου Σεούλ και υπεύθυνο της εκεί Ορθόδοξης Κοινότητας.

Στις 12 Δεκεμβρίου 1948, μετά τη Θεία Λειτουργία στον ναό, εκπρόσωπος της Κοινότητας διάβασε μεγαλόφωνα επιστολή του αρχιεπισκόπου Τόκυο Βενιαμίν προς τον αρχιμανδρίτη Πολύκαρπο, με την οποία του ζητούσε να παραδώσει τις αρμοδιότητες του προϊσταμένου στον ιερέα π. Αλέξιο Κιμ. Ο π. Πολύκαρπος έσχισε προκλητικά το ρωσικό αντίγραφο της επιστολής και αξίωσε να αποχωρήσουν όλοι από τον ναό. Το πλήθος εξαγριώθηκε και έβγαλε βίαια έξω τον αρχιμανδρίτη. Καθώς μερικοί Ρώσοι προσπάθησαν να τον προστατεύσουν, λίγο έλειψε να σημειωθούν σοβαρά επεισόδια, που αποφεύχθηκαν χάρη στην έγκαιρη επέμβαση της Αστυνομίας.

Μια εβδομάδα αργότερα, αστυνομικοί ήρθαν στον ναό και συνέταξαν πρωτόκολλο παράδοσής του στον π. Αλέξιο Κιμ. Ο π. Πολύκαρπος που αρνήθηκε να υπογράψει το πρωτόκολλο, συνελήφθη και φυλακίστηκε για λίγες μέρες. Μετά την αποφυλάκισή του, του επιτράπηκε να παραμείνει στην Ιεραποστολή, χωρίς πια καμία εξουσία ή αρμοδιότητα. Στις 19 Ιουνίου 1949, ο π. Πολύκαρπος συνελήφθη για δεύτερη φορά από τις αστυνομικές αρχές με την κατηγορία της κατασκοπίας για τους Σοβιετικούς. Δέκα μέρες αργότερα απελάθηκε στη Βόρεια Κορέα μαζί με τη μητέρα του, απ' όπου έφυγε για το Χαρμπίν της Μαντζουρίας.

Ο π. Πολύκαρπος ήταν ο τελευταίος Ρώσος ιεραπόστολος στην Κορέα. Με την αναχώρησή του έπεσε η αυλαία στην πενήντάχρονη ιεραποστολική δραστηριότητα των Ρώσων, οι οποίοι έθεσαν τα θεμέλια της Ορθόδοξης Κορεατικής Εκκλησίας.

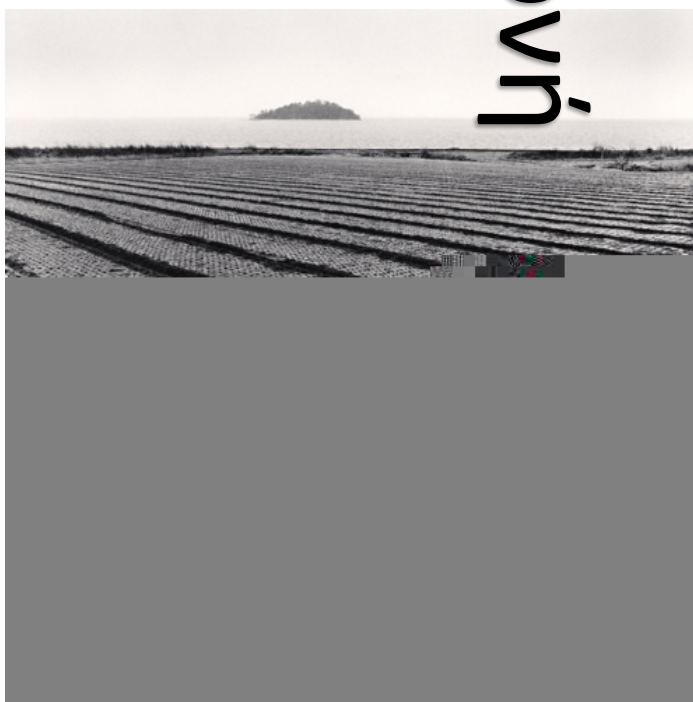
Στις 9 Ιουλίου 1950, μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας, ο π. Αλεξέι συνελήφθη, παρουσία της πρεσβυτέρας Λυδίας Hwa-Sook Kwon και του γιού του Κώστα Kim Chang-Sik, από τους εισβολείς Βορειοκορεάτες στρατιώτες χωρίς ούτε καν να του επιτραπεί να αλλάξει τα ρούχα του. Πιθανός λόγος της σύλληψής του ήταν η απροθυμία του να συνεργαστεί με το σοβιετικό στρατό, μετά την απελευθέρωση της Κορέας το 1945. Το Τσαμουόν, όπου ζούσε με την οικογένειά του, βρισκόταν τότε κάτω από τον έλεγχο των Σοβιετικών. Η νέα στρατιωτική διοίκηση του είχε ζητήσει να εργαστεί ως διερμηνέας της, επειδή γνώριζε πολύ καλά τη ρωσική γλώσσα, εκείνος όμως αρνήθηκε και έφυγε νύχτα με την οικογένειά του για τη Σεούλ. Ποτέ δε βρέθηκαν τα ίχνη του ή το σημείο ταφής του ούτε κάποια στοιχεία για τον τόπο και τον τρόπο θανάτου του.

αδιέξοδο

βοήθεια

αναμονή

ο πόλεμος της Κορέας

Στις 25 Ιουνίου 1950 άρχισε ο Κορεατικός πόλεμος (25/6/1950 - 27/7/1953). Οι ορθόδοξοι Κορεάτες, όπως και οι περισσότεροι συμπατριώτες τους, υπέφεραν τα πάνδεινα. Οι περισσότεροι προκειμένου να σωθούν κατέφυγαν στο Πουσάν και στα νότια διαμερίσματα της χώρας. Έτσι το ορθόδοξο ποίμνιο διασκορπίστηκε.

Σημαντική πνευματική και υλική βοήθεια πρόσφερε σ' αυτή την τραγική εποχή το Εκστρατευτικό Σώμα Ελλάδας (Εκ.Σ.Ε.) στην Κορέα (1950 - 1955), που αποτελούσε την πρώτη ελληνική συμμαχική αποστολή με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών σε χώρα εκτός Ελλάδας. Το Εκ.Σ.Ε. περιλάμβανε δυνάμεις του στρατού ξηράς και της βασιλικής αεροπορίας, με 67 άτομα και 7 αεροσκάφη C-47 Ντακότα. Στο χρονικό διάστημα από το 1950 ως το 1955, υπηρέτησαν στην Κορέα 669 αξιωματικοί και υπαξιωματικοί και 9.586 οπλίτες του ελληνικού στρατού, δηλαδή 10.225 Έλληνες στρατιωτικοί.. Κατά την διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων έχασαν την ζωή τους 6 αξιωματικοί, 168 οπλίτες και 12 στελέχη της Πολεμικής Αεροπορίας (σύνολο 186). Ο αριθμός των τραυματιών πολέμου έφτασε τους 33 αξιωματικούς και 577 οπλίτες (σύνολο 610). Επίσης απωλέσθηκαν 4 αεροσκάφη C-47 Ντακότα.

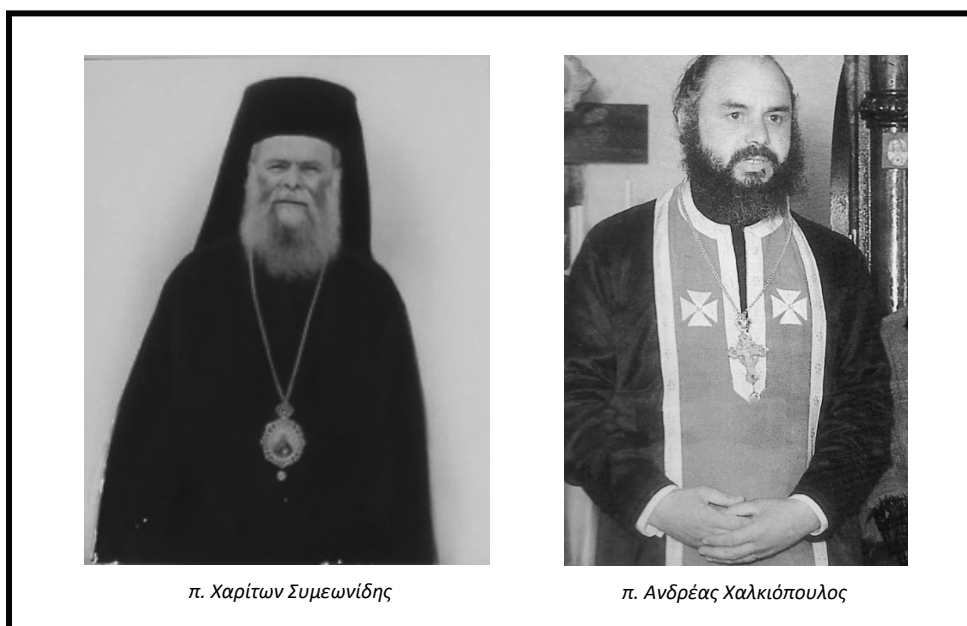

Εορτασμός της εθνικής επετείου (25 Μαρτίου 1951) από το Ελληνικό Εκστρατευτικό Σώμα, στο μέτωπο, κοντά στον 38° παράλληλο.

Ιδιαίτερη μνηεία πρέπει να γίνει για τους στρατιωτικούς ιερείς, που συνόδευσαν το Εκστρατευτικό Σώμα για τις λειτουργικές του ανάγκες. Αυτοί ήταν στην ουσία οι πρώτοι Έλληνες Ορθόδοξοι Ιεραπόστολοι στην Κορέα. Τα μέλη του Εκ.Σ.Ε. κατά την περίοδο του πολέμου, αλλά πολύ περισσότερο από την ανακωχή (27/7/1953) μέχρι τον σταδιακό επαναπατρισμό τους (31/12/1955) επισκέφθηκαν πολλές φορές τους Ορθόδοξους Κορεάτες στην Σεούλ για να τους προσφέρουν τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης, προστάτευσαν τα ορφανά του πολέμου, στήριξαν στην πίστη το ορθόδοξο ποίμνιο, που μετά την εξαφάνιση από τους Βορειοκορεάτες του ιερέα τους π. Αλεξέι Κίμ (9/7/1951) είχε μείνει χωρίς ποιμένα, βάπτισαν παιδιά και ενήλικες, τέλεσαν εκκλησιαστικούς γάμους, Θ. Λειτουργίες κ.λπ.

Πρώτος Έλληνας στρατιωτικός ιερέας, που ήρθε σε επικοινωνία με τους Ορθόδοξους Κορεάτες ήταν ο αρχιμανδρίτης Χαρίτων Συμεωνίδης (1912 – 1987, μετέπειτα Μητροπολίτης Πολυανής και Κυλικίου), ο οποίος υπηρέτησε στην Κορέα από τις 5 Μαρτίου 1952 μέχρι τις 30 Μαΐου 1953. Ο π. Χαρίτων, όταν του το επέτρεπαν οι πολεμικές επιχειρήσεις, προσπαθούσε να βρει τρόπους για να εξυπηρετήσει τις περίπου πενήντα οικογένειες Ορθοδόξων, κατά την πληροφορία του ιδίου, που ζούσαν στην Σεούλ. Όπως ο ίδιος γράφει το 1953 από το Μέτωπο σε έκθεσή του προς τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος Σπυρίδωνα Βλάχο (1949-1956):

«Παραλλήλως προς τήν ὡς ἄνω ἀποστολήν μου, (σ.σ. τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων του στοῦ στρατόπεδο) ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν ἐκάστοτε Διοικητῶν τοῦ Τάγματος προσεπάθησα νὰ ὀργανώσω καὶ ἐξυπηρετήσω τήν Ὁρθόδοξον ἐν Σεούλ τῆς Κορέας Χριστιανικὴν Κοινότητα»

Δεύτερος Έλληνας στρατιωτικός ιερέας που ήρθε να υπηρετήσει στην Κορέα ήταν ο π. Ανδρέας Χαλκιόπουλος (που αντικατέστησε τον π. Χαρίωνα από τον Μάρτιο του 1953 ως τον Αύγουστο του 1954). Είχε ήδη υπηρετήσει στο Αλβανικό Μέτωπο κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο (1940 – 1941), ενώ κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής της Ελλάδας είχε αναπτύξει μεγάλη δραστηριότητα στα συσσίτια αγάπης στην Αθήνα. Ο π. Ανδρέας πρόσφερε πολύ μεγάλη βοήθεια στους Ορθόδοξους της Κορέας, επειδή το μεγαλύτερο μέρος της θητείας του ήταν μετά την ανακωχή του πολέμου.

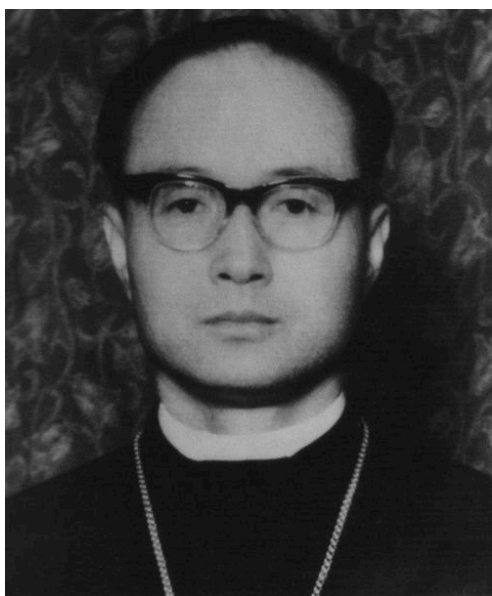
Με δική του πρωτοβουλία ανακαινίστηκε ο μισοκατεστραμμένος από τους βομβαρδισμούς ναός του Αγίου Νικολάου στη Σεούλ, χάρη στον έρανο που διενήργησε μεταξύ των Ελλήνων στρατιωτών και την προσωπική εργασία όλων τους. Η πρώτη Θεία Λειτουργία στον ανακαινισμένο ναό του Αγίου Νικολάου στην περιοχή Chong-Dong τελέστηκε στις 29 Νοεμβρίου 1953 και συμμετείχαν ο Υφυπουργός Παιδείας της Κορέας και άλλες πολιτικές και στρατιωτικές αρχές.

Ο π. Ανδρέας φρόντισε επίσης κάτι πολύ σημαντικό: να αφήσει, πριν από την αναχώρησή του για την Ελλάδα, διάδοχο έναν Κορεάτη ιερέα στον ναό του Αγίου Νικολάου. Η ορθόδοξη Κοινότητα πρότεινε ως υποψήφιο ιερέα τον Βόριδα Μούν [Moom Yi-Han] (1910-1977), ο οποίος χειροτονήθηκε στην Ιαπωνία σε διάκονο στις 9 Ιανουαρίου 1954 και την επομένη μέρα σε πρεσβύτερο από τον Αρχιεπίσκοπο Τόκυο Ειρηναίο Μκέικς, που ήταν ο πλησιέστερος Ορθόδοξος Επίσκοπος της περιοχής.

Εξαιτίας του πολέμου αλλά και των εχθρικών σχέσεων μεταξύ Κορέας και Ιαπωνίας, την περίοδο αυτή απαγορευόταν η έξοδος οποιουδήποτε Κορεάτη από την χώρα του και ιδιαίτερα η μετάβασή του στην Ιαπωνία. Ο π. Ανδρέας Χαλκιόπουλος κατόρθωσε με την βοήθεια του αμερικανικού στρατού να δοθεί η σχετική άδεια για την μετάβαση του Βόριδα Μούν στην Ιαπωνία για την χειροτονία του.

Μεταμφιεσμένος, λοιπόν, σε μαύρο Αμερικανό στρατιώτη, ο Βόρις Μουν συμπεριελήφθη στην δύναμη ομάδας Αμερικανών πεζοναυτών, που πήγαινε στην Ιαπωνία. Μετά την χειροτονία του επέστρεψε με τον ίδιο τρόπο στην Κορέα και διακόνησε επί 23 χρόνια και οκτώ μήνες με αφοσίωση την Εκκλησία μέχρι την κοίμησή του. Ο π. Ανδρέας ξαναεπισκέφθηκε την Κορέα τον Ιούνιο του 1976 προσκεκλημένος της Κορεατικής Κυβέρνησης, η οποία τις ημέρες 7 – 12 Ιουνίου αυτού του έτους είχε οργανώσει τιμητικές εκδηλώσεις για τους στρατιωτικούς ιερείς των Εκστρατευτικών Σωμάτων που υπηρέτησαν κατά τον πόλεμο της Κορέας.

Τελευταίος και τρίτος κατά σειράν Έλληνας στρατιωτικός ιερέας, ο οποίος ως μέλος του Εκστρατευτικού Σώματος Ελλάδος διακόνησε και στις ανάγκες της Ορθόδοξης Ιεραποστολής στην Σεούλ από τις 4/6/1954 ως τις 30/12/1955 ήταν ο αρχιμανδρίτης Δανιήλ Ιβηρίτης (που προερχόταν από την Ι. Μονή Ιβήρων Αγίου Όρους), συνεχίζοντας το έργο του π. Ανδρέα Χαλκιοπούλου.

π. Βόρις Μουν

π. Βόρις Μουν & π. Ανδρέας Χαλκιοπούλος

Ο π. Βόρις Μουν (Moon Yi-Han) - τέταρτος κατά σειρά Κορεάτης κληρικός - γεννήθηκε το 1910. Φοίτησε στο Ορθόδοξο Ιεραποστολικό Σχολείο της Σεούλ. Υπήρξε για χρόνια βοηθός και γραμματέας του π. Αλεξέι Κιμ και γνώριζε καλά τα εκκλησιαστικά πράγματα. Νυμφεύθηκε την Μαρία Myung-Soon Kim και απέκτησαν τρεις κόρες και ένα γιο: την Άννα Soon-Ja, την Ναταλία Gil-Ja, την Βαλσάμω Hye-Ja και τον Δανιήλ Jun-Sik.

Η προσφορά του π. Βόριδος στην Ορθόδοξη Κοινότητα Σεούλ ήταν μεγάλη και πολλαπλή. Λίγους μήνες μετά τη χειροτονία του το 1954, φρόντισε για τη λειτουργία του Γυμνασίου Θηλέων, αφού πρώτα ανακαίνισε με οικοδομικά υλικά και χρήματα που του έδωσαν τα μέλη του Εκ.Σ.Ε. το παλαιό μεγάλο κτήριο που βρισκόταν στην περιοχή του Chong-Dong. Στο Γυμνάσιο φοιτούσαν 600 μαθήτριες με 18μελές διδακτικό προσωπικό. Το Γυμνάσιο σταμάτησε τη λειτουργία του το 1959, εξαιτίας μίας πυρκαγιάς που το κατέστρεψε ολοσχερώς.

Ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετώπισε ο π. Βόρις κατά την διακονία του ήταν εκείνο της περιουσίας της Εκκλησίας της Κορέας [δηλαδή η γη και τα κτίρια της ιεραποστολής], που το 1948 είχε δημευτεί από το κράτος, επειδή θεωρήθηκε ως Ιαπωνική ιδιοκτησία (εξαιτίας της προηγούμενης υπαγωγής της Ιεραποστολής στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ιαπωνίας).

Οι Ορθόδοξοι Κορεάτες ξεσηκώθηκαν για να προστατεύσουν την περιουσία της Εκκλησίας τους. Για μεγάλο διάστημα έγιναν προσπάθει να διευθετηθεί το ζήτημα αυτό με συνομιλία. Αργότερα, το 1955, η Ορθόδοξη Κοινότητα αναγκάστηκε να καταφύγει στα δικαστήρια. Το 1962, οι Ορθόδοξοι Κορεάτες, μετά από μεγάλο αγώνα, πέτυχαν να αποδείξουν ότι η Εκκλησία τους υπήρξε πάντοτε αυτοτελής και ανεξάρτητη και μόνο οικονομικές και διοικητικές αναγκαιότητες την υποχρέωσαν να υπαχθεί στην δικαιοδοσία της Εκκλησίας της Ιαπωνίας, για να προστατευτεί από τις Ιαπωνικές αρχές κατοχής.

Η γη και τα κτίρια της Ιεραποστολής στην περιοχή Chong-Dong επιστράφηκαν στην Ορθόδοξη Κοινότητα. Λίγο αργότερα πουλήθηκαν για να εξοφληθούν τα χρέη που είχαν δημιουργηθεί. Με ό,τι ποσό απέμεινε, αγοράστηκε ένα οίκημα στην περιοχή Μαρ'ο της Σεούλ, το οποίο για λίγο χρόνο χρησιμοποιήθηκε και ως χώρος για την τέλεση των εκκλησιαστικών Ακολουθιών. Στο μέρος αυτό κτίστηκε το 1968, με την επίβλεψη του π. Βόρδος και με αρχιτεκτονικά σχέδια του καθηγητή Cho Chang Han, ο σημερινός Καθεδρικός Ναός του Αγίου Νικολάου Σεούλ. Τα θυρανοίξια του νέου ναού τελέστηκαν το 1968 και τα εγκαίνιά του το 1978 από τον Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας και Έξαρχο Κορέας Διονύσιο.

Για να βοηθήσει τον π. Βόριδα, λόγω της κλονισμένης υγείας του, στην επιτέλεση των ποιμαντικών του καθηκόντων, έφθασε στην Κορέα το 1969 ο αρχιμανδρίτης Ευγένιος Παπαγιαννάκος της Ι. Αρχιεπισκοπής Αμερικής, ο οποίος υπηρέτησε στην Κορέα μέχρι το 1973. Από το 1975 ο π. Βόρις συνεργάστηκε στενά με το νεοαφιχθέντα στην Κορέα αρχιμανδρίτη Σωτήριο Τράμπα.

Ο π. Βόρις ήταν πολύ ταπεινός και γνώριζε ότι οι θεολογικές του γνώσεις ήταν ανεπαρκείς. Τούτο φανερώνουν και τα όσα είπε στον π. Σωτήριο, αμέσως μετά την άφιξη του τελευταίου στην Κορέα: *«Προσπάθησα να κάνω εδώ κάθε τι που ήταν μέσα στις δυνατότητές μου, αλλά φοβούμαι ότι έχω κάνει πολλά λάθη. Πράξετε ότι κρίνετε απαραίτητο και θα σας ακολουθήσω σε όλα».*

Υπήρξε πάντοτε πολύ συνεπής στα καθήκοντα του. Αν και ζούσε σε ένα μικρό οίκημα έξω από τη Σεούλ και χρειαζόταν περίπου μιάμιση ώρα με λεωφορείο για να φθάσει στο ναό, έχοντας συναίσθηση της ιερατικής του ευθύνης, βρισκόταν εκεί τουλάχιστον 20 λεπτά πριν από κάθε ακολουθία.

Ο π. Ανδρέας Χαλκιοπούλος περιγράφει ως εξής την προσωπικότητα και το έργο του π. Βόριδος:

«Ο ιερέυς π. Βόρις έχει βαθειάν συνείδησιν τῆς ιερᾶς ἀποστολῆς του. Εἶναι ταπεινός, ζηλωτής καὶ εὐσεβὴς κληρικός. Ἐργάζεται μέ ὅλας του τὰς δυνάμεις. Ἔχει ἀγαπήσει τὴν ἐκκλησίαν του καὶ τοὺς χριστιανούς του. Τελεῖ κάθε Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν τὴν θείαν Λειτουργίαν, ὅπως ἐπίσης δὲν παραλείπει νὰ κηρύττῃ καὶ ἐρμηνεύῃ τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον.

»Ἐχει ἐτοιμάσει μίαν ὡραίαν ἐκκλησιαστικὴν χορωδίαν ἀπὸ 23 νέους Κορεάτας. Ἐπισκέπτεται τοὺς χριστιανούς εἰς τὰς οἰκίας των, φροντίζει μέ κάθε τρόπον νὰ τοὺς ἐξυπηρετῇ, νὰ τοὺς ἐνισχύῃ καὶ νὰ τοὺς θερμαίνῃ εἰς τὴν πίστιν. Κάθε Κυριακὴν κάμνει Κατηχητικόν Σχολεῖον εἰς τὰ παιδιὰ καὶ προετοιμάζει πολλοὺς διὰ τὸ Μυστήριον τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.

»Ἐπίσης, ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ὁμιλεῖ διὰ τὴν χριστιανικὴν Ὁρησκεῖαν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου». (βλ. Ανδρέου Χαλκιοπούλου, *Περὶ τῆς Ορθοδοξίας εἰς τὴν Κορέαν*, Ἐκθεσις πρὸς τὴν Ὁρησκευτικὴν Ὑπηρεσίαν Γ.Ε.Σ., 1954)

Ο π. Βόρις και η πρεσβυτέρα του Μαρία κοιμήθηκαν στις 14 Σεπτεμβρίου 1977 από δηλητηρίαση που προκλήθηκε από διαρροή μονοξειδίου του άνθρακα στο παραδοσιακό επιδαπέδιο σύστημα θέρμανσης του σπιτιού τους (*ondol*) κατά την ώρα του ύπνου τους.

Το 1999, στην πόλη Ιλσάν, τα τέκνα του π. Βόριδος, θέλοντας να κάνουν κάτι στη μνήμη του πατέρα τους, κατέβαλλαν το ενοίκιο διαμερίσματος, πού διαμορφώθηκε σε προσωρινό ναό αφιερωμένο στον Άγιο Βόριδα. Ο ναός αυτός έπαυσε να λειτουργεί μετά από δύο χρόνια, λόγω της μεγάλης υγρασίας πού παρουσίασε. Ορθόδοξος Ναός αφιερωμένος στον Άγιο Βόριδα κτίστηκε το 2003 και λειτουργεί στην πόλη Τσουντσόν, με εφημέριο τον π. Ιερεμία Τζό.

χαρσγή

επανεκκίνηση

μία νέα αρχή

Τα πολεμικά γεγονότα του Β΄ παγκόσμιου πολέμου, τα δεινά που υπέφερε ο κορεατικός λαός από την πολύ σκληρή ιαπωνική κατοχή (1910-1945) και οι πολιτικές ανακατατάξεις στην κορεατική χερσόνησο επηρέασαν αρνητικά τις σχέσεις της Ορθόδοξης Κοινότητας Σεούλ με την Εκκλησία της Ιαπωνίας. Το ίδιο συνέβη και με το Πατριαρχείο Μόσχας. Μετά τον κορεατικό πόλεμο (1950 - 1953), επειδή η Ρωσία είχε συμμαχήσει με τη Βόρεια Κορέα, οι Ορθόδοξοι Κορεάτες δεν ήθελαν να έχουν καμιά σχέση με την Εκκλησία της Ρωσίας. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να βρεθεί η Ορθόδοξη Κοινότητα της Σεούλ αποκομμένη από την υπόλοιπη Ορθόδοξη Εκκλησία, δηλαδή χωρίς να ανήκει ουσιαστικά σε καμία εκκλησιαστική δικαιοδοσία.

Το πολύ σοβαρό αυτό εκκλησιολογικό πρόβλημα διευθετήθηκε με τον εξής τρόπο: Στις 25 Δεκεμβρίου του 1955, μετά από την Θεία Λειτουργία των Χριστουγέννων, η Γενική Συνέλευση της Ορθόδοξης Κοινότητας του Αγίου Νικολάου Σεούλ αποφάσισε ομόφωνα να ζητήσει την υπαγωγή της στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, επί πατριαρχίας του μεγάλου Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηναγόρα, έκανε δεκτό το αίτημα και από τότε μέχρι σήμερα η Κορεατική Ορθόδοξη Εκκλησία είναι Επαρχία του Οικουμενικού Θρόνου.

Με απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου ανατέθηκε το 1956 η διαποίμανση της Εκκλησίας της Κορέας, αρχικά στην Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας, και μετά από μικρό χρονικό διάστημα στην Αρχιεπισκοπή Βορείου και Νοτίου Αμερικής με Έξαρχο Κορέας τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Μιχαήλ (Κωνσταντινίδη).

Στις 8 Ιανουαρίου του 1970 ιδρύθηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο η Ιερά Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας και ο νεοεκλεγείς Μητροπολίτης Διονύσιος (Ψάχας) ορίστηκε και Έξαρχος Κορέας.

Την 1η Δεκεμβρίου του 1975 έφθασε στην Κορέα με απόσπαση από την Αρχιεπισκοπή Αθηνών και την έγκριση του Οικουμενικού Πατριαρχείου ο αρχιμανδρίτης Σωτήριος Τράμπας (1929-), ανταποκρινόμενος σε σχετικό αίτημα της Ορθόδοξης Κοινότητας Σεούλ. Ο Μητροπολίτης Διονύσιος με την στενή συνεργασία του π. Σωτηρίου ως Αρχιμανδρίτη κατ' αρχάς, και ως βοηθού Επισκόπου Ζήλων κατόπιν, επιτέλεσαν ένα αξιοθαύμαστο ιεραποστολικό έργο, το οποίο δεν είχε προηγούμενο σε έκταση και ποιότητα. Το έργο αυτό δεν περιορίστηκε μόνον στην Κορέα, αλλά από το 1980 και εξής επεκτάθηκε και στις χώρες της ΝΑ Ασίας (Ινδία, Ινδονησία, Χόνγκ-Κόνγκ, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη), περιοχές υπαγόμενες τότε στην δικαιοδοσία του Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας. Καρπός αυτής της ιεραποστολικής προσπάθειας είναι η δημιουργία το 1996 της Ι. Μητρόπολης Χόνγκ Κόνγκ και το 2008 της Ιεράς Μητρόπολης Σιγκαπούρης.

Στις 20 Απριλίου 2004 ιδρύθηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο η Ιερά Μητρόπολη Κορέας. Πρώτος Μητροπολίτης της εκλέχθηκε ο Επίσκοπος Ζήλων Σωτήριος, του οποίου η ενθρόνιση πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2004 από τον Αρχιεπίσκοπο Δημήτριο, ως εκπροσώπου του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου.

Μετά από το 1975, χάρη στην ανύστακτη φροντίδα και τον αξιοθαύμαστο ιεραποστολικό ζήλο του π. Σωτηρίου Τράμπα, αλλά και την συνδρομή αρκετών κληρικών και λαϊκών από την Ελλάδα, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Κορέας αναπτύχθηκε, οργανώθηκε και απέκτησε γερές ρίζες στην κορεατική γη.

Δεύτερος Μητροπολίτης Κορέας εκλέχτηκε από την Ι. Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου την 27η Μαΐου 2008 ο π. Αμβρόσιος Ζωγράφος, ο οποίος διακονεί μόνιμα στην Κορέα από τις 23 Δεκεμβρίου 1998 ως αρχιμανδρίτης και από τις 5 Φεβρουαρίου 2006 ως Επίσκοπος Ζήλων. Παράλληλα με την εκκλησιαστική διακονία του στην Ιερά Μητρόπολη Κορέας υπηρετεί από το 2004 και ως Καθηγητής στο Hankuk University of Foreign Studies (Τμήμα Ελληνικών Σπουδών).

Σήμερα η Ιερά Μητρόπολη Κορέας διαθέτει:

- επτά οργανωμένες ενορίες στην Ν. Κορέα (στις πόλεις Σεούλ, Πουσάν, Ιντσόν, Τσόντζου, Πάλανγκ-λι, Τσουντσον και Ουλσάν) και μια στην Β. Κορέα (Πιονγκιάνγκ),
- δεκατρία παρεκκλήσια,
- το γυναικείο μοναστήρι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στο Καπιόνγκ,
- το ανδρικό μοναστήρι του Αγίου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου στο Γιανγκού,
- Ιεραποστολικό Κέντρο,
- εκδοτικό οίκο υπό την επωνυμία «Korean Orthodox Editions» με πολλές και αξιόλογες εκδόσεις στα κορεατικά,
- δύο βιβλιοπωλεία (Book Café “Φιλοκαλία” στην Σεούλ και Book Café “Λόγος” στο Ιντζόν),
- ιστοχώρο (<http://www.orthodoxkorea.org>),
- κατασκήνωση στο Τζοντζού,
- Παιδικό Σταθμό με την ονομασία «Ευαγγελισμός της Θεοτόκου» στο Πουσάν,
- Κέντρο Μέριμνας Υπερηλίκων στο Τζοντζού,
- ιδιόκτητο ορθόδοξο κοιμητήριο στο Γιονμπί και
- ετοιμάζεται η ανέγερση του Ασιατικού Ορθόδοξου Εκπαιδευτικού και Συνεδριακού Κέντρου στο Καπιόνγκ, στο οποίο θα λειτουργήσει και η πρώτη Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή στην Ανατολική Ασία.
- Η Ιερά Μητρόπολη Κορέας είναι μέλος του τοπικού συμβουλίου Εκκλησιών The National Council of Churches in Korea (NCCCK) και συμμετέχει στους θεολογικούς διαλόγους.

Η Α.Θ. Παναγιότητα ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος έχει επισκεφτεί τέσσερις φορές την Κορέα (1995, 2000, 2005 και 2018). Επίσης με την μεσολάβηση του Οικουμενικού Πατριάρχη, κατά την πρώτη Του επίσκεψη το 1995, αναγνωρίστηκε από το Κορεατικό Κράτος το «Ίδρυμα Συντήρησης και Διαφύλαξης της Περιουσίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Κορέα» ως Νομικό Πρόσωπο, με το οποίο η Ορθόδοξη Εκκλησία στην Κορέα έλαβε νομική υπόσταση. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο καταστατικό το εν λόγω Ίδρυμα και η περιουσία του τελούν υπό τον έλεγχο του Οικουμενικού Πατριαρχείου και του Κορεατικού Κράτους.

Ο νυν Μητροπολίτης Πισιδίας (και πρώην Μητροπολίτης Κορέας) Σωτήριος Τράμπας γεννήθηκε στην Άρτα το 1929. Αποφοίτησε από την Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1951. Υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία στην Θρησκευτική Υπηρεσία Στρατού, κηρύττοντας σε διάφορες στρατιωτικές μονάδες της Βόρειας Ελλάδας. Το 1956 έγινε η κουρά του σε μοναχό στην Ιερά Μονή Λειμώνος της Λέσβου. Χειροτονήθηκε Διάκονος και υπηρέτησε ως Ιεροκήρυκας στην Ι. Μητρόπολη Μηθύμνης. Το 1960 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος και έλαβε το οφφίκιο του Αρχιμανδρίτη. Το 1965 επέστρεψε στον στρατό και υπηρέτησε ως στρατιωτικός ιερέας στην περιοχή Έβρου. Από το 1968 μέχρι το 1973 υπήρξε Πρωτοσύγκελλος της Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών και από την θέση αυτή συνέβαλε στην ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Συμπαράστασης Οικογένειας, αλλά και άλλων κοινωφελών Ιδρυμάτων της Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Το 1975 αποσπάσθηκε στην Κορέα, στην οποία έφθασε την 1^η Δεκεμβρίου και έγινε δεκτός με μεγάλη ανακούφιση από τους Ορθοδόξους Κορεάτες. Το 1993 ο π. Σωτήριος εκλέχτηκε από την Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου βοηθός Επίσκοπος του Μητροπολίτου Ν. Ζηλανδίας και Εξάρχου Κορέας Διονυσίου με τον τίτλο του Μητροπολίτη Ζήλων. Το 2004 εκλέχτηκε πρώτος Μητροπολίτης της νεοϊδρυθείσης Μητρόπολης Κορέας. Το 2008 παραιτήθηκε οικειοθελώς από Μητροπολίτης Κορέας. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο έκανε δεκτή την παραίτησή του και τον εξέλεξε Μητροπολίτη Πισιδίας.

Το 1974, ο Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου Αίου Νικολάου, Σεούλ, Κώστας Κιμ, γιος του π. Αλεξίου Κιμ, ο οποίος με την βοήθεια του π. Ανδρέα Χαλκιάπουλου είχε σπουδάσει θεολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, έγραψε μια επιστολή με την οποία ζητούσε, εξ ονόματος της Ορθοδόξου Κοινότητας, να αποσταλεί ένας ιερέας από την Ελλάδα για να διακονήσει την Ορθόδοξη Εκκλησία στην Κορέα. Την επιστολή αυτή μαζί με μια φωτογραφία με Κορεατόπουλα έξω από τον ναό του Αγίου Νικολάου Σεούλ έστειλε προς τον γνωστό του Έλληνα ιερέα π. Κωνσταντίνο Χαλβατζάκη, ο οποίος είχε υπηρετήσει ως ανθυπολοχαγός στην Κορέα (1955-), αλλά και ως ιερέας για έξι μήνες το 1973 στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου και γνώριζε τις ανάγκες της ιεραποστολής. Στην επιστολή του ο Πρόεδρος της Εκκλησιαστικής Κοινότητας της Σεούλ έγραφε: «Αισθανόμαστε ορφανοί. Χρειαζόμαστε ένα ιερέα». Ο π. Κωνσταντίνος Χαλβατζάκης με την επιστολή αυτή πήγε στον ιερό ναό Αγίας Σκέπης Παπάγου και την έδειξε στον προϊστάμενο του ναού αρχιμανδρίτη Σωτήριο Τράμπα, για να προσπαθήσουν από κοινού να βρουν κάποιο κατάλληλο ιερέα που θα ήθελε να αποσπασθεί ως κληρικός στην Κορέα. Ο π. Σωτήριος όταν διάβασε την επιστολή και, κυρίως, όταν είδε την φωτογραφία των παιδιών δάκρυσε από συγκίνηση και είπε:

«Θα πάω εγώ»!

ΠΗΓΕΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

- Ιστοσελίδα Ι. Μητρόπολης Κορέας
- «Οδοιπορικό» - Τριμηνιαίο Ενημερωτικό Δελτίο Πατριαρχικού Ιδρύματος Ορθοδόξου Ιεραποστολής στην Άπω Ανατολή
- Ορθόδοξη Εκκλησία Κορέας (επιμέλεια Μαρίας Σπυροπούλου) – τ. 1: Εν πορεία & τ.2: Μαρτυρίες (εκδόσεις Τήνος)
- Περιοδικό «Πάντα τα έθνη», τεύχος 144 (Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2017)
- Ιστότοπος Ιστορικών Μελετών για την Ρωσική Εκκλησία έξω από την επικράτειά της::
<https://www.rocorstudies.org/>
- Παρουσίαση της Ιστορίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Κορέα από το 1897 ως το 1950 από τον Erik Lionberger στον ιστότοπο Sutori (ηλεκτρονικό συνεργατικό εργαλείο θεματικών παρουσιάσεων για όλες τις σχολικές ηλικίες):
<https://www.sutori.com/story/copy-of-orthodox-church-in-korea--iZEw3KEjckHccAasSz2iPGor>

Από τη Νεκρώσιμη Ακολουθία και τον ενταφιασμό του π. Βόριδος Μουν και της πρεσβυτέρας του (14/09/1977)

Με την προσμονή του πολύμηνου και καλοπροετομασμένου ταξιδιού στην Κορέα και όντας ήδη ταξιδιώτες της ζωής, ζούμε και αντιλαμβανόμαστε ταυτόχρονα την ομορφιά του κόσμου. Ενός κόσμου με Κύκλωπες, Λαιστρυγόνες και Σειρήνες, που μπορεί να μας αφομοιώσει, να μας συνθλίψει αλλά και να μας ανακαινίσει, να μας δείξει δρόμους φωτεινούς και ελπιδοφόρους. Έχοντας βέβαια την καλύτερη εξάρτηση της αγάπης, της πίστης, της αισιοδοξίας και με τη φωνή της σιωπής και της διάκρισης, πορευόμαστε αγωνιζόμενοι για την Αλήθεια. Η πορεία αυτή, ατομική και συλλογική, μοναχική και κοινωνική είναι συνοδοιπορία χαράς με τη μεγάλη αγκαλιά της μητέρας Εκκλησίας, γι' αυτό νιώθουμε σιγουριά και ασφάλεια στις ήττες μας και στις νίκες μας. Η αγκαλιά του Αγίου Φιλίππου προστατεύει και ενισχύει πολλούς φίλους καθώς και τους 42 συνταξιδιώτες για την Κορέα.

ο Άγιος Μάξιμος ο Γραικός στην Κορέα

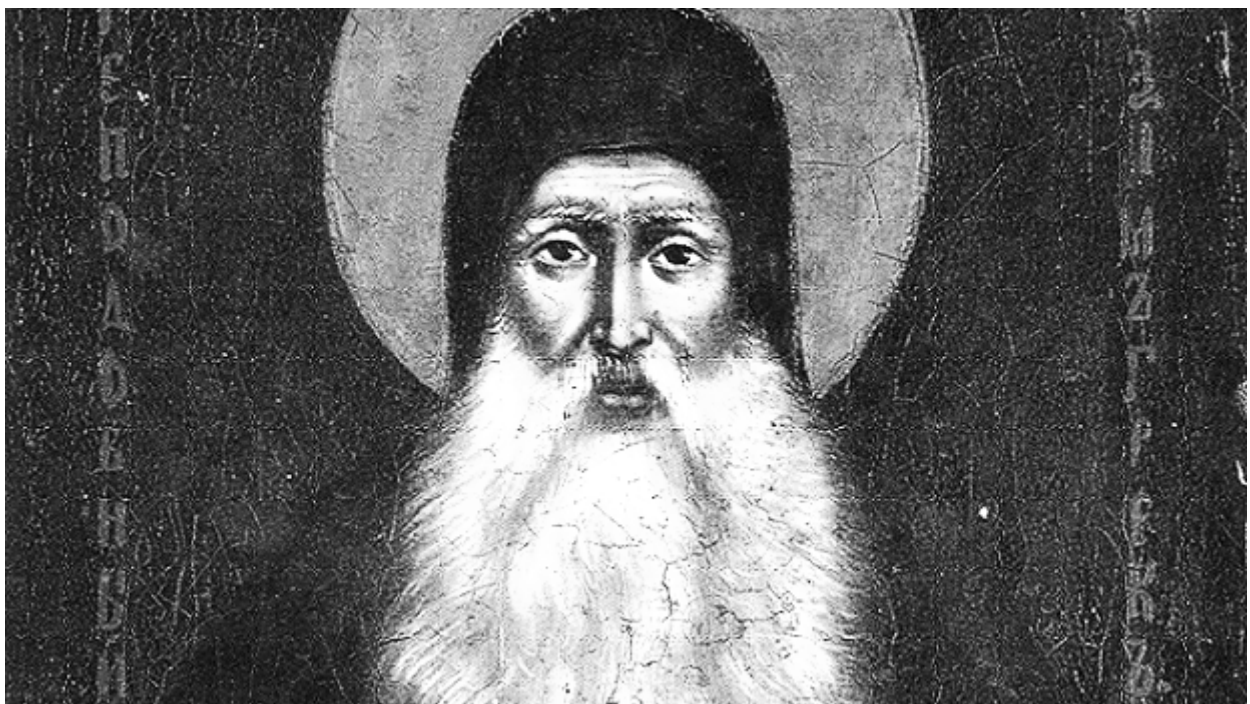
Μητροπολίτη Κορέας
Αμβροσίου

Ο Άγιος Μάξιμος ο Γραικός (1470-1556), ο «Φωτιστής των Ρώσων», όπως δικαίως αποκαλείται, δυστυχώς, δεν είναι όσο θα έπρεπε γνωστός στην πατρίδα του, την Ελλάδα.

Η μετακομιδή μέρους αγίου Λειψάνου του τον περασμένο χρόνο από τη Ρωσία, αφ' ενός στη γενέτειρά του την Άρτα και αφ' ετέρου στη Μονή της μετανοίας του, την Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους, είναι ένα σπουδαίο πνευματικό γεγονός και πρόκληση για να γνωρίσουμε τον μεγάλο αυτόν αγωνιστή μοναχό. Ο Άγιος μόχθησε για τη μετάφραση και διόρθωση των λειτουργικών βιβλίων, του Ψαλτηρίου και διαφόρων Πατερικών κειμένων, υπέστη δε τα πάνδεινα για την αποκατάσταση των κακώς κειμένων και την επικράτηση της αληθινής πίστεως στη Ρωσία.

Τέσσερις αιώνες μετά την οσιακή κοίμησή του, ευδόκησε ο Θεός τα φετινά Χριστούγεννα του 1998, τεμάχιο του ιερού Λειψάνου του μεγάλου αυτού ιεραποστόλου να ταξιδέψει, μετά την Ελλάδα, και στην μακρινή Κορέα. Ο Άγιος, σίγουρα θα ήταν πολύ χαρούμενος γι' αυτό, και τούτο, γιατί το μακρινό του ταξίδι στην Κορέα είχε ως σκοπό του – όπως άλλωστε και τ' άλλα ταξίδια όταν ζούσε στη ζωή αυτή - την αγία και λίαν προσφιλή του υπόθεση της εξωτερικής Ιεραποστολής. Τούτη τη φορά όμως ταξίδεψε όχι σε μια χώρα Ορθόδοξη, όπως τότε στη Ρωσία, ούτε καν σε χώρα Χριστιανική. Ταξίδεψε σε μια χώρα που, εν πολλοίς, ζει στην πλάνη και στο σκοτάδι.

Είναι βέβαιο ότι τα χαριτόβρυτα Λείψανα του Αγίου Μαξίμου θα συμβάλουν τα μέγιστα στην κατά Θεόν πρόοδο των Ορθοδόξων Κορεατών και στην περαιτέρω διάδοση της Ορθοδοξίας στην Άπω Ανατολή και, ιδιαιτέρως, στη «Χώρα της πρωϊνής γαλήνης», την Κορέα.

Ο Θεοφ. Επίσκοπος Ζήλων κ. Σωτήριος Τράμπας, γέννημα και θρέμμα της Άρτας, που, όπως και ο Άγιος Μάξιμος, επί ένα τέταρτο αιώνας εργάζεται ιεραποστολικά στη μακρινή Κορέα, και με ιδρώτα, κόπους και αίμα προσπαθεί να μεταλαμπαδεύσει το Φως της Ορθοδοξίας σ' αυτό το λαό, περίμενε με λαχτάρα να υποδεχθεί τον συμπατριώτη του Άγιο Μάξιμο, για να τον έχει κοντά του φύλακα, προστάτη και οδηγό στη δύσκολη διακυβέρνηση του Ορθόδοξου ιεραποστολικού σκάφους της Εκκλησίας της Κορέας.

Αξίζει δε να σημειωθεί ότι ο Θεοφιλέστατος, φρόντισε και για την ανέγερση ιερού ναού προς τιμήν του Αγίου Μαξίμου στη Σεούλ, το θεμέλιο λίθο του οποίου έθεσε προ τριετίας ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κατά την επίσημη επίσκεψή του στην Κορέα.

Στον ναό αυτόν τελείται η Θεία Λειτουργία δύο φορές το μήνα σλαβονιστί, για τον σλαβόφωνους Ορθόδοξους αδελφούς μας, που έχουν έρθει τελευταίως ως μετανάστες στην Κορέα.

Όσοι εργάζονται ιεραποστολικά στη νεόφυτη Εκκλησία της Κορέας, υποδέχθηκαν τα λείψανα του Αγίου Μαξίμου ως θησαυρό πολυτιμότερο «λίθων πολυτελών» και νιώθουν ήδη έντονη την παρουσία του κοντά τους. Η αγία βιοτή του και, κυρίως, η μεγάλη υπομονή και καρτερία, την οποία έδειξε τόσο στους προπηλακισμούς, στις διώξεις και στις συκοφαντίες, όσο και στις κακουχίες τις οποίες υπέστη επί 23 συναπτά έτη που έμεινε φυλακισμένος, θα διδάσκουν και θα δίνουν το στίγμα του αληθινού ιεραποστόλου. Οι αγώνες του, εξ άλλου, για την ανατροπή της τυπολατρίας, του φαρισαϊσμού και της αστρολογίας που μάστιζαν τη ρωσική κοινωνία του 16^{ου} αιώνα, θα εμπνέουν και θα στηρίζουν όλους, για να συνεχίζουν με αποφασιστικότητα το δύσβατο δρόμο της ιεραποστολής.

Η περίπτωση του Αγίου Μαξίμου μας υπενθυμίζει ότι το έργο της πνευματικής διαφώτισης, της αναγεννήσεως και της αλλαγής της λανθασμένης πορείας ενός λαού κοστίζει ακριβά. Είναι έργο επίμοχθο, επίπονο και συνάμα, λίαν επικίνδυνο. Ως γνωστόν, «για να γυρίσει ο ήλιος θέλει δουλειά πολλή / θέλει νεκροί χιλιάδες νάναι στους τροχούς / θέλει κι οι ζωντανοί να δίνουν το αίμα τους». Έτσι δοκιμάζει ο Θεός τους γνήσιους αποστόλους του: Με τη θυσία τους. Και ο μόνος ασφαλής τρόπος για να μιλήσουμε αυθεντικά για την Ορθοδοξία στα «Έθνη» είναι η γλώσσα της «μαρτυρίας» και του «μαρτυρίου».

Το έργο του Αγίου Μαξίμου για την εδραίωση του γνήσιου Ορθόδοξου ιδεώδους είχε τη σφραγίδα του μαρτυρίου, πέρασε από το καμίνι των διωγμών και των θλίψεων και γι' αυτό έμεινε στην αιωνιότητα. Όπως ο ίδιος ομολογεί: «ετηρείτο εγκάθειρκτος εν δεσμοίς και εθανατούτο διά του ψύχους, του καπνού και της πείνης». Η θυσία του αυτή, το «καθ' ημέραν μαρτύριόν» του, λειτούργησε ως τεράστια αφυπνιστική δύναμη του ρωσικού λαού, και έγινε αιτία επιστροφής στη γνήσια Ορθόδοξη πνευματικότητα, όπως την είχαν διδάξει αυθεντικά, έξι αιώνες πριν, οι Θεσσαλονικείς άγιοι αδελφοί ιεραπόστολοι Κύριλλος και Μεθόδιος.

Θα ήταν παράλειψη, εάν δεν πρόσθετα, τελειώνοντας, ότι όλοι όσοι γεύονται μυστικά εδώ στον αγρό της ιεραποστολής τη χάρη και την ευλογία των τιμών Λειψάνων του αγίου Μαξίμου, νιώθουν την ανάγκη να εκφράσουν προς τον πανοσιολογιώτατο καθηγούμενο Αριχμ. Εφραίμ και τους αδελφούς της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου του Αγίου Όρους, τις θερμότερες ευχαριστίες και την βαθιά ευγνωμοσύνη τους για την πολύτιμη και ουσιαστική αυτή προσφορά τους.

Ικετεύουμε τον Άγιο Μάξιμο τον Γραικό, τον «Φωτιστή των Ρώσων», να γίνει και ο «Φωτιστής των Κορεατών». Επί πλέον δε να βοηθήσει, σαν «ειδικός», στο ευαίσθητο και άκρως λεπτό θέμα της μεταφράσεως και των υπολοίπων λειτουργικών βιβλίων απ' την ελληνική στη δύσκολη κορεατική γλώσσα. Είθε ο Κύριος, δια πρεσβειών του Αγίου, να οδηγήσει στην Ορθόδοξη πίστη κι άλλους Κορεάτες αδελφούς, που ζουν ακόμη, δύο χιλιάδες χρόνια μ.Χ. «εν χώρα και σκιά θανάτου». Γένοιτο.

Αναδημοσίευση από το βιβλίο «Ορθόδοξη Εκκλησία Κορέας» (επιμέλεια Μαρίας Σπυροπούλου) – τ. 1: Εν πορεία, σελ. 123 – 127 (εκδ. Τήνος)

Οι 24 προστάτες Άγιοι της Εκκλησίας της Κορέας,
των οποίων ιερά λείψανα φυλάσσονται στην Ιερά Μονή Μεταμόρφωσης Σωτήρος στο Καπυόνγκ

+ πατήρ Ανδρέας Χαλκιάπουλος

«Αγάπησε πολύ την Κορέα, όπως και η Κορέα εκείνον»

Διακόνισσα
Μαρία Σπυροπούλου

Άργησε να φθάσει στην Σεούλ η είδηση. Την έφερε το δειλινό της Πέμπτης 4 Οκτωβρίου 1979 ένα τηλεγράφημα: «Προσφυγής πατήρ Ανδρέας Χαλκιάπουλος εξεδήμησε εις Κύριον την 22 Σεπτεμβρίου. Ζει Κύριος και οι ζώντες εν Αυτώ».

Βούρκωσαν τα μάτια όσων βρίσκονταν εκείνη την ώρα στο Γραφείο της Εκκλησίας. Για κάμποσο όλοι σώπασαν. Όσπου, ένα από τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου πρόσφερε συμπερασματικά: «Για μια ακόμη φορά η Εκκλησία μας μένει σαν ορφανή». Αμέσως αποφασίσθηκε να γίνει Μνημόσυνο την επόμενη Κυριακή κι άρχισε να συντάσσεται για το εβδομαδιαίο Δελτίο «ΤΣΟΥ-ΜΠΟ» το κείμενο, με το οποίο η Εκκλησία της Κορέας θα εξέφραζε την ευγνωμοσύνη της προς τον π. Ανδρέα και θα τιμούσε την μνήμη του.

Την επομένη ημέρα, Παρασκευή 5 Οκτωβρίου ήταν στην Κορέα η παραδοσιακή εορτή του ΤΣΟΥ-ΣΟΚ, κατά την οποία όλοι οι Κορεάτες τιμούν τους νεκρούς τους. Στον Ορθόδοξο Ναό θα γινόταν το πρωί μνημόσυνο για όλους τους κεκοιμημένους ορθοδόξους Κορεάτες. Πότε και πώς μπόρεσαν να ειδοποιηθούν οι πιστοί – χωρίς να έχουν τηλέφωνα - για του π. Ανδρέα την εκδημία, κανείς δεν μπόρεσε να καταλάβει. Καθώς έμπαιναν το πρωί στον ναό, κοίταζαν ο ένας τον άλλον κατάματα κι αμέσως γονάτιζαν σε προσευχή. Ήταν φανερό: καθένας τους ένιωθε τον π. Ανδρέα σαν τον πρώτο δικό του νεκρό, που αυτή την ημέρα τιμούσε η ψυχή του.

Πλησίαζε η ώρα που θα άρχιζε το Μνημόσυνο. Το τραπέζι, πάνω στο οποίο είχαν τοποθετηθεί οι μικροί δίσκοι με τα κόλλυβα, είχε γεμίσει. Ήταν γνωστό πως στο κέντρο πάντα έμπαιναν οι δίσκοι για τους δύο Κορεάτες ιερείς, τον π. Αλεξέϊ, που είχαν συλλάβει οι βόρειοι τον καιρό του πολέμου, και τον π. Βόρι, που έφυγε από τη γη μας προ διετίας. Σήμερα, τί περίεργο, ανάμεσα από αυτούς τους δύο δίσκους βρισκόταν ένας άλλος μεγαλύτερος, που τον πλαισίωνε μάλιστα μια γιρλάντα από λευκά λουλούδια. Πήγε ο νους στον π. Ανδρέα. Αλλά τίνος ήταν η πρωτοβουλία; Η απορία λύθηκε λίγο μετά την Ακολουθία:

«Εγκώ, πατέρας, μητέρα ντικός μου ντεν γκνωρίζω. Εμένα παιντάκι έρημος πάτερ Αντρέας πόλεμος βρήκε. Στρατός ελληνικός εμένα πήρε πάτερ Αντρέας, φαγκητό έντωσε, ρούχα έντυσε, σκηνή ντική του κοιμάμαι έβαλε, ελληνικό γλώσσα μιλάω έμαθε. Πατέρας ντικός μου πάτερ Αντρέας έγκινε. Χριστός εμένα ντίνταξε, χριστιανός βάπτισε. Βράντυ εχτές πάτερ Αντρέας πέθανε έμαθα. Εγκώ είπα γυναίκα και παιντιά μου: Αύριο Κορέα ημέρα νεκρούς είναι. Εμείς μαζί όλη οικογένεια πάτερ Αντρέας κόλλυβα ετοιμάσουμε. Τότε, Άννα, κορίτσι ντικό μου είπε: λουλούντια γκύρω-γκύρω βάλουμε....»

Τα δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια του Κορεάτη, καθώς με τα «σπασμένα» ελληνικά του προσπαθούσε να εξηγήσει γιατί θεωρούσε τον π. Ανδρέα σαν «πατέρα» δικό του. Πόσοι και πόσοι Κορεάτες νιώθουν ακριβώς το ίδιο....

Για το Μνημόσυνο της Κυριακής δεν προλαβαίναμε να μετράμε πόσες Κορεάτισσες δήλωναν ότι επιθυμούσαν να ετοιμάσουν τα κόλλυβα. Τελικά όλες οι άλλες υπεχώρησαν μπρος στο ίδιο αίτημα των τριών θυγατέρων του αιμνήστου π. Βόριδος. Ήταν τόσο συγκινητικό να τις βλέπει κανείς και τις τρεις μαζί να ετοιμάζουν τον πελώριο δίσκο σιγοψάλλοντας, γεμάτες αναμνήσεις. « Ήταν σαν δεύτερος πατέρας μας», έλεγε και ξανάλεγε η πιο μικρή.

Κάτι ακόμα πιο συγκινητικό: Μετά τον Εσπερινό του Σαββάτου, κανονίζαμε μέσα στον Ναό τις λεπτομέρειες για το Μνημόσυνο. Κάτι μας απασχολούσε έντονα. Στην Κορέα βάζουν πάντα στα Μνημόσυνα μια μεγάλη φωτογραφία του κεκοιμημένου. Όσο κι αν προσπαθήσαμε, δεν μπορέσαμε να βρούμε φωτογραφία του π. Ανδρέα κατάλληλη για μεγέθυνση. Σε όλες όσες είχαμε ήταν κυκλωμένος από ένα πλήθος πιστών – των αγαπημένων του Κορεατών. Κοιτάζοντας αυτές τις φωτογραφίες, δεν μπορούσαμε να καταλήξουμε αν θα παραλείπαμε το έθιμο ή αν θα τις βάζαμε όλες γύρω-γύρω από τον δίσκο. Τότε πλησιάζει ένας κατηχούμενος Κορεάτης, που είναι ζωγράφος.

«Μπορώ να δω αυτές τις φωτογραφίες;» ρώτησε. Καθώς περίμενε πιο πέρα, για το μάθημα της κατηχήσεως που γίνεται μετά τον Εσπερινό, είχε ακούσει το πρόβλημά μας.

«Να πάρω αυτές τις δύο; Θα προσπαθήσω να φτιάξω απόψε ένα πορτραίτο αυτού του ιερέως, που τόσο όλοι σας αγαπάτε».

Κοιταχτήκαμε. Απόψε; Πότε θα προλάβαινε;

«Πάρτε τις φωτογραφίες, είπε κάποιος. Αλλά δεν θα θέλαμε να ξενυχτήσετε...»

«Μην ανησυχείτε, θα φέρω τον πίνακα πρωί-πρωί, πριν αρχίσει η Θ. Λειτουργία.»

Έτσι κι έγινε. Ένα πελώριο πορτραίτο, τοποθετημένο από τον ίδιο τον ζωγράφο σε ωραία κορνίζα, δέσποζε από την αρχή της Θείας Λειτουργίας μέσα στον Ναό. Έτσι, ακόμη κι από την τάξη των κατηχουμένων Κορεατών είχε τιμηθεί ο π. Ανδρέας.

Όσο για τους πιστούς... Τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου και εκπρόσωποι των ορθοδόξων νέων, με αναμμένα κεριά, στάθηκαν εμπρός – στη θέση των οικείων – κατά τη διάρκεια του Μνημόσυνου. Με φωνή που έκοβαν λυγμοί ο κ. Πάβελ – από τους παλαιότερους ορθοδόξους – έψαλε το «Μετά των Αγίων». Βαθιά συγκινημένοι και οι νέοι, που αποτελούν τη χορωδία, επαναλάμβαναν το «Αιωνία η μνήμη». Κι όταν ο π. Σωτήριος άρχισε να απαριθμεί όσα η Εκκλησία της Κορέας οφείλει στους κόπους, στις θυσίες, στις συνεχείς ενισχύσεις, στην τόση αγάπη, στις προσευχές του π. Ανδρέα, κανείς δεν μπορούσε να συγκρατήσει τα δάκρυα...

Δύο περίπου χρόνια είχε εργασθεί στην Εκκλησία της Κορέας ο αείμνηστος π. Ανδρέας Χαλκιόπουλος, όταν τα έτη 1953-54 υπηρετούσε ως ιερέας στο Εκστρατευτικό Σώμα Ελλάδος. Σ' αυτό όμως το τόσο σύντομο χρονικό διάστημα ανέπτυξε τόση και τέτοια ιεραποστολική δραστηριότητα, ώστε να «αναστήσει» κυριολεκτικά την Ορθοδοξία στην αναστατωμένη από τον πόλεμο εσχατιά αυτή της γης. *«Προς τον σκοπόν τούτον ανεζήτει τους ορθοδόξους χριστιανούς, τους επεσκέπτετο κατ' ιδίαν και ανεθέρμαινεν εις την ψυχήν των τη φλόγα της ορθοδόξου πίστεως»,* διαβάζουμε σε μια «Έκθεση περί της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Κορέας» κατά την περίοδο του πολέμου. *«Την πρώτη Κυριακήν εκάστου μηνός, κατήρχετο ο Έλλην Ιερέας από την Γραμμήν του Μετώπου και ετέλει την Θ. Λειτουργίαν εις Σεούλ δια τους ορθοδόξους χριστιανούς Κορεάτας. Εγένετο συγχρόνως και θείον κήρυγμα, το οποίον μετέφραζεν ένας νέος Κορεάτης, όστις εγνώριζε την εκκλησιαστικήν γλώσσαν. Με την παρέλευση του χρόνου ήρχισαν να συγκεντρώνονται αι χριστιανικαί οικογένειαι εις Σεούλ, να βαπτίζουν τα τέκνα των και να λαμβάνουν μέρος εις την μυστηριακήν ζωήν».*

Η ανοικοδόμηση του κατεστραμμένου από τους βομβαρδισμούς Ορθοδόξου Ναού της Σεούλ, η ενίσχυση των πιστών που είχαν μείνει άστεγοι ή πρόσφυγες, η εκλογή και η χειροτονία Κορεάτου ιερέως, η περίθαλψη των ορφανών του πολέμου, η κατήχηση και Βάπτισμα νέων Κορεατών ήταν από τις πρωταρχικές φροντίδες του ακούραστου π. Ανδρέα στο διάστημα της παραμονής του στην Κορέα. Κι αυτά όλα παράλληλα προς τα καθήκοντά του στον στρατό.

Αλλά και όταν επέστρεψε στην Ελλάδα, δεν έπαυε να ενισχύει με κάθε δυνατόν τρόπο την Εκκλησία της Κορέας. Κι ήταν απερίγραπτη η χαρά του, όταν τον Ιούνιο του 1976 ξαναβρέθηκε στη Σεούλ, χάρη σε πρόσκληση της Κορεατικής Κυβερνήσεως, η οποία «από 7-12 Ιουνίου είχε οργανώσει εορταστικές εκδηλώσεις για 60 περίπου επισήμως προσκεκλημένους της στρατιωτικούς Ιεροκήρυκες από 9 χώρες, που είχαν υπηρετήσει στα Εκστρατευτικά Σώματα κατά τον Κορεατικό πόλεμο». Σε επιστολή της εποχής εκείνης ο π. Σωτήριος έγραφε: «Η άφιξη του σεβαστού π. Ανδρέα πολύ συνεκίνησε τους παλαιότερους πιστούς. Η φλογερή του καρδιά ενθουσίασε τους νέους. Τα δε δώρα του προς όλους, μικρούς και μεγάλους, κατέπληξαν. Μεγάλη ενίσχυση έδωσε εις όλους μας».

Είναι βέβαιο: με την εις Κύριον εκδημία του αείμνηστου π. Ανδρέα, «η Εκκλησία μας στην Κορέα απέκτησε και έναν ακόμη πρεσβευτήν εις τον Ουρανόν».

Αναδημοσίευση από το βιβλίο «Ορθόδοξη Εκκλησία Κορέας» (επιμέλεια Μαρίας Σπυροπούλου) – τ. 1: Εν πορεία, σελ. 42 - 47 (εκδ. Τήνος)

[...]

Τις 26/10/53 την ημέρα του Αγίου Δημητρίου πήγαμε όλοι στην εκκλησία και παρακολουθήσαμε τη Θεία Λειτουργία. Μετά τη Λειτουργία μας μίλησε ο πάτερ Ανδρέας (Χαλκιόπουλος) και μας είπε ότι θα κάναμε μία βάπτισή, ένα Κορεατάκι που ήταν στο τάγμα μας. Το βάπτισε ο Ταγματάρχης Σκαλτσάς και το ονόμασε Δημήτρη. Ήταν 18 ετών, είναι μεγάλο το μυστήριο αυτό. Ακόμα και στην Κορέα οι Έλληνες προσπαθούν τους Βουδιστές να τους κάνουν Χριστιανούς, όπως και θα το καταφέρουν σίοτι είναι πολλοί χριστιανοί και τώρα το Τάγμα μας έκτισε και εκκλησία χριστιανική στη Σεούλ (με έξοδα του Τάγματος – θα την ονόμαζαν γιο Νικόλαο. Όμως εμείς θα φεύγαμε πριν τελειώσει. Σημ.: Η Εκκλησία του Αγ. Νικολάου εγκαινιάσθηκε στις 29 Νοεμβρίου).

Τις 27/10/53 μετά την αναφορά του τάγματος, μας συγκέντρωσε ο πάτερ Ανδρέας και μας μίλησε για την ημέρα που ξημέρωνε, τις 28 Οκτωβρίου. Η ομιλία του μας ενθουσίασε πάρα πολύ, μας μίλησε για μερικά θέματα που έγιναν στον Αλβανικό πόλεμο και στον συμμοριτοπόλεμο και τελευταία και για τον Κορεατικό πόλεμο όπου αυτόν τον ξέραμε και μεις σαν και δεν μας τα έλεγε αυτά τα θέματα.

Τις 28/10/53 ήλθαν και οι νέοι, η 16^η αποστολή, όπου ήταν η αντικατάστασή μας. Το απόγευμα συγκεντρωθήκαμε όλοι στον χώρο του τάγματος και ήλθαν από όλα τα Ηνωμένα Έθνη συρατηγοί και κάναμε Δοξολογία και μνημόνευσαν τους πεσόντας, μετά έβγαλε λόγο ο διοικητής. Ήταν πολύ συγκινητική αυτή η ημέρα, πέρασε κι αυτή η γιορτή.

Τις 29/10/53 μετά τη συγκέντρωση του τάγματος, μας μίλησε ο ταγματάρχης του τμήματος επαναπατριζόμενων και μας είπε να ετοιμάσουμε τα πράγματα που θέλουμε για να παραδώσουμε την άλλη μέρα τις τριάντα του μηνός, διότι την πρώτη θα αναχωρήσουμε Παραδώσαμε όλα τα περιττά πράγματα και είμαστε έτοιμοι. Το βράδυ συγκεντρωθήκαμε όλοι οι γνωστοί και φίλοι και από τα παιδιά που μένανε για να διασκεδάσουμε. Καθίσαμε λίγο, αλλά είχε δώσει διαταγή ο υποδιοικητής του τάγματος να μην μας δώσουν μπύρα διότι θα μεθούσαμε και έτσι δεν κάναμε τίποτα, καθόμαστε μέχρι τις 12 η ώρα και παίζαμε ένα μαντολίνο και ένα γραμμόφωνο και μετά πήγαμε για ύπνο.

[...]

Απόσπασμα από το βιβλίο του Γεωργίου Παγωμένου «Το ημερολόγιο ενός Έλληνα στρατιώτη στον πόλεμο της Κορέας: Ιανουάριος – Νοέμβριος 1953» (εκδ. Μεσόγειος).

[...]

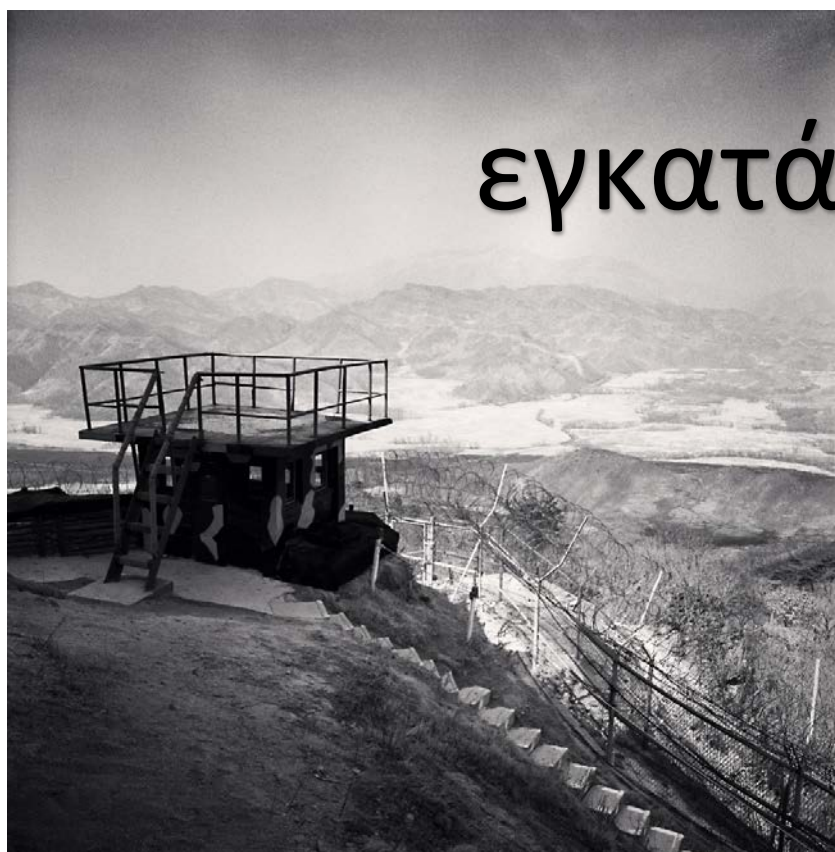
Τις 4/11/53 μας είπαν να ετοιμαστούμε για να πάμε στο νεκροταφείο των πεσόντων* (το νεκροταφείο των Ηνωμένων Εθνών). Μπήκαμε στα λεωφορεία και σε λίγη ώρα είχαμε φτάσει σε ένα μέρος όπου είναι είκοσι σημαίες, μαζί με αυτές είναι και η ελληνικιά που κυμάτζει επάνω από τους τάφους αυτών που είχαν την τύχη να μείνουν σε αυτή την μακρινή χώρα Κορέα πολύ μακριά από την αγαπημένη μας πατρίδα. Έγινε μνημόσυνο, κατέθεσαν στέφανα ο στρατηγός Χρηστέας και μετά μας άφησαν ελεύθερους να δούμε τους τάφους των φίλων και πατριωτών μας που είχαν την τύχη να μας αποχωριστούν και να απουσιάζουν τώρα από το ταξίδι του γυρισμού. Μετά ένα τέταρτο φώναξαν να συγκεντρωθούμε και όλοι με δάκρυα στα μάτια και η καρδιά βαριά από λύπη φύγαμε πάλι για το στρατόπεδο. Πέρασε και αυτή η ημέρα.

[...]

Απόσπασμα από το βιβλίο του Γεωργίου Παγωμένου «Το ημερολόγιο ενός Έλληνα στρατιώτη στον πόλεμο της Κορέας: Ιανουάριος – Νοέμβριος 1953» (εκδ. Μεσόγειος).

Σημείωση

*Οι νεκροί της σύγκρουσης τάφηκαν αρχικά στην Κορέα, στο συμμαχικό νεκροταφείο. Αργότερα έγινε εκταφή 172 νεκρών και μεταφορά των λειψάνων τους στην Ελλάδα, όπου έφθασαν στις 4 Μαρτίου 1955.

εγκατάλειψη

το ξεκίνημα του δεύτερου Ορθόδοξου ναού στην Κορέα

Μητροπολίτη Πισιδίας Σωτηρίου

Από το έτος 1900, που τελέστηκε η πρώτη Ορθόδοξη Θεία Λειτουργία στη Σεούλ, επί 82 χρόνια ένας και μοναδικός Ορθόδοξος ναός υπήρχε, στη Σεούλ. Ήταν τόσες οι δυσκολίες που πέρασε η Ορθοδοξία στην Κορέα όλα εκείνα τα χρόνια, ώστε να αναγνωρίζεται από όλους ως θαύμα Θεού η επιβίωσή της και η συνέχιση της λειτουργίας και αυτού του ενός ναού.

Από το 1975 που ήλθα στην Κορέα με καλούσαν κατά καιρούς Έλληνες πλοίαρχοι, των οποίων τα πλοία αγκυροβολούσαν στα λιμάνια του Πουσάν και του Ιντσόν, για Αγιασμούς, ή πλοιοκτήτες, που έκτιζαν καινούργια πλοία στα ναυπηγεία του Πουσάν και του Ιντσόν, για τα εγκαίνιά τους. Τότε μου ήλθε η σκέψη: Τι καλό θα ήταν να είχαμε ναούς στις δύο αυτές μεγαλουπόλεις, ώστε και οι ναυτικοί μας να εκκλησιάζονται σε αυτούς, μετά από τόσους μήνες στους ωκεανούς! Στα πρώτα χρόνια και μέχρι το 1980, κάτι τέτοιο ήταν αδύνατον να πραγματοποιηθεί καθώς ήμουν ο μοναδικός Ορθόδοξος ιερέας στην Κορέα. Όταν, όμως, το 1980 ήλθε και ο π. Δανιήλ Να, πτυχιούχος πλέον της Ελληνικής Θεολογικής Σχολής της Βοστώνης, και έχοντας χειροτονηθεί σε πρεσβύτερο στον Ι. Ναό Αγίας Σκέπης Παπάγου, από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας, Έξαρχο Κορέας κ. Διονύσιο, καταστρώσαμε τα σχέδια και από το επόμενο έτος, 1981, αρχίσαμε με τις μικρές μας δυνάμεις την ιεραποστολική προσπάθεια στις δύο παραθαλάσσιες αυτές πόλεις. Ο π. Δανιήλ πήγαινε ανα 15νθήμερο στο Ιντσόν και ο γράφων στο Πουσάν.

Αρχίσαμε να τελούμε Θείες Λειτουργίες σε παρεκκλήσιο της Αγγλικανικής Εκκλησίας στο Πουσάν. Όμως, ο χώρος, τις Κυριακές μας παρεχωρείτο μετά τις 2 το απόγευμα! Έτσι όλοι συνειδητοποιήσαμε ότι ήταν ανάγκη να αποκτήσουμε δικό μας ναό. Αρχίσαμε να αναζητούμε κατάλληλο, οικόπεδο. Ο αείμνηστος πολύτιμος συνεργάτης μας Σάββας Λη και ο ταμίας του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Σεούλ, Μιχαήλ Πακ, επί ημέρες γύριζαν στις συνοικίες του Πουσάν χωρίς αποτέλεσμα. Ώσπου μια ημέρα, κάποιος φίλος του Σάββα και συμπατριώτης του από τη Βόρεια Κορέα, εγκατεστημένος στο Πουσάν, μας τηλεφώνησε ότι βρήκε, σε πολύ καλή τιμή, οικόπεδο στο κέντρο της πόλεως και όχι μακριά από το λιμάνι. Σε αυτό υπήρχε και ένα παλιό κτίσμα που οι Προτεστάντες το χρησιμοποιούσαν ως εκκλησία. Το κτίσμα είχε γίνει επί Ιαπωνικής κατοχής και δεν είχε καμία αγοραστική αξία. Όταν είδαμε το οικόπεδο, αποφασίσαμε να το αγοράσουμε. Αλλά, με τι χρήματα; Οι ιδιοκτήτες βιάζονταν να το πουλήσουν! Ο καλός Θεός όμως έκανε το θαύμα του!

Ποιος θα το πίστευε ότι με ένα άμεσο ταξίδι στην Ελλάδα, μέσα σε εννέα ημέρες, θα συγκεντρωνόταν ολόκληρο το ποσό των επτά εκατομμυρίων δραχμών! [...] Προέκυψε, όμως, ένα άλλο αναπάντεχο πρόβλημα. Εκείνες τις ημέρες δεν υπήρχε στην Τράπεζα της Ελλάδος Επιτροπή εγκρίσεως αποστολής συναλλάγματος στο εξωτερικό. Και πάλι ο Θεός φώτισε κάποιον αρμόδιο που επισκεφθήκαμε, να δώσει τη λύση. Όταν άκουσε ότι θα αγοράζαμε οικόπεδο για να κτίσουμε Εκκλησία στο Πουσάν της Κορέας, δάκρυσε.

«Από το Πουσάν, πάτερ», είπε, «κάποια Χριστούγεννα μου είχε στείλει κάρτα ο αείμνηστος αδελφός μου, που ήταν καπετάνιος. Ελάτε αύριο να πάρετε την έγκριση συναλλάγματος». Τότε κάποια άλλα μάτια δάκρυσαν από συγκίνηση και χαρά. «Ουκ αδυνατήσει παρά τω Θεώ παν ρήμα». Ευλογητός ο Θεός! [...]

Απόσπασμα από κείμενο του Δελτίου του Πατριαρχικού Ιδρύματος για την Ορθόδοξη Ιεραποστολή στην Άπω Ανατολή «Οδοιπορικό» (τεύχος 4, Ιούλιος – Σεπτέμβριος 2003)

μία άλλη

διάσταση

της Ιεραποστολής

π. Αλέξανδρος Χαν

Στις 10 Νοεμβρίου 1992, στην εκπομπή του Γραφείου Εξωτερικής Ιεραποστολής του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο υπεύθυνος του Γραφείου, π. Κωνσταντίνος Στρατηγόπουλος, είχε καλέσει τον Κορεάτη ιερέα π. Αλέξανδρο Χαν. Κατά τη συζήτησή τους αποκαλύφθηκε μια άλλη διάσταση της Ιεραποστολής, που αξίζει να γνωρίσουν από τις σελίδες αυτές οι αναγνώστες, που δεν παρακολούθησαν εκείνη την εκπομπή.

Όταν ομιλούμε για την Ιεραποστολή, ομιλούμε πάντα μέσα από την προοπτική εκείνων, που πηγαίνουν σε κάποιες χώρες ιεραπόστολοι, γνωρίζουν τους τόπους τους και τους ανθρώπους τους και κηρύττουν εκεί το Ευαγγέλιο.

Υπάρχει, όμως και μια άλλη προοπτική. Η προοπτική κάποιου ανθρώπου, που βρίσκεται σ' αυτές τις χώρες και ακούει το κήρυγμα του Ευαγγελίου. Ένας τέτοιος άνθρωπος, τί έχει άραγε να μας πει γι' αυτή την εμπειρία του; Σήμερα, στην εκπομπή μας, έχουμε τη χαρά να είναι μαζί μας ο αγαπητός συλλειτουργός ιερέας π. Αλέξανδρος Χαν από την Κορέα. Του απευθύνουμε την πρώτη μας ερώτηση:

ΕΡ. Πάτερ Αλέξανδρε, θα θέλαμε να μας δώσετε την «άλλη διάσταση» της Ιεραποστολής, από την πλευρά του ανθρώπου που διδάσκεται το Ευαγγέλιο. Πείτε μας, εσείς στην πατρίδα σας, την Κορέα, είσαστε από την αρχή της ζωής σας ορθόδοξος; Βαπτιστήκατε μικρό παιδί;

ΑΠ. Όχι. Γνώρισα την Ορθοδοξία όταν ήμουν 29 ετών.

ΕΡ. Πιο πριν;

ΑΠ. Ήμουν προτεστάντης, το ίδιο και η πρεσβυτέρα.

ΕΡ. Και η οικογένειά σας;

ΑΠ. Η μητέρα μου ήταν βουδίστρια.

ΕΡ. Κι εσείς πως γίνατε προτεστάντης;

ΑΠ. Διάβασα την Αγία Γραφή μόνος μου και αισθάνθηκα πως βρήκα την αλήθεια. Τότε αποφάσισα να πάω στην προτεσταντική εκκλησία. Αυτή μόνο γνώριζα εκείνα τα χρόνια. Δεν είχα ακούσει καθόλου για την ορθόδοξη Εκκλησία.

ΕΡ. Πάτερ Αλέξανδρε, το σπίτι σας δεν είχε καμιά σχέση με τον χριστιανισμό; Η μητέρα σας βουδίστρια. Ο πατέρας σας;

ΑΠ. Α, εκείνος δεν είχε θρήσκευμα.

ΕΡ. Σας άφησαν, όμως, ελεύθερο να κάνετε ό,τι θέλετε ως προς το θρήσκευμα;

ΑΠ. Ναι, ναι. Στην Κορέα, σε πολλές οικογένειες τα παιδιά είναι ελεύθερα. Όποιο θρήσκευμα θέλουν έχουν. Βέβαια, αυτό δε συμβαίνει πάντα.

ΕΡ. Η μητέρα σας ποτέ δεν σας έκανε βουδιστική κατήχηση;

ΑΠ. Στην αρχή είχα πάει μαζί της πολλές φορές σε βουδιστικά κέντρα και σε βουδιστικό μοναστήρι. Αλλά δεν συγκινήθηκα καθόλου. Πάντως, η μητέρα μου μισούσε τον χριστιανισμό.

ΕΡ. Εφόσον η μητέρα σας ζούσε βουδιστικά, θα έκανε και στο σπίτι σας κάποια τυπικά του βουδισμού.

ΑΠ. Ναι, βέβαια.

ΕΡ. Αυτά δεν σας τα επέβαλε καθόλου; Δεν προσπαθούσε να σας επηρεάσει;

ΑΠ. Όχι καθόλου. Περίεργο...

ΕΡ. Μείνατε, δηλαδή ελεύθερος να κάνετε τη δική σας αναζήτηση. Κι ο πατέρας σας καθόλου δεν ενδιαφερόταν γι' αυτά τα πράγματα;

ΑΠ. Αργότερα ο πατέρας μου άρχισε να πηγαίνει στην προτεσταντική εκκλησία. Αλλά δεν βαπτίστηκε και πέθανε τελικά χωρίς...

ΕΡ. ...Τα υπόλοιπα τα ξέρει ο Θεός, για τον πατέρα σας. Εσείς, μόνος σας, αρχίσατε την αναζήτησή σας και πήρατε να διαβάσετε την Αγία Γραφή. Πώς σας ήλθε αυτή η ιδέα;

ΑΠ. Πολύ τυχαία. Είχα διαβάσει πολλά βιβλία βουδιστικά και μου άρεσαν πολύ σαν φιλοσοφία. Αργότερα για κάτι στενοχωρήθηκα πάρα πολύ και ήθελα να διαβάσω κάποιο βιβλίο. Τότε βρήκα την Αγία Γραφή και σκέφθηκα ότι θα γράφει καλά πράγματα. Έτσι άρχισα να τη διαβάζω.

ΕΡ. Και πήγατε μόνος σας στην προτεσταντική εκκλησία;

ΑΠ. Ναι, βέβαια, μόνος που πήγα. Εκεί άκουσα τον πάστορα. Πάρα πολύ ωραία ήταν αυτά που έλεγε. Δεν μιλούσε για τίποτε άλλο, μονάχα ερμηνεία της Αγίας Γραφής έκανε. Στην αρχή αυτό μου άρεσε πάρα πολύ. Αλλά αργότερα, σιγά-σιγά αισθανόμουν δεν είναι αυτό η αλήθεια ολόκληρη. Δηλαδή ότι δεν μπορώ εκεί να βρω την αλήθεια.

ΕΡ. Μα μου είπατε πως ήταν ωραία στην προτεσταντική εκκλησία. Μετά τί σας έκανε να θέλετε κάτι παραπάνω;

ΑΠ. Αργότερα κατάλαβα ότι δεν μπορώ να βρω την αλήθεια στην προτεσταντική εκκλησία, γιατί κάτι άλλο ακόμη χρειαζόταν για να βρω τον Θεό. Τότε στενοχωρήθηκα πολύ. Δεν με ικανοποιούσαν πια όσα έλεγε ο πάστορας και όσα έκαναν οι προτεστάντες. Τα λόγια ήταν καλά. Αλλά ήταν μόνο λόγια. Και αυτά που έκαναν οι προτεστάντες ήταν μόνο ανθρώπινα, δεν μπορούσαν να περάσουν παραπάνω. Σκεπτόμουν ότι δεν ήταν μόνο αυτό, το να πιστεύουμε στον Χριστό. Κάτι περισσότερο θα υπάρχει. Οι προτεστάντες ήταν μία ανθρώπινη κοινωνία. Ανθρώπινη η σκέψη τους. Ανθρώπινη η προσευχή τους. Ανθρώπινα όλα, όλα ανθρώπινα. Αυτά σκεπτόμουν συνέχεια και τα συζητούσα με την σύζυγό μου.

ΕΡ. Έχαστε παντρεμένος από τότε;

ΑΠ. Ναι, βέβαια, ήμουν παντρεμένος και η σύζυγός μου είχε τελειώσει στο πανεπιστήμιο προτεσταντική θεολογία.

ΕΡ. Στον χώρο τον προτεσταντικό ήταν κι αυτή;

ΑΠ. Ναι, ήταν σε προτεσταντική εκκλησία από μικρή.

ΕΡ. Στη Σεούλ όλα αυτά;

ΑΠ. Ναι, στη Σεούλ. Εδώ στην Ελλάδα συζητούσαμε τις αμφιβολίες μας για την προτεσταντική εκκλησία. Βέβαια εδώ γνωρίσαμε την Ορθόδοξη Εκκλησία σιγά-σιγά. Στην αρχή γνωριστήκαμε με ένα ζευγάρι ορθοδόξων Κορεατών, που έμεναν στη Φοιτητική Εστία, όπως κι εμείς. Με αυτούς μιλούσαμε κάθε μέρα πολλές ώρες για την Ορθοδοξία.

ΕΡ. Δηλαδή, δεν είχατε καμία εμπειρία και γνωριμία με την Ορθοδοξία στην Κορέα;

ΑΠ. Όχι, εδώ στην Ελλάδα κάναμε την πρώτη γνωριμία με την Ορθόδοξη Εκκλησία.

ΕΡ. Γιατί είχατε έλθει στην Ελλάδα; Για να σπουδάσετε;

ΑΠ. Η αδελφή μου είχε έλθει στην Ελλάδα πριν από 17 χρόνια. Παντρεύτηκε Έλληνα. Αυτή με κάλεσε και ήλθα κι εγώ. Στην αρχή πήγα να εργασθώ σε μια εταιρεία στη Λιβύη. Τα χρόνια που έμεινα εκεί, στην έρημο, άρχισα πολύ να αναζητώ την αλήθεια. Η σύζυγός μου ήλθε από την Κορέα για να σπουδάσει στην Ελλάδα. Εδώ γνωριστήκαμε και παντρευτήκαμε το 1985, εδώ στην Αθήνα.

ΕΡ. Είχατε γίνει ήδη ορθόδοξοι;

ΑΠ. Όχι. Κάναμε πολιτικό γάμο. Μετά από δύο περίπου χρόνια γνωρίσαμε την Ορθοδοξία. Βρήκαμε την αλήθεια. Το 1988 αποφάσισα να βαπτισθώ. Αλλά η σύζυγός μου είχε πρόβλημα. Όλα όσα είχαμε μάθει για την ορθόδοξη πίστη και ζωή τα δεχόταν. Είχε όμως πρόβλημα με την εξομολόγηση. «Πώς να εξομολογούμαι στον ιερέα; Ο ιερέας είναι άνθρωπος, δεν μπορώ να εξομολογούμαι, είναι δύσκολο πάρα πολύ», έλεγε.

Αυτή τη δυσκολία την είχε γιατί οι προτεστάντες «εξομολογούνται» -έτσι νομίζουν- στον Θεό απ' ευθείας και πιστεύουν ότι ο Θεός συγχωρεί αμέσως τους πιστούς. Είχε, λοιπόν, μεγάλο άγχος και γι' αυτό το θέμα. Με πίεζε να βαπτισθώ εγώ και αυτή να βαπτισθεί αργότερα. Δεν δέχθηκα. Της είπα ότι θα περιμένω να νικήσει τη δυσκολία της και να βαπτισθούμε μαζί.

Σε λίγο καιρό, με το ζεύγος των ορθοδόξων Κορεατών πήγαμε στην Ι. Μονή του Οσίου Παταπίου, στο Λουτράκι. Εκεί μέيناμε δυο-τρεις μέρες. Περάσαμε πολύ ωραία. Μεγάλη εντύπωση μας έκανε η ζωή στο Μοναστήρι. Λίγες ημέρες μετά την επίσκεψη αυτή, η σύζυγός μου είδε ένα «ζωντανό» όνειρο: Είδε ότι μπήκε σε μια εκκλησία. Εκεί την πλησίασε ένας ιερέας, που βάζοντας το χέρι του στη θέση της καρδιάς της, της είπε: «Εγώ τις ξέρω καλά τις αμαρτίες σου. Να μετανοήσεις και να εξομολογηθείς». Και αμέσως εξαφανίσθηκε. Αυτή συγκλονίστηκε. Άρχισε να κλαίει, ενώ μέσα της αισθανόταν μεγάλη μετάνοια. Και ξύπνησε κλαίγοντας....

Μετά περίπου ένα μήνα πήγαμε ξανά στον Όσιο Πατάπιο. Στην έκθεση της Μονής η σύζυγός μου είδε ένα βιβλίο με τη ζωή του Οσίου Παταπίου. Εκεί είχε δύο εικόνες του αγίου. Μεγάλη ταραχή την έπιασε όταν τις είδε. Τρέμοντας με φώναξε και μου τις έδειξε. «Τί πρόβλημα έχεις;» την ρώτησα. «Νάτος, νάτος, αυτός ήταν ο ιερέας στο όνειρο μου. Αυτός έτσι, έτσι ακριβώς ήταν, ο ίδιος», μου έλεγε γεμάτη συγκίνηση. Από τότε, από το θαύμα που είδε η ίδια στη ζωή της, νίκησε το πρόβλημα για την εξομολόγηση στον ιερέα.

ΕΡ. Κι έτσι βαπτισθήκατε και οι δυο μαζί;

ΑΠ. Ναι, βαπτισθήκαμε στην Αγία Σκέπη Παπάγου. Και κάναμε αμέσως και τον θρησκευτικό γάμο μας.

ΕΡ. Πάτερ Αλέξανδρε, είπατε ότι βρήκατε την αλήθεια στην Ορθοδοξία. Ποια είναι εκείνα τα στοιχεία της, που σας έκαναν να την πλησιάσετε πιο πολύ; Η Λειτουργία της, οι Πατέρες της Εκκλησίας;

ΑΠ. Η πνευματική ζωή.

ΕΡ. Και μετά, καταλήξατε να γίνετε και ιερέας;

ΑΠ. Α! Δεν σκεπτόμουν καθόλου να γίνω ιερέας. Ήθελα να γίνω έμπορος εδώ στην Ελλάδα και πήγα στην Κορέα να προμηθευτώ κάποια πράγματα για το εμπόριο. Τότε, ο π. Σωτήριος, που μας είχε βαφτίσει στην Αγία Σκέπη, μου είπε: «Αλέξανδρε, άφησέ τα όλα, να γίνεις ιερέας». «Πώς να γίνω ιερέας; Δεν ξέρω τίποτα από την ορθόδοξη θεολογία και είμαι 30 χρόνων. Δεν μπορώ, είναι δύσκολο, έχω οικογένεια, δεν έχω τόσο πολλή πίστη». «Ο Θεός θα σε οδηγήσει, μη φοβάσαι». «Να γίνει ο γιος μου, ο Νικόλαος, αν θέλει ο Θεός».

Γύρισα από την Κορέα στην Ελλάδα. Ξαφνικά απ' την άλλη κιόλας ημέρα, άρχισε να χτυπάει στην καρδιά μου κάτι... Περίεργο πάρα πολύ. Αισθανόμουν έτσι πρώτη φορά. Δεν μπορούσα να ηρεμήσω. Από τότε άρχισα να συζητάω με τη σύζυγό μου την Παταπία, τί να κάνω. Εκείνη μου έλεγε «μην ανησυχείς, μην το σκέπτεσαι. Θα γίνει αυτό που θέλει ο Θεός». Εντάξει, δεν το σκεπτόμαστε. Αλλά η ψυχή μου με κάτι περίεργο γέμιζε. Προσευχηθήκαμε πολύ με τη σύζυγό μου. Μετά πήρα τηλέφωνο τον π. Σωτήριο, που ήταν στην Κορέα. «Τί να κάνω; Έτσι αισθάνομαι». Μου είπε τότε. «Θα δούμε σιγά-σιγά. Και θα αποφασίσεις αργότερα. Να προσεύχεστε μόνο».

Πέρασε ένας μήνας, δύο μήνες, στην ψυχή μου συνέχιζε μία αλλαγή. Τελικά είπα στον π. Σωτήριο: «Αποφάσισα να γίνω ιερέας. Να με οδηγήσετε, σας παρακαλώ τί πρέπει να κάνω». Ο π. Σωτήριος τότε φρόντισε να σπουδάσω στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή και η Παταπία να πάει στη Θεολογική Σχολή.

Στο δεύτερο έτος των σπουδών μου, χειροτονήθηκα στην Κέρκυρα από τον Σεβασμιώτατον Τιμόθεο, στις 5 Μαΐου διάκονος και την 1^η Ιουλίου ιερέας. Τελείωσα φέτος την Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή και η Παταπία θα τελειώσει του χρόνου το Πανεπιστήμιο, πρώτα ο Θεός.

ΕΡ. Σκέπτεσθε να πάτε κάποια φορά στον Κορέα;

ΑΠ. Α, βέβαια, του χρόνου, το 1993 δηλαδή, περίπου τον Οκτώβριο, θα φύγουμε για την Κορέα.

ΕΡ. Γιατί εκεί σας χρειάζονται;

ΑΠ. Πάρα πολύ. Έχουν πάρα πολλή ανάγκη, γιατί οι περισσότεροι Κορεάτες είναι βουδιστές. Και οι προτεστάντες Κορεάτες είναι βουδιστές. Και οι προτεστάντες Κορεάτες είναι περίπου 7.000.000 και οι ρωμαιοκαθολικοί 2.000.000. Ενώ οι ορθόδοξοι Κορεάτες είναι ακόμη μόνο 2.000 περίπου. Και χρειάζεται πάρα πολλή εργασία η Εκκλησία εκεί. Ο π. Σωτήριος κάνει μεγάλο έργο στην Κορέα, πάρα πολύ μεγάλο έργο.

ΕΡ. Και θα βοηθήσετε κι εσείς εκεί, στο έργο της Ιεραποστολής;

ΑΠ. Ναι, θα βοηθήσουμε.

ΕΡ. Η δική σας εμπειρία, όπως μου την είπατε, ήταν συγκλονιστική. Ο Θεός σας τραβούσε συνέχεια με τη Χάρη Του κι εσείς απλώς ανταποκριθήκατε μ' έναν τρόπο μοναδικό.

ΑΠ. Όμως φοβάμαι, φοβάμαι πολύ, γιατί δεν είμαι τόσο πολύ άξιος. Δεν μπορώ, δηλαδή, να νιώσω ότι είμαι καλός ιερέας. Γι' αυτό φοβάμαι, μόνο γι' αυτό.

ΕΡ. Μα την ώρα της χειροτονίας σας, σας είπαν ότι η Θεία Χάρις θα καλύψει τα ελλείποντα και εκείνα που είναι ασθενή. Η Χάρις του Θεού θα προσθέτει τα υπόλοιπα.

ΑΠ. Α, μάλιστα.

ΕΡ. Μπροστά σ' ένα τέτοιο μυστήριο όλοι φοβούνται, αλλά ο Θεός θα τα καλύψει όλα και μάλιστα σ' ένα χώρο, που θα δουλέψετε, που θα είναι χώρος οριακός και δύσκολος πολύ, στον ιεραποστολικό αγρό, που είναι ακαλλιέργητος τελείως. Η Χάρης του Θεού θα σας βοηθήσει σίγουρα και θα προχωρήσετε όπως προχωρήσατε μέχρι σήμερα. Τώρα, εδώ στην Αθήνα, ώσπου να φύγετε, τελείτε τη θεία Λειτουργία για τους Κορεάτες;

ΑΠ. Ναι, σχεδόν κάθε Κυριακή, ο π. Χριστόφορος, ο Ηγούμενος της Ι. Μονής Πετράκη, έδωσε ευλογία να κάνουμε δεύτερη Λειτουργία, στις 10.30.

ΕΡ. Και μαζεύεται όλη η Κορεατική Κοινότητα;

ΑΠ. Α, ακόμη οι Ορθόδοξοι Κορεάτες στην Αθήνα είμαστε πολύ λίγοι. Οι περισσότεροι Κορεάτες πηγαίνουν στην προτεσταντική κορεατική Εκκλησία, στην Αθήνα.

ΕΡ. Και ψάλλετε τη λειτουργία στα κορεατικά;

ΑΠ. Ναι, βέβαια. Ένας Κορεάτης, φοιτητής εδώ, έχει πολύ καλή φωνή.

ΕΡ. Πάτερ Αλέξανδρε, αυτά που μας είπατε ήταν πραγματικά πανέμορφα. Ήταν μία άλλου είδους εμπειρία της Ιεραποστολής. Κι ακόμη ήταν ένα δείγμα πώς η Χάρης του Θεού λειτουργεί πάνω στη ζωή μας και πώς την καλλιεργεί. Εγώ δεν ήξερα την ιστορία σας, όπως την άκουσα σήμερα. Πραγματικά, τώρα σκέπτομαι όσες φορές έχουμε αγωνία για την Ιεραποστολή και λέμε τί θα γίνει, και τί θα γίνει, ο Θεός πάντα έχει τις δικές του λύσεις, μ' ένα δικό Του μοναδικό τρόπο. Αυτό το συμπέρασμα κρατάμε σήμερα απ' όσα μας είπατε. Κι εγώ, και εκ μέρους όλων των ακροατών μας, σας εύχομαι και να ευδοκιμήσετε στην ιερωσύνη σας και να κάνετε ό,τι θα επιτρέψει η Χάρης του Θεού στον τόπο σας τον αγαπημένο, την Κορέα, για την Ορθοδοξία. Θα έχετε δυσκολίες σίγουρα, αλλά δεν θα σας αφήσει ο Θεός και θα προχωρήσετε, μαζί με την πρεσβυτέρα Παταπία.

Αυτά ήταν τα προσωπικά βήματα του π. Αλέξανδρου στον χώρο της Ορθοδοξίας. Μ' έναν τρόπο πραγματικά μοναδικό βρήκε την Ορθοδοξία και την αλήθεια. Και σήμερα είναι ιερέας της Εκκλησίας μας και λειτουργεί εδώ στον τόπο μας, ενώ σε λίγο καιρό θα βρίσκεται στον δικό του τόπο, την Κορέα.

Η Ιεραποστολή, πραγματικά, είναι πολύ μεγάλο μυστήριο. Όπως η κάθε κίνηση της Εκκλησίας μας, κρύβει μέσα της ένα μεγάλο μυστήριο. Πώς να βρεις τον Χριστό; Πώς να Τον ζήσεις; Με τον δικό του τρόπο ο π. Αλέξανδρος σήμερα μας απεκάλυψε πάλι την αγάπη του Θεού και το μυστήριό Του. Εγώ τον ευχαριστώ πολύ και του ξαναδίνω τις ευχές μας. Εσείς να προσεύχεστε για όλους τους ανθρώπους που ακούνε το λόγο του Θεού. Κάπως έτσι μέσα στις καρδιές τους να καρποφορήσει το μήνυμα και ο λόγος του Κυρίου μας.

Αναδημοσίευση από το βιβλίο «Ορθόδοξη Εκκλησία Κορέας» (επιμέλεια Μαρίας Σπυροπούλου) – τ. 1: Μαρτυρίες, σελ. 30 - 40 (εκδ. Τήνος)

Είναι πολύ σπουδαίο πράγμα να εορτάζεις τα Χριστούγεννα σμίγοντας με τα αδέρφια σου. Αυτή ήταν η αίσθηση που μας κατείχε κατά την φιλοξενία μας από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Κορέας (22-28/12/1995): αίσθηση ανταμώματος.

Θανάσης και Ελένη Παπαθανασίου

Αποχαιρετώντας το γνωστό
στο μονοπάτι της έκπληξης
και στο ταξίδι του ονείρου
σε χώρες εξωτικές
με οδηγούς παπαδημήτρηδες
ο νους αναζητά το νόημα,
τον τόπο, τον άνθρωπο, το Θεό
σε χρόνο ακαθόριστα παρόντα
όσο κρατά μία αιωνιότητα.

η Κορέα

대한민국

χθες

αύριο

σήμερα

Ιστορικά στοιχεία

Πηγή: Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια

Η **Νότια Κορέα**, επίσημα **Δημοκρατία της Κορέας**, είναι κράτος της ανατολικής Ασίας, στο νότιο μέρος της κορεατικής χερσονήσου. Στα βόρεια, συνορεύει με τη Βόρεια Κορέα, με την οποία ήταν μια ενιαία χώρα μέχρι το 1945. Στα δυτικά, πέρα από την Κίτρινη θάλασσα, βρίσκεται η Κίνα, και στο νοτιοανατολικό σημείο, πέρα από τα Στενά της Κορέας, βρίσκεται η Ιαπωνία.

Η Νότια Κορέα έχει συνολική έκταση 100.284 τ.χλμ. και κατατάσσεται στην 109η παγκόσμια θέση. Η έκτασή της είναι περίπου ίση με αυτήν της Λιβερίας, διπλάσια από αυτήν της Σλοβακίας και αντίστοιχη με το 75% της έκτασης της Ελλάδας. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2019 ο πληθυσμός της χώρας ανέρχεται σε 51.811.167 κατοίκους. Ως προς τον πληθυσμό η Νότια Κορέα κατέχει την 27η θέση στον κόσμο. Σε σχέση με την έκταση της χώρας ο πληθυσμός είναι πολύ μεγάλος, με αποτέλεσμα η πυκνότητα να φτάνει τους 516,6 κατοίκους ανά τ.χλμ.. Είναι η 23η πιο πυκνοκατοικημένη χώρα του κόσμου και η 6η μεταξύ των ασιατικών χωρών (μετά τη Σιγκαπούρη, το Μπαχρέιν, τις Μαλδίβες, το Μπανγκλαντές και την Ταϊβάν). Αναλογικά με τη Βόρεια Κορέα, η Νότια είναι μικρότερη σε έκταση, αλλά πολύ μεγαλύτερη σε πληθυσμό. Περίπου ο μισός πληθυσμός της Νότιας Κορέας ζει μέσα ή κοντά στην πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη, Σεούλ, της οποίας η μητροπολιτική περιοχή είναι η τρίτη μεγαλύτερη στον κόσμο.

Από την ίδρυσή της, το 1948, η Νότια Κορέα έχει αγωνιστεί για να ξεπεράσει τις συνέπειες 35 ετών ιαπωνικής κατοχής, έχει γνωρίσει έναν σοβαρό πόλεμο μετά την εισβολή της Βόρειας Κορέας και δεκαετίες στρατιωτικού νόμου. Οι δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '80 οδήγησαν σε ελεύθερες εκλογές το 1987, και η Νότια Κορέα είναι τώρα μια πολυκομματική δημοκρατία. Η νοτιοκορεατική οικονομία έχει αναπτυχθεί γρήγορα από τη δεκαετία του '50 και είναι πλέον η 10η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο. Η Νότια Κορέα είναι, επίσης, μια από της πιο τεχνολογικά προηγμένες χώρες. Έχει το δεύτερο υψηλότερο αριθμό ευρυζωνικών συνδέσεων με το Διαδίκτυο κατά κεφαλή στον κόσμο και είναι στην πρώτη θέση παγκοσμίως στις εξαγωγές παιχνιδιών υπολογιστών, ψηφιακών οθονών και κινητών τηλεφώνων. Τέλος, αποτελεί ένα βαρύ όνομα στον χώρο της μηχανοκίνησης και ιδιαίτερα στην κατηγορία του αυτοκινήτου.

Η ιστορία της Κορέας ξεκινά από τα προϊστορικά ακόμη χρόνια, όταν το 2333 π.Χ. στη λεκάνη του ποταμού Τάντον ιδρύθηκε το βασίλειο Γκοτζοσεόν (το πρόθεμα Γκο σημαίνει «αρχαία» και έχει μπει για να διακρίνεται η αρχαία δυναστεία Τζοσεόν από την μεταγενέστερη συνονόματη – βλ. παρακάτω). Το 1122 π.Χ. ο Γκίτζα Τζοσεόν, κινεζικής καταγωγής, εγκαίνιασε τη δυναστεία Τσι-Τσι, η οποία ήρθε σε στενή επαφή με τον κινεζικό πολιτισμό και κυριάρχησε στην περιοχή μέχρι το 2ο αιώνα π.Χ.. Το 108 π.Χ. το βασίλειο υποτάχθηκε στους Κινέζους και διαιρέθηκε σε 4 διοικητικές περιοχές, τη Τζενφάν στο βόρειο τμήμα της χερσονήσου, την Ξουαντού στο ανατολικό, τη Λιντούν στο νότιο και τη Λουολάνγκ, η οποία ήταν η ισχυρότερη από όλες. Σύντομα όμως οι πιέσεις των τοπικών πληθυσμών είχαν ως αποτέλεσμα το σχηματισμό τριών χωριστών βασιλείων: του **Γκογκουριό** κατά μήκος του ποταμού Γιαλού, του **Μπεκτσέ** στα νοτιοδυτικά και της **Σιλλά** στα νοτιοδυτικά.

Ζωγραφικός πίνακας της περιόδου της Δυναστείας Τανγκ (7^{ος} αι.), που απεικονίζει αντιπροσώπους των Τριών Βασιλείων, Μπέκτζε, Γλόγγουριο και Σιλλά.

Το βασίλειο της Σιλλά συμμάχησε με την Κίνα και, ύστερα από πολλούς αγώνες, νίκησε το 668 τις δυνάμεις του Μπεκτσέ, προσάρτησε στο έδαφός μεγάλο μέρος του βασιλείου του Γκογκουριό και το 698 το βορειανατολικό τμήμα της χώρας επεκτάθηκε βορειότερα και σχημάτισε το βασίλειο της Μπάλχε και άρχισε η περίοδος των ενωμένων Βορείων-Νοτίων Βασιλείων. Ακολούθησαν περίπου δύο αιώνες ειρήνης, στη διάρκεια των οποίων ο κορεατικός πολιτισμός γνώρισε σημαντική άνθηση με τη διείσδυση σ' αυτόν και αρκετών κινεζικών στοιχείων.

Ο κομφουκιανισμός αποτέλεσε τη βάση της θρησκείας του νέου κράτους, ενώ και ο βουδισμός γνώρισε σημαντική εξάπλωση. Το 935 το κράτος της δυναστείας των Γκορυό κατέλαβε τη Σιλλά, η οποία κατέρρευσε. Ο ιδρυτής της νέας δυναστείας των Γκορυό ανακηρύχτηκε βασιλιάς της Κορέας. Το Μπάλχε κατέρρευσε στις αρχές του 10ου αι. κάτω από την πίεση των Λιάο και οι πρόσφυγες από αυτό μετανάστευσαν στο νότο της Κορέας, εκεί που κυβερνούσε η Γκορυό. Η Γκορυό κατόρθωσε να δημιουργήσει το πρώτο ενιαίο κράτος στην Κορεατική χερσόνησο. Ταυτόχρονα ο πληθυσμός της χερσονήσου επηρεάστηκε πλατιά από το Βουδισμό που έφτασε κι εκεί.

Το κράτος των Γκορυό πέτυχε αρχικά να απομακρύνει με επιτυχία τους βόρειους επιδρομείς, βαθμιαία όμως εξασθένησε και υποτάχτηκε στους Μογγόλους. Για περισσότερο από έναν αιώνα η χώρα έζησε κάτω από την κυριαρχία της δυναστείας των Γιουνάν και μετά την αντικατάστασή τους από τη δυναστεία των Μινγκ (1368), ο Γισούνγκ-κέι ανέβηκε στο θρόνο της χώρας και ίδρυσε, το 1392, τη δυναστεία των Τζοσεόν, δίνοντας 27 Βασιλείς και στη χώρα το όνομα *Τσάο-Σιέν* (χώρα της πρωινής σιγής) που διατηρήθηκε μέχρι το 1897, όταν η Δυναστεία μετέβαλε τη χώρα σε Αυτοκρατορία της Κορέας που παρέμεινε για μόλις 13 χρόνια. Οι βασιλείς της δυναστείας των Τζοσεόν επέβαλαν τον κομφουκιανισμό και εν μέσω εσωτερικών αλληλοσπαραγμών και διενέξεων οδήγησαν τη χώρα σε παρακμή.

Το 1592 οι Κορεάτες χάρη στην τεχνική υπεροχή του ναυτικού τους (είναι οι πρώτοι στον κόσμο που κατασκεύασαν θωρηκτά) κατόρθωσαν να αποκρούσουν τους Ιάπωνες εισβολείς, οι οποίοι αποχώρησαν τελικά το 1598. Το 1627 η χώρα έγινε υποτελής της κινεζικής δυναστείας των Μάντζου. Στα μέσα του 17ου αι. το ενδιαφέρον των Ευρωπαίων άρχισε να στρέφεται προς την Κορέα, αρχικά με τη μορφή χριστιανικών ιεραποστολών. Η Κορέα κλείνοντας τα σύνορά της στους ξένους, εμποδίζοντας κάθε μορφή εμπορίου και διατηρώντας μια κοινωνία και οικονομία φεουδαρχικού τύπου, αναγκάστηκε να γίνει από το 17ο αι. υποτελής στην Κίνα και στην Ιαπωνία για να μη διαταράξει την ασταθή ισορροπία συμφερόντων των δύο γειτονικών δυνάμεων.

Το 1864 ο αντιβασιλιάς της Κορέας Ταϊβόν εξαπέλυσε μια σειρά διωγμών εναντίον των χριστιανών της χώρας του, γεγονός που οδήγησε στην εκστρατεία του Γάλλου ναυάρχου Ροζ εναντίον του (1867) και στην ανατροπή του (1873). Κάτω από την πίεση της Ιαπωνίας η Κορέα άνοιξε τα σύνορά της το 1876 και βρέθηκε στο στόχαστρο της επεκτατικής πολιτικής της. Η Ιαπωνία επιδιώκοντας να εξουδετερώσει την Κίνα, η οποία αποτελούσε τον κυριότερο προστάτη της Κορέας, εξαπέλυσε εναντίον της στρατιωτική επίθεση που έμεινε γνωστή στην ιστορία ως Α' Σινοϊαπωνικός Πόλεμος (1894-1895). Ο πόλεμος έληξε με νίκη των Ιαπώνων και οι Κινέζοι αναγκάστηκαν να παραιτηθούν από την επικυριαρχία τους στην Κορέα, η οποία περιήλθε στην ιαπωνική επιρροή. Η τσαρική Ρωσία, άμεσα θιγόμενη από τις εξελίξεις, ήρθε σε ένοπλη σύγκρουση με την Ιαπωνία (Ρωσοϊαπωνικός Πόλεμος 1904–1905), τελικά όμως νικήθηκε και αναγκάστηκε να συνθηκολογήσει (συνθήκη Πόρτσμουθ 1905), δίνοντας το δικαίωμα στην Ιαπωνία να μετατρέψει την Κορέα σε ιαπωνικό προτεκτοράτο (1905) και να την προσαρτήσει στην αυτοκρατορία της (1910). Οι Ιάπωνες κυβέρνησαν τη χώρα με βιαιότητα και ασυδοσία, εφαρμόζοντας ένα αστυνομοκρατούμενο καθεστώς, που δημιούργησε έντονο κλίμα δυσaréσκειας εναντίον τους.

Τον Μάρτιο του 1919 εκδηλώθηκαν στην Κορέα ανταποικιακές ταραχές με αίτημα την ανεξαρτησία, οι οποίες καταστάλθηκαν βίαια αφήνοντας πίσω τους 10.000 νεκρούς. Τη δεκαετία του 1930 οι Ιάπωνες αποσκοπώντας στην καλύτερη εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου της Κορέας, προχώρησαν στην εκβιομηχάνιση της χώρας, στην κατασκευή οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου και στην υποκατάσταση του εθνικού πολιτισμού της από τον ιαπωνικό. Στο μεταξύ από το 1919 αυτοεξόριστοι Κορεάτες σχημάτισαν μια «Προσωρινή Εξόριστη Κυβέρνηση» στη Σανγκάι υπό τον Ρι Σούνγκ-μαν και προχώρησαν σε ανταρτοπόλεμο με τους Ιάπωνες κατακτητές, ο οποίος κορυφώθηκε κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Η ένταση στην περιοχή και η κορεατική ανεξαρτησία απασχόλησαν τους Συμμάχους κατά τη Διάσκεψη του Καΐρου (1943) και κυρίως κατά τη Διάσκεψη της Γιάλτας (1945), όπου αποφασίστηκε η ίδρυση καθεστώτος τετραμερούς ελέγχου στη χώρα με τη συμμετοχή της ΕΣΣΔ, των ΗΠΑ, της Κίνας και της Μεγάλης Βρετανίας, ο οποίος δρομολόγησε τις εξελίξεις για το διαχωρισμό της χερσονήσου στην αμερικανική και τη σοβιετική ζώνη επιρροής και στην οριστική διάσπασή της το 1948 με το σχηματισμό δύο ανεξάρτητων κρατών, της Βόρειας και της Νότιας Κορέας.

Μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο και την κατάληψη στις 15 Αυγούστου 1948 της Κορεατικής χερσονήσου από σοβιετικά στρατεύματα βόρεια του 38ου παράλληλου και από αμερικανικά νότια αυτού, το νότιο τμήμα κήρυξε την ίδρυση της Δημοκρατίας της Νότιας Κορέας και αντίστοιχα το βόρειο ίδρυσε τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας. Οι σχέσεις των δύο χωρών οδηγήθηκαν σε αδιέξοδο, που κατέληξε στην ένοπλη σύγκρουση μεταξύ τους (Πόλεμος της Κορέας: 25 Ιουνίου 1950 – 27 Ιουλίου 1953). Η κατ' αρχήν εισβολή της Βόρειας Κορέας προκάλεσε μια ακατάσχετη υποχώρηση των Νοτιο-Κορεατικών και Αμερικανικών στρατευμάτων, για να αναστραφεί η κατάσταση εντελώς μετά από απόβαση των Αμερικανών στον λιμένα της Ιντσόν στα μετόπισθεν του 38ου παραλλήλου και προώθησή τους μέχρι τα κινεζικά σύνορα. Στη συνέχεια ακολούθησε ωστόσο μια Κινεζική εισβολή, η οποία απώθησε και πάλι τους Αμερικανούς και τα συμμαχικά τους στρατεύματα (ΟΗΕ) ξανά στον 38ο παράλληλο.

Η σύρραξη εκείνη τερματίστηκε με συνθήκη, μετά από 3 χρόνια, στο ίδιο σημείο απ' το οποίο είχε αρχίσει, χωρίς νικητές, έχοντας καταστεί η θερμότερη στιγμή του Ψυχρού Πολέμου. Ο πόλεμος αυτός έχει μείνει γνωστός με τον τίτλο **«Ο Ξεχασμένος Πόλεμος»**, καθώς ιστορικά συμπίεστηκε μεταξύ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και του Πολέμου του Βιετνάμ αλλά κι επειδή κατέληξε μια τραγωδία με πολλά θύματα χωρίς κανένα εμφανές όφελος και για τις δύο παρατάξεις. Αργότερα δημοσιογράφοι θα τον χαρακτηρίσουν σαν *«...ένα πόλεμο στο πιο ακατάλληλο μέρος, την πιο ακατάλληλη στιγμή, με τον πιο ακατάλληλο αντίπαλο...»*

Ο 38ος παράλληλος όχι μόνο παρέμεινε ως σήμερα η διαχωριστική γραμμή των δύο κρατών με συχνές κατά καιρούς αψιμαχίες, αλλά και οι διπλωματικές εμπλοκές με τις ΗΠΑ δεν φαίνεται να έχουν σημαντικά αλλάξει ως σήμερα. Παρόλο που η διπλωματική θέση της Κίνας προς στιγμή δεν είναι η ίδια με εκείνη της εποχής του 1945-1950, εντούτοις οι μελλοντικές οικονομικές και γεωπολιτικές συσχετίσεις με τις ΗΠΑ πιθανόν να φέρουν τον «ξεχασμένο πόλεμο» και πάλι στην επικαιρότητα. Μακάρι όχι!

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ

Ιστορικό Χρονολογικό Διάγραμμα

ΑΡΧΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΓκοΤζοσεόν <i>Νταετζονγκισμός: θρησκεία του Ουράνιου Προγεννήτορα ή αρχαία θρησκεία. Κινείται στο πλαίσιο του κορεατικού σαμανισμού, εστιάζει στην λατρεία του πρώτου αυτοκράτορα της δυναστείας, Ντανγκούν. Το όρος Μπαεγκτνού (βρίσκεται στην Β. Κορέα), στο οποίο κατέθηκε ο Ντανγκούν από τον Ουρανό, κατέχει ξεχωριστή θέση στην καρδιά των Κορεατών. Είναι τοποθεσία ιερή. Η ημέρα 3 Οκτωβρίου θεωρείται η «Ημέρα Εθνικής Ίδρυσης», η ημέρα που ανοίγει ο ουρανός.</i>	2333 - 1122 π.Χ.
ΤσιΤσι (Γκίτζα Τζοσεόν)	1122 – 195 π.Χ.
Γίμαν Τζοσεόν	195 – 108 π.Χ.
Κινεζική Δυναστεία των Χαν <i>Εγκαθίδρυση τεσσάρων προτεκτοράτων, που έμειναν γνωστά ως οι Τέσσερις Διοικήσεις. Μέσα σε αυτή την θυελλώδη περίοδο αποικιοκρατίας και επαναστάσεων, δημιουργούνται διάφορα κορεατικά βασίλεια. Η ιστορία καταγράφει 78 τέτοια tribal states, βασισμένα σε clans (Bon-gwan), από τα οποία θα καταλήξουν να μείνουν τα Τρία Βασίλεια.</i>	108 π.Χ. – 37 π.Χ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ	
Γκογκουριό	37 π.Χ. – 668 μ.Χ.
Μπεκτσέ	18 π.Χ. - 660 μ.Χ.
Σιλλά	57 π.Χ. – 935 μ.Χ.
Ομοσπονδία πόλεων Γκάγια	42 π.Χ. – 562 μ.Χ.
Ενοποιημένο Βασίλειο Σιλλά	668 – 935
Μπάλχε	698 - 926
ΕΝΙΑΙΑ ΚΟΡΕΑ	
Γκορυό	918 - 1392
Τζοσεόν	1392 - 1897
Αυτοκρατορία της Κορέας	1897 - 1910
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑΣ	
Ιαπωνική Κατοχή	1910 - 1945
Προσωρινή Κυβέρνηση	1919 - 1948
ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΗ ΚΟΡΕΑ	
Στρατιωτικές Κυβερνήσεις	1945 - 1948
Βόρεια Κορέα	1948 - σήμερα

Θησαυροί της Κορέας

Αποδελτίωση
Στέλιος Παπαλεξανδρόπουλος

➤ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

Στέμμα του βασιλείου της Αρχαίας Σιλλά (5^{ος} – 6^{ος} αι.). Τα στελέχη που υψώνονται έχουν ερμηνευτεί με διάφορους τρόπους, όπως ως το Κοσμικό Δέντρο (=το σύνολο του κόσμου διαστρωματωμένο σε επίπεδα, σαν δέντρο) που ανεβαίνει, προκειμένου να επικοινωνήσει με πνεύματα ένας σαμάνος. Αυτοί οι βασιλείς πρέπει να ήταν και σαμάνοι (σαμανισμός = επικοινωνία με πνεύματα).

Στέμμα του βασιλιά του Μπεκτσέ. Φέρει κεκαμμένες χάντρες, που κατά μια ερμηνεία συμβολίζουν καρπούς και άρα τη γονιμότητα, την οποία θα έφερναν τα προγονικά ή άλλα πνεύματα στη χώρα, με τη μεσολάβηση του σαμάνου –βασιλιά..

Ορειχάλκινο επιχρυσωμένο λιθανιστήρι του βασιλείου του Μπεκτσέ. Πιθ. 6^{ος} αι.

Ορειχάλκινος καθρέφτης.

Από τον τάφο του βασιλιά Μουριεόνγκ.

Βούδας γνωστός με την επωνυμία Yon-ga. Βασίλειο Γκογκουρυό.

Ο επόμενος ή μελλοντικός Βούδας, Μαϊτρέγια.
Γνωστός ως «Σκεπτόμενος Μποντισάτθα».
Αρχαία Σιλλά, 6^{ος}-7^{ος} αι.

Ο δεύτερος επόμενος ή μελλοντικός Βούδας,
Μαϊτρέγια. Σιλλά ή Μπεκτσέ, πρώιμος 7^{ος} αι

➤ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ ΓΚΟΡΥΟ

Κύριο καλλιτεχνικό προϊόν αυτής της δυναστείας είναι οι πορσελάνες σέλαντον. Είναι έργα με μεγάλη ποικιλία σχεδίων (απλά, μιμούμενα σχήματα καρπών, με εγχάρακτη διακόσμηση, έως σαν μικρά γλυπτά). Μια ιδιαίτερη κατηγορία είναι αυτά που είναι φτιαγμένα με ένθετες, λευκές ή μαύρες, διακοσμήσεις (έκοβαν το σχέδιο πάνω στον πηλό και το γέμιζαν με λευκό ή μαύρο υλικό). Αυτή η τεχνική λέγεται «σάνγκαμ». Κατόπιν κάλυπταν το έργο με υάλωμα σέλαντον προερχόμενο από νεφρίτη (jade). Οι πορσελάνες σέλαντον, αποτελούν τη δόξα της κορεατικής αγγειοπλαστικής. Το χρώμα τους ποικίλλει από αχνό γαλάζιο («το χρώμα του ουρανού μετά τη βροχή» όπως έχουν πει), έως γκριζοκίτρινο και το πράσινο της ελιάς.

Λιθανιστήρι Σέλαντον . Το καπάκι του είναι φτιαγμένο στο σχήμα που λέγεται «επτά θησαυροί». Το κύριο σώμα καλύπτεται με φύλλα χρυσανθέμων.

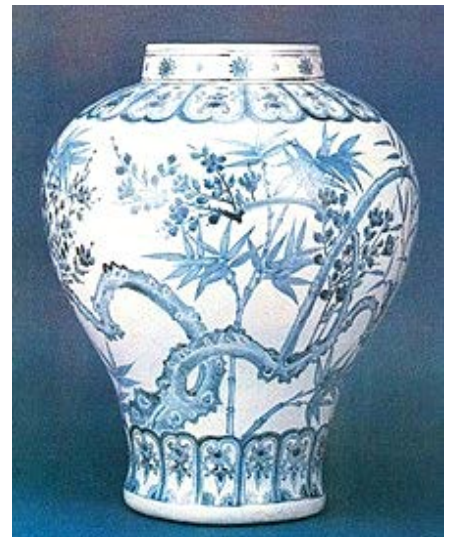
Σέλαντον σε σχήμα νεροκολοκύθας

Ο μεγάλος, σιδερένιος Βούδας του 10^{ου} αι.

➤ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ ΤΖΟΣΕΟΝ

Παραμερίζεται ο Βουδισμός και κυριαρχεί ο Κομφουκιανισμός. Αναπτύσσεται η αρχιτεκτονική, με ωραία παλάτια, που αποτελούν σήμερα εθνικούς θησαυρούς, η ζωγραφική με θέματα προσωπογραφίες κ.λπ. Αναπτύσσεται η δεύτερη τη τάξει δόξα της κορεατικής αγγειοπλαστικής, οι λεγόμενες «Λευκές Πορσελάνες». Σ' αυτές, σε λευκό φόντο ζωγραφίζονται καφέ (χρώματα από οξείδια του σιδήρου) ή μπλε διακοσμήσεις. Καμιά φορά αφήνονται εντελώς λευκές. Απλότητα, αυθορμητισμός, μεγαλύτερη φυσικότητα σε σύγκριση με τη συχνά υπερβολική σημασία στη λεπτομέρεια και στη διακόσμηση των πορσελάνων της Γκορυό.

ΣΤΟΝ ΚΟΡΦΟ ΣΟΥ

του Κο Ουν

Έναν αιώνα στον κόρφο σου.
Χωρίς πατρίδα
Χωρίς φίλους
Χωρίς στρατί να πορευτώ.

Τι αγαλλίαση, του σκοταδιού ο τόπος.

Από την ποιητική συλλογή του Κο Ουν «Τι; 108 Zen Ποιήματα», μτφ. Αργυρώς Κασωτάκη-Γατοπούλου/Hana Yoo (εκδ. Περισπωμένη)

Το ζωγραφικό έργο (αρχές 19^{ου} αι.) είναι του ζωγράφου Yi Che-gwan και απεικονίζει τον Κομφουκιανό λόγιο Kang Yi-o (γενν. 1788), εγγονό του μεγάλου Κορεάτη ζωγράφου Kang Se-hwang (1713-91).

Ομοιότητες

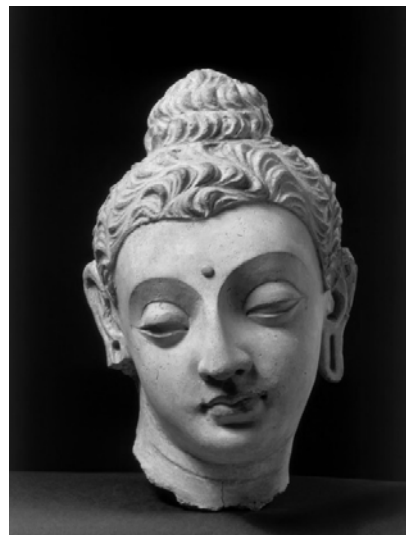
στην εικονογραφία

Χριστού και Βούδα

Από το ομώνυμο βιβλίο του Μητροπολίτη Κορέας Αμβροσίου – Αριστοτέλη Ζωγράφου (εκδ. Μαΐστρος)

Αποδελτίωση: Βάσω Γώγου

Τα σημαντικότερα δείγματα των πρώτων παραστάσεων του Βούδα προέρχονται, ως γνωστόν, από την Γκαντάρα, της οποίας μικρό τμήμα σήμερα ανήκει στο Αφγανιστάν, ενώ το υπόλοιπο στο βορειοκεντρική Πακιστάν. Στη γλυπτική της Γκαντάρα, η οποία διαφέρει από την αντίστοιχη σχολή της Μαθούρα (ΒΔ περιοχή της Ινδίας), εκτός από επιδράσεις ρωμαϊκές, περσικές και ινδικές, έχουμε πλείστες όσες επιρροές και από την ελληνική τέχνη, πιθανόν ως συνέπεια της μόνιμης παρουσίας Ελλήνων επί χίλια χρόνια (6^{ος} αι. π.Χ. έως 5^{ος} αι. μ.Χ.) στην Ινδία. Ασφαλώς μεγαλύτερη ελληνική επίδραση σημειώθηκε την εποχή του Μ. Αλεξάνδρου και των διαδόχων του. Οι Έλληνες καλλιτέχνες της Γκαντάρα έκαναν μια αληθινή καλλιτεχνική επανάσταση. Εισήγαγαν στον Βουδισμό την ελληνική ανθρωπιστική επίδραση. Για αυτό στην Ελληνοϊνδική τέχνη της Γκαντάρα παρατηρείται μια καταπληκτική συγχώνευση ελληνικών και ινδικών στοιχείων. Εάν προσέξει κανείς π.χ. τους αρχαιοελληνικούς Κούρους (αρχαϊκά αγάλματα νέων με αιγυπτιακές επιδράσεις του 6^{ου} αι. π.Χ.) θα βρει ομοιότητες μεταξύ Βούδα και Κούρων στα χαρακτηριστικά του προσώπου και στην κυματιστή κόμμωση.

Άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία της επιδράσεως της Ελληνοϊνδικής τέχνης σε αγάλματα του Βούδα από τη Γκαντάρα είναι η ελληνική μύτη και το αδιόρατο χαμόγελο του Βούδα, το οποίο παραπέμπει στο αρχαϊκό μειδίαμα των αρχαιοελληνικών αγαλμάτων, η πτυχολογία του μοναχικού χιτώνα, η στάση του σώματός του με το βάρος να στηρίζεται στο ένα πόδι και τα μακριά κυματιστά μαλλιά με το κρανιακό.. εξόγκωμα...που θυμίζει τον κρωβύλο ή κόρυμβο (δηλωτικό της ιερής υπόστασης της μορφής) του Έλληνα θεού του Ήλιου, σύμβολο της ιερής Σοφίας.

.....

Από τις περισσότερο γνωστές συμβολικές παραστάσεις του Βούδα είναι το δέντρο μπόντι, η Στούπα, ο τροχός της αλήθειας, οι πατημασιές, η ομπρέλα και ο κενός θρόνος.

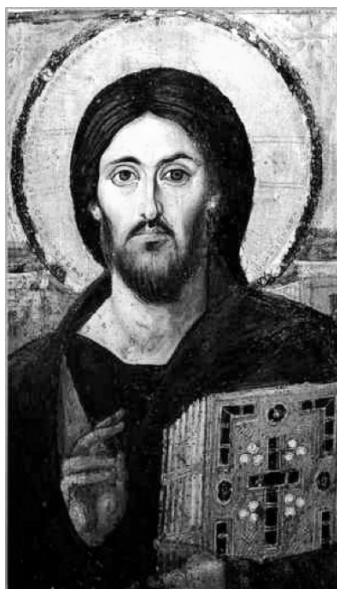
Ο ιχθύς απαντάται και στο βουδισμό και συμβολίζει τη γαλήνη και την απόλυτη ελευθερία καθώς και τη σπουδαιότητα της εφαρμογής των Βουδιστικών αρχών και συμβολικά εκφράζει την παγκοσμιότητα των βουδιστικών αληθειών.

.....

Ο ιχθύς ως ένα από τα τέσσερα σήμαντρα (καμπάνα, τύμπανο, σήμαντρο και ιχθύς) στα βουδιστικά μοναστήρια συμβολίζει την εγρήγορση που πρέπει να έχουν οι μοναχοί για την πνευματική τους καλλιέργεια, λόγω του ότι έχει πάντα τα μάτια ανοιχτά ακόμα κι όταν κοιμάται κι όταν πεθάνει.

.....

Επίσης ο κενός θρόνος, με τον οποίο παριστάνεται ανεικονικά ο Βούδας, έχει κοινά στοιχεία με την κενή θέση η οποία βρίσκεται στην εικόνα της Πεντηκοστής, στην οποία ο Χριστός εικονίζεται ανεικονίστως.

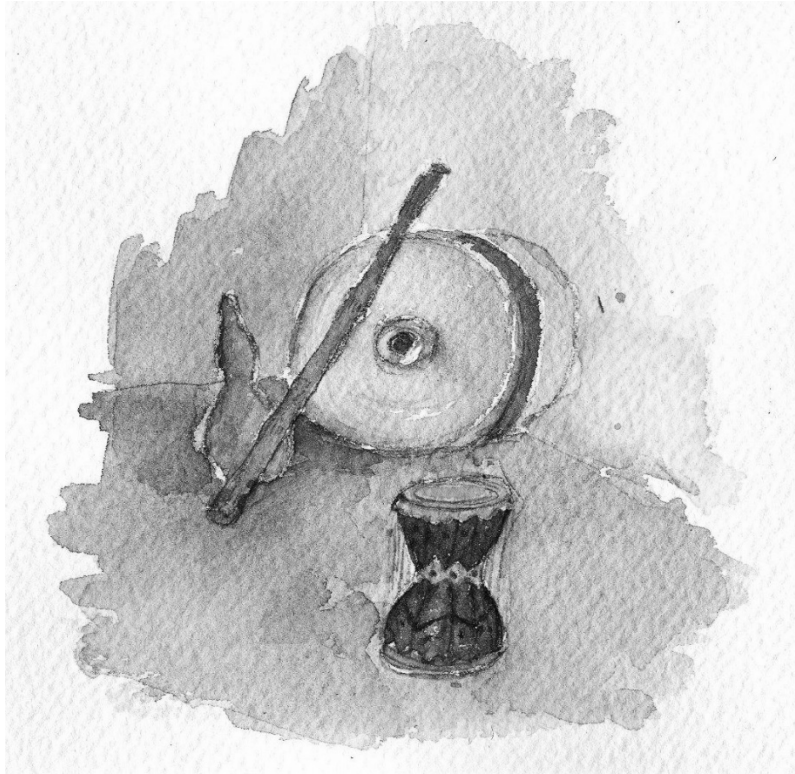

Ομοιότητες στην απεικόνιση Βούδα και Χριστού

1. Η δυναμική μετωπικότητα που βοηθάει στην επικοινωνία του πιστού με το εικονιζόμενο πρόσωπο.
2. Οι στάσεις των χεριών που στον βουδισμό λέγεται μουντράς : χέρια που ευλογούν ή η στάση «μη φοβείσθαι»...Επίσης η στάση του θεραπευτή που κρατά ένα σκεύος με τα θεραπευτικά υλικά του
3. Χρήση φωτοστέφανου
4. Το χρυσό φόντο ως δηλωτικό του φωτός
5. Διακοσμητικά στοιχεία μεταξύ των οποίων και ο σταυρός
6. Τα χρώματα : ώχρα, χοντροκόκκινο, μπλε/πράσινο, λευκό και μαύρο.

Θεωρούμε αναγκαίο να τονίσουμε συμπερασματικά, ότι οι παρουσιαζόμενες ομοιότητες είναι μορφολογικής υφής και επ' ουδενί λόγω υπηρετούν κανενός είδους συγκρητισμό. Δηλαδή δεν είναι ομοιότητες ουσίας αλλά εξωτερικής μορφής, κι έχουν, με άλλα λόγια, διαφορετική σημασιολογία στην κάθε θρησκευτική παράδοση.

Οι τρεις γιοι

παραδοσιακό παραμύθι της Κορέας

μετάφραση από τα αγγλικά: Ελένη Ταμαρέση – Παπαθανασίου

εικονογράφηση: Βάσω Γώγου

(από το βιβλίο «Τα παραμύθια της Κορέας», εκδ. Αρμός)

Πριν από πολλά χρόνια τρεις γιοι ζούσαν με τον άρρωστο πατέρα τους στην κορυφή ενός βουνού. Στην αρχή η οικογένεια ζούσε άνετα, αργότερα όμως ήρθαν δύσκολες μέρες και ήταν τόση η φτώχεια τους, που δεν είχαν χρήματα ούτε για τα φάρμακα του πατέρα τους.

Ο γερο-πατέρας τους λίγο πριν πεθάνει κάλεσε τους γιους του κοντά του και τους έδωσε την ευχή του με δάκρυα στα μάτια. «Κοπιάσατε πολύ για μένα όλα αυτά τα χρόνια», τους είπε. «Όσο ζούσε η μητέρα σας ήμουν πλούσιος και είχα μεγάλη περιουσία. Τώρα όμως δεν μου έχουν απομείνει παρά μόνο αυτά τα λίγα πράγματα που θα σας δώσω για να με θυμάστε. Στο μεγάλο μου γιο αφήνω τον χειροκίνητο μύλο με τις μυλόπετρες του. Στο δεύτερο γιο μου αφήνω το μπαστούνι από μπαμπού και ένα δοχείο από νεροκολοκύθα. Τέλος, στον τρίτο μου γιο αφήνω το μακρύ μου τύμπανο με τη στενή μέση. Το φως του Ουρανού να σας φωτίζει!». Και με αυτά τα λόγια ξεψύχησε.

Μετά την κηδεία τα τρία αδέρφια συμφώνησαν να φύγουν από το σπίτι. Ξεκίνησαν παίρνοντας μαζί τους τα δώρα του πατέρα τους. Σύντομα έφτασαν τρία μονοπάτια. Συμφώνησαν να ξανασυναντηθούν στο ίδιο σημείο μετά από δέκα χρόνια και χώρισαν, παίρνοντας ο καθένας διαφορετικό μονοπάτι. Ο μεγάλος γιος ακολούθησε το δεξί, ο δεύτερος το μεσαίο και ο τρίτος και νεότερος το αριστερό μονοπάτι.

Κουβαλώντας τις βαριές μυλόπετρες στην πλάτη του, ο μεγάλος γιος περπατούσε μέχρι που νύχτωσε. Τότε ένοιωσε ότι δεν μπορούσε να προχωρήσει άλλο και ξάπλωσε κάτω από ένα μεγάλο δένδρο κοντά στο δρόμο για να περάσει τη βραδιά. Ήταν πίσσα σκοτάδι και άρχισε να φοβάται. Σκέφτηκε πως αν έμενε εκεί, μπορεί να του επιτιθόταν κανένα άγριο ζώο ή κανένας ληστής. Γι' αυτό, κουβαλώντας πάντα τις μυλόπετρες του, σκαρφάλωσε πάνω σ' ένα δένδρο.

Τα μεσάνυχτα, όπως καθόταν νυσταγμένος στο δένδρο, άκουσε άντρες να μαλώνουν στο έδαφος από κάτω του, Έστησε αυτί και δεν άργησε να καταλάβει ότι ήταν ληστές που μάλωναν για τη μοίρα των κλοπιμαίων.

Τότε άρχισε να τινάζει τα κλαδιά του δένδρου για να πέφτουν οι δροσοσταλίδες από τα φύλλα και ταυτόχρονα έτριψε δυο μυλόπετρες μεταξύ τους προκαλώντας έναν ήχο σαν βροντή. Κατατρομαγμένοι από τη βροντή και τη βροχή οι ληστές το έβαλαν στα πόδια, συνεχίζοντας να βρίζονται μεταξύ τους. «Η τιμωρία από τον Ουρανό έπεσε πάνω σου, παλιάνθρωπε», είπε ένας στον άλλο. «Δίκαια έπεσε πάνω στο κεφάλι σου".

Ο μεγάλος γιος κατέβηκε από το δένδρο και βρήκε παρατημένο ένα μεγάλο ξύλινο κουτί γεμάτο χρήματα και χρυσαφικά. Το επόμενο πρωί ξεκίνησε ξανά, παίρνοντας μαζί του το κουτί. Σε λίγο έφτασε σε ένα χωριό και αποφάσισε να εγκατασταθεί εκεί. Έκτισε ένα μεγάλο καινούργιο σπίτι, παντρεύτηκε ένα κορίτσι του χωριού και ζούσε εκεί ευτυχισμένος.

Ο δεύτερος γιος πήρε το μεσαίο μονοπάτι και περπατούσε λυπημένος καθώς σκεφτόταν τον πατέρα και τη μητέρα του. Όταν νύχτωσε έφτασε σε ένα παλιό κοιμητήριο και αποφάσισε να μείνει εκεί τη νύχτα. Κάποια στιγμή άκουσε βήματα, αλλά μέσα στο σκοτάδι δεν μπορούσε να δει ποιος ήταν.

Φοβισμένος μαζεύτηκε πίσω από ένα μνήμα. Δεν έβλεπε κανένα, όμως ξάφνου άκουσε κάποιον πολύ κοντά του να του λέει:

«Έλα, σκελετέ. Πάμε μια βόλτα πριν ξημερώσει.

Ε, υπναρά! Ξύπνα σου λέω!».

Ήταν ολοφάνερο ότι επρόκειτο για στοιχειό.

«Που θα πας απόψε;» του απάντησε ο δεύτερος γιος. «Μετά χαράς να έρθω μαζί σου».

Το στοιχειό ξαφνιάστηκε που άκουσε ανθρώπινη φωνή και φώναξε: «Δε μου μοιάζεις με νεκρό. Μου φαίνεται αλλόκοτο που μιλάς. Τι τρέχει; Κάτσε να πιάσω το κρανίο σου!»

Τότε ο δεύτερος γιος έτεινε προς το μέρος του μέσα στο σκοτάδι την κολοκύθα που είχε πάρει από τον πατέρα του. Με τρεμουλιαστή φωνή του είπε: «Να το κρανίο μου. Πιάσ' το και θα δεις ότι είμαι σκελετός».

Το στοιχειό ψηλάφισε όλη την επιφάνεια της κολοκύθας και είπε: «Εντάξει. Δεν υπάρχουν καθόλου μαλλιά. Θα πρέπει να έχεις πεθάνει εδώ και πολύ καιρό. Κάτσε να δω και το μπράτσο σου!»

Τότε ο δεύτερος γιος έτεινε προς το μέρος του το μπαστούνι από μπαμπού και του είπε: «Ορίστε το μπράτσο μου. Φαίνεται πως δεν ικανοποιείσαι εύκολα».

Το στοιχειό ψηλάφισε το μπαστούνι και είπε: «Μάλιστα. Είναι πράγματι πολύ λεπτό. Θα πρέπει να έχεις περάσει μεγάλες πείνες. Ωραία λοιπόν, πάμε. Σήμερα θα κλέψουμε την ψυχή της κόρης ενός πλούσιου. Χα, χα, χα!»

Σύντομα βρέθηκαν σε ένα χωριό και σταμάτησαν έξω από την αυλόπορτα ενός μεγάλου σπιτιού, Το στοιχειό είπε: «Εσύ, σκελετέ, περίμενε εδώ έξω. Εγώ θα πάω να πάρω την ψυχή της κοπέλας ενώ κοιμάται». Αυτά είπε και μπήκε στο σπίτι.

Έτσι ο δεύτερος γιος έμεινε να περιμένει απ'έξω. Σε λίγα λεπτά το στοιχειό επέστρεψε, κρατώντας κάτι στο χέρι του. «Αυτή είναι η ψυχή της», είπε. «Είναι υπέροχη, ξέρεις. Αλήθεια, μήπως έχεις κανένα πουγκί ή τίποτα τέτοιο;».

«Ναι, έχω», απάντησε ο δεύτερος γιος. «Θα βάλω την ψυχή της μέσα, ώστε να μην μπορεί να το σκάσει».

Πήρε την ψυχή της κοπέλας προσεχτικά και την έβαλε στο πουγκί του. Μετά έσφιξε τα κορδόνια και επέστρεψε στο κοιμητήριο μαζί με το στοιχειό. Λίγο μετά λάλησε ο κόκορας και το στοιχειό είπε: «Εγώ πρέπει να φύγω τώρα. Θα σε ξανασυναντήσω σύντομα. Καλλίτερα να κρατήσεις εσύ την ψυχή προς το παρόν».

Το στοιχειό εξαφανίστηκε και ο δεύτερος γιος περίμενε να χαράξει. Στο πρώτο φως της ημέρας είδε ότι το πουγκί ήταν φουσκωμένο σαν να υπήρχε κάτι ζωντανό μέσα του. Λίγο αργότερα, μόλις ανέτειλε για τα καλά ο ήλιος, επέστρεψε στο χωριό και άκουσε ότι η μοναχοκόρη ενός πλούσιου είχε πεθάνει ξαφνικά τη νύχτα, αφήνοντας τους γονείς της συντριμμένους από τη θλίψη. Κάλεσαν όλους τους γιατρούς, αλλά μάταια. Κανείς τους δεν μπόρεσε να βρει ούτε καν την αιτία του θανάτου της. Ο δεύτερος γιος έκρυψε το πουγκί του στο πουκάμισό του και πήγε στον πατέρα της νεκρής κόρης. Κρατώντας το μυστικό του για τον εαυτό του, είπε στον πατέρα της: «Νομίζω ότι μπορώ να φέρω την κόρη σου πίσω στη ζωή. Μου επιτρέπεις να προσπαθήσω;».

«Μπορείς, αν το επιθυμείς, ξέने», απάντησε ο βυθισμένος στο πένθος πατέρας. «Εάν τα καταφέρεις να την φέρεις πίσω στη ζωή, θα σου χρωστώ αιώνια ευγνωμοσύνη».

«Τότε άσε με να τη δω και μην αφήσεις κανένα ούτε καν να πλησιάσει στο δωμάτιο όσο θα προσπαθώ. Αν δέχεται αυτούς τους όρους, θα ξεκινήσω τώρα αμέσως».

Ο πατέρας δέχτηκε την πρότασή του και τον οδήγησε στο δωμάτιο όπου βρισκόταν η κόρη του. Ο δεύτερος γιος κλείδωσε την πόρτα από μέσα για σιγουριά και ασφάλισε τα παράθυρα. Έβαλε ένα παραβάν γύρω από το κρεβάτι, πλησίασε την κοπέλα και κράτησε το πουγκί κάτω ακριβώς από τα ρουθούνια της.

Μόλις ξέσφισε τα κορδόνια του πουγκιού η ψυχή της κοπέλας βγήκε από μέσα και με ένα σφύριγμα μπήκε στα ρουθούνια της. Η κοπέλα άνοιξε αμέσως τα μάτια της και ξανάρθε στη ζωή. Ο δεύτερος γιος ξεκλείδωσε την πόρτα και οι γονείς της μπήκαν μέσα. Την αγκάλιασαν και έκλαψαν από χαρά. Από ευγνωμοσύνη ο πατέρας της πρότεινε στο δεύτερο γιο να παντρευτεί την κόρη του και εκείνος δέχτηκε. Έτσι παντρεύτηκαν και ο δεύτερος γιος ζούσε ευτυχισμένος ως γαμπρός μιας καλής οικογένειας.

Ο τρίτος και μικρότερος γιος πήρε το αριστερό μονοπάτι. Για να περνά η ώρα ευχάριστα, καθώς διέσχιζε τα βουνά, χτυπούσε το μακρύ τύμπανο που κουβαλούσε κρεμασμένο στο λαιμό του. Τα βουνά αντιλαλούσαν τον ήχο του τυμπάνου και η μελωδική φωνή του νέου μεταμορφωνόταν σε τραγούδι. Δεν είχε περάσει πολλή ώρα, όταν είδε μια μεγάλη κίτρινη τίγρη να ξεπροβάλλει από το δάσος και να χορεύει στο ρυθμό του τυμπάνου. Όταν το είδε ο μικρότερος γιος τρομοκρατήθηκε και κατάλαβε ότι δεν έπρεπε να σταματήσει να παίζει. Αν τυχόν σταματούσε, η τίγρη δίχως άλλο θα έπεφτε πάνω του και θα τον κατασπάραζε. Έτσι συνέχισε να παίζει για να την κρατήσει ευδιάθετη και ταυτόχρονα περπατούσε ανάποδα, με το πρόσωπο στραμμένο σ' αυτήν, ώστε να μπορεί να τη βλέπει και να παρακολουθεί τις κινήσεις της.

Σε λίγο έφτασε σ' ένα χωριό. Οι χωριανοί διασκέδασαν αφάνταστα όταν είδαν την τίγρη να χορεύει μπροστά του. Έδειχνε πολύ ήρεμη. Δεν ορμούσε σε κανέναν, κι έτσι οι άνθρωποι άρχισαν να πετούν χρήματα στον μικρότερο γιο. Εκείνος ενθουσιάστηκε όταν κατάλαβε ό,τι χωρίς να το περιμένει, είχε πετύχει κάτι σπουδαίο. Συνέχισε μέχρι που έφτασε στην πρωτεύουσα χτυπώντας το τύμπανο και κάνοντας αδιάκοπα την τίγρη να χορεύει.

Ο βασιλιάς εντυπωσιάστηκε πολύ όταν άκουσε αυτή την παράξενη ιστορία και κάλεσε τον μικρότερο γιο να πάει και να δώσει παράσταση στο παλάτι. Μια από τις βασιλοπούλες τον ερωτεύτηκε και ο βασιλιάς τους έδωσε την ευχή του να παντρευτούν. Έτσι, ο μικρότερος γιος έγινε σύζυγος της βασιλοπούλας και κράτησαν την τίγρη για κατοικίδιο τους.

Όταν πέρασαν τα δέκα χρόνια, οι τρεις αδελφοί - που η κληρονομιά του πατέρα τους τούς είχε φέρει τόση καλοτυχία, πήγαν στο σημείο απ' όπου είχαν κάποτε χωρίσει. Εκεί καθένας διηγήθηκε τις περιπέτειες του και πήγαν όλοι μαζί στους τάφους των γονιών τους.

Για τα παραμύθια της Κορέας

Ελένη Ταμαρέση - Παπαθανασίου

Δε θα μπορούσαμε να αφήσουμε πίσω μας μια χώρα σαν την Κορέα μετά από μια υπέροχη διαμονή σε μια σύντομη, αλλά ουσιαστική επίσκεψή μας τα Χριστούγεννα του 1995 (φιλοξενούμενοι της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κορέας), χωρίς να πάρουμε πίσω μαζί μας, με κάποιο τρόπο που θα το κρατά ανεξίτηλο, το μοναδικά χαρακτηριστικό άρωμά της, άρωμα ομορφιάς και πολιτισμού;

Τον δικό μου, λοιπόν, τρόπο να διατηρήσω φρέσκο το άρωμα της Κορέας στα επόμενα χρόνια τον βρήκα σε ένα βιβλιοπωλείο της Σεούλ. Αναδιδόταν μέσα από το βιβλίο *Korean children's Favourite Folk Tales* που είχε εκδώσει στα αγγλικά το 1978, εν όψει του εορτασμού τους έτους 1979 ως Διεθνούς Έτους Παιδιού, ο Κορεάτης Peter Hyun, εκδότης παιδικού βιβλίου και συγγραφέας, που έζησε για πολλά χρόνια στην Ευρώπη και την Αμερική.

Σκοπός του βιβλίου - όπως λέει ο ίδιος ο συγγραφέας - ήταν να παρουσιάσει τη φαντασία που γαλούχησε την ψυχή κι έθρεψε το μυαλό των Κορεατόπουλων στα δύσκολα χρόνια που η Κορέα, η «Χώρα της Πρωινής Γαλήνης» ήταν γνωστή ως «το Βασίλειο Ερημίτης» και αγωνιζόταν να ενισχύσει τον ντόπιο πολιτισμό της.

Πιο συγκεκριμένα, στις 22 Ιανουαρίου του 1864 πέθανε ο εικοστός πέμπτος βασιλιάς της δυναστείας Choson, η οποία κυβερνούσε από το 1392. Τον διαδέχτηκε ο δωδεκάχρονος ανιψιός του Kojong (1852-1919), με αντιβασιλέα τον πατέρα του Yi Ha-ung (1820-1898), γνωστού ως Taewon-gun. Ο νεαρός βασιλιάς ανέβηκε στο θρόνο σε μια περίοδο οικονομικής χρεοκοπίας και κοινωνικής υπανάπτυξης της Κορέας. Ο πατέρας του και αντιβασιλέας Taewon-gun, οδήγησε τη χώρα στην απομόνωση από τον υπόλοιπο κόσμο προκειμένου να ενισχύσει την εξουσία της δυναστείας και τη δύναμη του κράτους. Κράτησε σχέσεις μόνο με την Κίνα και την Ιαπωνία, κρατώντας όμως πάντα τις επιφυλάξεις του και τις αντιρρήσεις του για το άνοιγμα των δυο τελευταίων προς τις χώρες της Δύσης.

Ο Taewon-gun προσπάθησε να ενισχύσει στη χώρα τον παραδοσιακό Κομφουκιανισμό καθώς πίστευε ότι επί αιώνες είχε συμβάλει στη συνοχή και τη δύναμη της Κορέας.

Θεωρώντας τους ξένους, Ρωμαιοκαθολικούς ιεραπόστολους υπεύθυνους για την αποδυνάμωση του βασιλείου, με τις νεωτεριστικές αντιλήψεις που διέσπειραν, οδήγησε στη θανάτωση το 1866 δώδεκα Γάλλους Ρωμαιοκαθολικούς ιερείς και περίπου δέκα χιλιάδες γηγενείς προσήλυτους. Η κατάσταση αυτή άρχισε να αλλάζει από το 1881 και μετά.

Ο Κορεάτης συγγραφέας εξέδωσε στα αγγλικά αυτά τα Κορεάτικα παραμύθια, ακριβώς επειδή αντανακλούν το ντόπιο πολιτισμό εκείνων των δύσκολων χρόνων και ήθελε να μπορέσουν να ταξιδέψουν εκτός Κορέας και να διαδοθούν.

Εγώ, δεκαεπτά χρόνια μετά την έκδοσή του, αγόρασα αυτό το βιβλίο στην Κορέα για να το μεταφράσω στα ελληνικά με τον τίτλο *Παραμύθια της Κορέας* και να μοιραστώ με τα ελληνόπουλα το άρωμα Κορέας που με πλημμύριζε όταν το διάβαζα για πρώτη φορά (στα αγγλικά) στο πολύωρο αεροπορικό ταξίδι της επιστροφής από την Κορέα. Και συνεχίζει να με πλημμυρίζει κάθε φορά που το διαβάζω, στα ελληνικά πλέον.

Λίγα λόγια για το παραμύθι *Οι Τρεις Γιοι* που συμπεριλαμβάνεται στο βιβλίο.

Σύμφωνα με τη θρησκεία τους, οι Κορεάτες σέβονταν και τιμούσαν στους προγόνους τους, πίστευαν ότι το πνεύμα των νεκρών συνεχίζει να ζει, ότι επικοινωνεί και στηρίζει τους ζωντανούς.

Στο παραμύθι *Οι Τρεις Γιοι* καταγράφεται αυτός ο μεγάλης σημασίας για τους Κορεάτες σεβασμός στους προγόνους τους καθώς και η δύναμη της ευχής του γονιού στα παιδιά του.

Τα τρία αδέρφια του παραμυθιού, με εφόδιο την ευχή του φτωχού πατέρα τους λίγο πριν πεθάνει και παίρνοντας ο καθένας ως κληρονομιά ένα μικρής αξίας αντικείμενο, θα πορευτούν σε διαφορετικούς δρόμους, θα αξιοποιήσουν το κληροδότημά τους και θα τηρήσουν την υπόσχεσή τους να επιστρέψουν μετά από χρόνια στο πατρικό τους για να επισκεφτούν τους τάφους των προγόνων τους.

Εύχομαι από καρδιάς όποιος θα ταξιδέψει στην Κορέα να μη μείνει στην επιφάνεια, αλλά να προσπαθήσει να διεισδύσει όσο περισσότερο γίνεται στην παλλόμενη ψυχή της.

Τέσσερις ταξιδευτές του κόσμου...

Ξεκινούν το κυνήγι του κρυμμένου «θησαυρού» στη χώρα του 5G !

Για να δώσουν και να πάρουν γεύσεις πολιτισμού,

να κάνουν διάλειμμα από την ατομική τους καθημερινότητα,

να στοχαστούν πίνοντας τσάι στα χάνοκ,

να ξημερωθούν στη νυχτερινή αγορά της Σεούλ,

να περιηγηθούν στην «έξυπνη» πόλη με την πληθώρα των ηλεκτρονικών Gadgets,

να μεθύσουν με τα ρυζίτικα κρασιά των 4 εποχών και τα ta, yak, so,

να χορτάσουν με μαρουλοτυλιγμένο σουβλάκι,

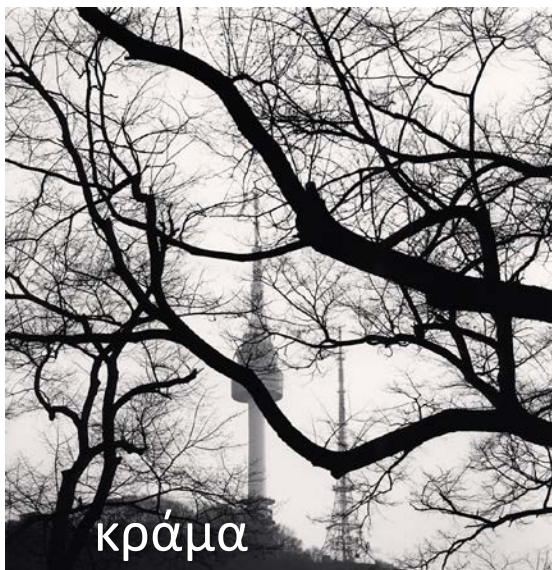
να ταξιδέψουν στο νιρβάνα ατενίζοντας τους μεγαλόπρεπους Βούδες,

να διασχίσουν τον Ειρηνικό ωκεανό περνώντας τη γέφυρα του Μπουσάν,

να ξεκουραστούν στη «βραδεία πόλη»....

και να ανακαλύψουν επιτέλους το «θησαυρό»,

το μυστικό της πρωινής κορεάτικης γαλήνης!

μία ταινία δύο ματιές

«Άνοιξη, καλοκαίρι,
φθινόπωρο, χειμώνας και...
άνοιξη!»

του Κιμ Κι-Ντουκ (2003)

Σχολιάζει ο Στέλιος Παπαλεξανδρόπουλος

Στην ταινία «Άνοιξη, καλοκαίρι, φθινόπωρο, χειμώνας και... άνοιξη!» παρακολουθούμε μια κινηματογραφική περιγραφή των τρόπων με τους οποίους αντιλαμβάνεται ο Βουδισμός το κακό, τη λειτουργία του και την αντιμετώπισή του. Θα μπορούσε να υπάρχει και κάποια χριστιανική επιρροή, εφόσον η ιστορία αρχίζει μ' έναν παράδεισο, μέσα στον οποίο, όμως, εισχωρεί το κακό και προκαλεί μια πτώση.

Ο πόνος προκύπτει από την επιθυμία. Όταν η επιθυμία καταλάβει εντελώς το θύμα της, γίνεται δηλαδή αυτό που λέμε πάθος, το κυριαρχεί. Η απώλεια της ελευθερίας συνίσταται στο ότι ο άνθρωπος δεν ορίζει πια ο ίδιος τους όρους της ευτυχίας: Το πάθος επιβάλλει το ίδιο μια απόλυτη εξάρτηση της ευτυχίας από την ικανοποίηση του ίδιου. Η εξάρτηση μπορεί να παρασταθεί με την εξάρτηση μέσω ενός σχοινιού από κάτι, μια μεγάλη πέτρα, ένα βάρος που πια δεν επιτρέπει την ελεύθερη κίνηση. Ένα τέτοιο βασανιστήριο επιβάλλει ο μικρός δόκιμος στα ζώα που ζουν γύρω από το μοναστήρι. Στον παραδεισιο κόσμο του μοναστηριού το κακό κάνει την εμφάνισή του μέσω της παράβασης μιας βασικής βουδιστικής εντολής, της συμπόνιας, και μέσα από μία πρόκληση βλάβης στα ζωντανά πλάσματα.

Το κακό όμως επέρχεται με καταιγιστική μανία, όταν ο ίδιος καταλαμβάνεται από το ίσως συνηθέστερο, το ερωτικό πάθος. Μ' όλο που η σοφία του γέροντα του προλέγει την πορεία των γεγονότων (το πάθος, για να καταστήσει δυνατή την ικανοποίησή του, ζητά κάποιας μορφής εξουσία, κι αυτή οδηγεί στο έγκλημα - η εξουσία πάνω στην κοπέλα θα έρθει σε σύγκρουση μ' έναν άλλο νόμο: «ό,τι αγαπάς, το αγαπούν και άλλοι») ο νέος αφήνεται να παρασυρθεί απ' αυτό.

Το ερώτημα, σχετικό με την οικονομία των στοιχείων που αποτελούν την υπόθεση του έργου, είναι: ποια σχέση έχει το πρώτο κακό, αυτό που γίνεται στα ζώα, μ' αυτό που τελικά θύμα του είναι ο ίδιος νεαρός; Νομίζω ότι η απάντηση βρίσκεται στη φράση του γέροντα: «αν κάποια από τα ζώα στα οποία έδεσες την πέτρα πεθάνουν, τότε θα κουβαλάς εσύ αυτό το βάρος σ' όλη σου τη ζωή». Δεν νομίζω ότι πρόκειται μόνο ή κυρίως για το συνειδησιακό βάρος: Το γεγονός ότι ο ίδιος κύκλος επαναλαμβάνεται και με το καινούργιο παιδί, στο τέλος του έργου, που κι αυτό βασανίζει τα ζώα, αφήνοντας προφανώς την υπόνοια ότι κι αυτόν τον αναμένει μια παρόμοια πορεία, καθώς και το ότι όλα τοποθετούνται σ' έναν κύκλο που επαναλαμβανόμενος ξαναρχίζει, αποτελούν ένδειξη ότι εδώ πρόκειται για μια αιτιοκρατία, για έναν νόμο σύμφωνα με τον οποίο ό,τι σπείρεις θα θερίσεις. Είναι ο νόμος του κάρμα: το βάρος της πέτρας, η επακόλουθη απώλεια της ελευθερίας και ο θάνατος που επέβαλε στα ζώα επαναλαμβάνονται μεταφερόμενα στο ίδιο: ο δόκιμος γίνεται ο ίδιος κουβαλητής του βάρους του πάθους που τελικά του καταστρέφει τη ζωή.

Ένα σημείο που πρέπει να τονισθεί: Το κακό παραμένει στον κόσμο και αναπαράγεται. Μια ελπίδα για την κατάργησή του παρέχεται υπονοούμενα, μέσω της προβολής του Μαϊτρέγια, του μέλλοντος Βούδα, γύρω από τον οποίο δημιουργήθηκε, στο πλαίσιο του κορεατικού Βουδισμού, ένα ιδιαίτερο είδος, εσχατολογικού Βουδισμού, εφόσον γύρω από αυτόν δημιουργήθηκε η ελπίδα ότι, όταν έλθει, θα καταργήσει τον πόνο. Προς το παρόν, ένας τρόπος για να απελευθερωθεί ο άνθρωπος από την οδυνηρή κατάσταση αυτού του κόσμου, είναι η αυτοπυρπόληση, την οποία, ακολουθώντας μια, (συνήθως) σ' αυτό αποσκοπούσα πρακτική Βουδιστών μοναχών, πραγματοποιεί ο γέροντας.

Μια σύγκριση (αντιδιαστολή) με το «Νησί», το ορθόδοξο ρωσικό έργο του οποίου η υπόθεση διαδραματίζεται επίσης σε νησί, μπορεί νάναι καρποφόρα: το κακό είναι προσωπικό, είναι ο διάβολος και ο μοναχός μάχεται με αυτόν και τον νικά με τη χάρη του Θεού. Η εσχατολογική πλήρης κατάργηση του διαβόλου και συνεπώς του κακού (όχι απλώς του πόνου) είναι βασική διδασκαλία του Χριστιανισμού.

Στο έργο του Κιμ Κι Ντουκ ίσως έχουμε μια εικόνα ορθόδοξη του Βουδισμού, ίσως – το πιθανότερο – όχι. Έχουμε, ωστόσο, μια λοξή ματιά στη σύγχρονη κορεατική ψυχή και κατ' επέκταση στον σύγχρονο κόσμο. Κατά τον σκηνοθέτη πάντοτε. Η ταινία του, γυρισμένη το 2003, εκτυλίσσεται γύρω από ένα ιερό, μέσα σε ένα παραδεισένιο τόπο, στη μέση μιας ακύμαντης λίμνης. Την ίδια στιγμή, οι άνθρωποι, οι ήρωες της ταινίας, βασανίζονται από τις τρικυμίες του βίου, πιο πολύ απ' εκείνες των παθών. Αν η βία απέναντι στη φύση και στον άλλον είναι μάστιγα για τον σύγχρονο (μόνο;) άνθρωπο, ο σκηνοθέτης μέσα στον κύκλο του χρόνου, με την εναλλαγή του καιρού και των ανθρώπων γύρω απ' τους κύκλους της ζωής μοιάζει να μας λέει ότι το κακό μένει αήτητο από γενιά σε γενιά. Εκτός ίσως αν δούμε τα πράγματα από μια ικανή απόσταση. Είναι η απόσταση του θείου; Η απόσταση που χαρίζει η εγκαρτέρηση; Η απόσταση του χρόνου; Δε ξέρω πόσο πιο σαφής θα μπορούσε να γίνει.

Ένας δάσκαλος του διαλογισμού, ένας «αγιώτατος», ζει στο μέσο μιας λίμνης, σε ένα ιερό, μαζί με ένα παιδί-μαθητή. Είναι άνοιξη. Το παιδί διασκεδάζει βασανίζοντας μικρά ζώα στο κοντινό βουνό. Ο μαθητής θα μαγευτεί το καλοκαίρι από μία νέα που έρχεται στο ιερό να γιατρευτεί. Θα φύγουν μαζί και ο μαθητής θα πάρει μαζί του το άγαλμα του Βούδα και τον κόκορα (της λαγνείας;). Το φθινόπωρο, ο δάσκαλος θα μάθει ότι ο μαθητής σκότωσε τη νέα, που είχε συζευχθεί, σε ένα έγκλημα πάθους. Ο μαθητής επιστρέφει οργισμένος και καταδικασμένος. Ο δάσκαλος θα θεραπεύσει (;) την οργή του και εκείνος θα παραδοθεί στην αστυνομία. Όταν όλοι φύγουν, ο δάσκαλος θα αυτοπυρποληθεί. Τον χειμώνα, στο έρημο ιερό έρχεται άλλος δάσκαλος. Φθάνει έπειτα μια μυστηριώδης γυναίκα με πρόσωπο καλυμένο και ένα παιδί. Η γυναίκα θα πνιγεί καθώς φεύγει, αφήνοντας το παιδί. Ο νέος δάσκαλος θα ζευτεί μια μυλόπετρα και θα ανεβάσει το ιερό άγαλμα στο βουνό. Απ' εδώ, το ιερό κι η λίμνη μοιάζουν με μικρά μαύρα σημάδια στο βάθος. Την άνοιξη πάλι, το παιδί, ο νέος μαθητής, βασανίζει μικρά ζώα και γελά...

Προσπαθώντας να καταλάβουμε την ταινία και να δούμε λίγο πίσω της κάτι από τη συνείδηση ενός λαού που πιθανόν εκφράζει υπόρρητα, βρισκόμαστε μπροστά στο ερώτημα για την βαθιά και ίσως καλυμμένη πραγματικότητα της βίας, που είναι κοινός τόπος στα περισσότερα κορεατικά φιλμ.

Ο Κιμ Κι Ντουκ, στη συνέντευξή του στο Φεστιβάλ Βερολίνου, τον Φεβρουάριο του 2018, συγκεφαλαιώνει την κατάσταση στη χώρα του κάπως έτσι: *«Υπήρξαν δύο τραυματικά συμβάντα στην πρόσφατη ιστορία της Κορέας: η ιαπωνική κατοχή και ο πόλεμος της Κορέας. Πολλοί Κορεάτες κινηματογραφιστές κουβαλάνε αυτά τα τραύματα μέσα τους και, καθώς άρχισε να αναπτύσσεται η κινηματογραφική βιομηχανία της χώρας, έχουμε δει πολλούς σκηνοθέτες να ασχολούνται με αυτά τα θέματα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν ταινίες με πολλή βία, πόνο και στοιχεία που παραπέμπουν σε δικτατορικά καθεστώτα»*. Ο ίδιος όμως; Δεν μπορούμε να ξέρουμε παρά μόνο ό,τι εκείνος δηλώνει: *«Ένιωσα ότι ενδιαφέρεστε πολύ για το ζήτημα της βίας και θα ήθελα να σας ευχαριστήσω γι' αυτό. Προσπαθώ να ζω ενάρετα. Θέλω να ξέρετε ότι η ζωή μου δεν μοιάζει με τις ταινίες μου»*.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ταινία του αυτή, η γνωστότερή του μάλλον στην Ελλάδα, όπως και οι άλλες ταινίες του, κινούνται σε ένα πνευματικό πλαίσιο που δύσκολα μας είναι αναγνωρίσιμο. Εάν ξεπεράσουμε την παγίδα του εξωτισμού και προσπαθήσουμε να δούμε το έργο με την απλότητα –ή την αφέλεια, αν προτιμάτε– ενός παιδιού, θα αισθανθούμε υπόκωφη αυτή τη δόνηση της βίας, νομίζω, όσο και αν το ειδυλλιακό τοπίο και οι υπέροχες εικόνες του σε όλες τις εποχές του χρόνου, μας υποβάλλουν μια εικόνα παραδεισένιας αταραξίας.

Υπάρχει μια πληγή που βασανίζει τους ήρωες κι αυτή η πληγή είναι που κάνει το έργο κοινωνήσιμο σε μας και σε όσους δεν προέρχονται από το απωανατολικό θρησκευτικό-πνευματικό περιβάλλον. Η ανθρώπινη πληγή, όπως καθαρότερα εκφράζεται στη βιαιότητα, στην οργή, στον φόνο, είναι η παραμόνιμη ανθρώπινη ασθένεια.

«Το παθος ξυπνά την επιθυμία της εξουσίας. Η εξουσία την πρόθεση εγκλήματος», λέει ο δάσκαλος στην καρδιά του έργου. Και τις ο ελεών; Ποιος μπορεί να βγει ή ποιος μπορεί να μας βγάλει από τον φαύλο κύκλο των χθόνιων αισθημάτων; Η ταινία τελειώνει με το γέλιο-καγχασμό του μικρού μαθητή που αντηχεί ψηλά, εκεί που στέκει ακόμα ατάραχο πάνω στη μυλόπετρα (!) το είδωλο του θείου. Ίσως απ' εκεί ψηλά δεν έχουν τόσο σημασία τα πάθη. Ιδού η (παν)ανθρώπινη μοίρα.

Ο κινηματογράφος, η τέχνη όλη, ας μην το ξεχνάμε, δεν έρχεται να δώσει κάποια λύση. Δείχνει, συχνά εν εσόπτρω και αινίγματι, το ρηγματωμένο πρόσωπο του ανθρώπου. Ο κόσμος κατά σκηνοθεσία Κιμ Κι Ντουκ, ο οποίος υπηρέτησε στη χώρα του πεζοναύτης και σπούδασε Καλές Τέχνες στο Παρίσι, είναι γαλήνιος στην όψη και τρομερός στα βάθη του. Έχει κάτι από τον κόσμο του Προμηθέα πιθανόν, χωρίς ίσως την αρχαϊκή του αισιοδοξία πως θάρθει κάποιος θεός κάποτε να τον γλυτώσει. Η «αποκοπή» –του ανθρώπου από τα πάθη του; Του ανθρώπου από το σώμα του; Του ανθρώπου απ' τη ζωή;– ίσως είναι μια κάποια λύση. Η Κορέα εξακολουθεί να είναι διχασμένη. Όλος ο όμορφος κόσμος μας το ίδιο. Η βία, με ρίζες στην οργή και τη λαγνεία, είναι θρυαλλίδα που μπορεί να τον ανατινάξει.

ενατένιση

απομόνωση

αίσθηση

Μελετώντας την αισθητική της Ανατολής παρατηρείς ότι η αισθητική αξία του ατελούς, του ασύμμετρου, του φθαρτού είναι αυτή που στα Ιαπωνικά ονομάζεται wabi-sabi και φαίνεται να έχει διαμορφωθεί κάτω από την επήρεια της βουδιστικής διδασκαλίας και της θεώρησης του ατελούς της ίδιας της ζωής. Η αισθητική αυτή αντίληψη άρχισε να διαμορφώνεται ιδιαίτερα μετά τον 14^ο αιώνα και συναντάται και στην Κορεατική τέχνη. Αυτός μπορεί να ήταν και ο λόγος διάδοσης του γυμνού σκυροδέματος στην μοντέρνα αρχιτεκτονική της Σεούλ. Μάλιστα, κοιτώντας τη φωτογραφία με την τσαγερία, βλέπουμε τις ατέλειες στον σοβά του τοίχου αλλά και στο ξύλινο τραπεζάκι.

Πέρα όμως από το εικαστικό του πράγματος, υπάρχει κάτι πιο βαθύ σε αυτήν την αισθητική. Είναι η συνειδητοποίηση του χρόνου και της φθοράς που φέρνει μια μελαγχολική γαλήνη στον στοχαστικό παρατηρητή.

Είναι η συνειδητοποίηση του άδικου της φθοράς και του θανάτου που ζητά μια ζωή πιο πραγματική, ένα αντιστάθμισμα!

Πατσίνκο

εικόνες από το βιβλίο της Min Jin Lee

Αποδελτίωση: Βάσω Γώγου

Το 1910, όταν ο Χούνι ήταν είκοσι εφτά χρόνων, η Ιαπωνία προσάρτησε την Κορέα. Ο ψαράς και η γυναίκα του, χωρικοί οικονόμοι και σκληραγωγημένοι, αρνήθηκαν να παρασυρθούν από τους ανίκανους αριστοκράτες, και τους διεφθαρμένους κυβερνώντες της χώρας τους, που έχασαν το κράτος τους από ένα μάτσο κλέφτες. Όταν το νοίκι του σπιτιού τους ανέβηκε ξανά, άφησαν το υπνοδωμάτιό τους και άρχισαν να κοιμούνται στο χολ κοντά στην κουζίνα για να αυξήσουν τον αριθμό των νοικάρηδων. Το ξύλινο σπίτι που νοίκιαζαν πάνω από τρεις δεκαετίες δεν ήταν μεγάλο, λίγο μικρότερο από σαρανταπέντε τετραγωνικά. Το εσωτερικό χωριζόταν σε τρία μικρά δωμάτια με χάρτινες συρόμενες πόρτες, κι ο ψαράς είχε αντικαταστήσει μόνος του τη στέγη από χορτάρι, που έσταζε, με κοκκινωπά κεραμίδια από πηλό, προς όφελος του σπιτονοικοκύρη του, ο οποίος ζούσε πολυτελώς σε ένα αρχοντικό του Πουσάν. Η κουζίνα κατέληξε στον λαχανόκηπο για να ανοίξει χώρος για τα πιο μεγάλα καζάνια και τα ολοένα περισσότερα φορητά τραπεζάκια φαγητού, τα οποία κρέμονταν από καρφιά στον σοβατισμένη πέτρινο τοίχο.

σ.14

Πριν μπει μέσα η προξενήτρα είχε κάνει τον γύρο του σπιτιού για να ζυγίσει με το μάτι την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού. Από ό,τι φαινόταν, οι κουβέντες της γειτονιάς για τη σταθερή τους κατάσταση επιβεβαιώνονταν. Στο λαχανόκηπο, τα ραπανάκια, σαρκώδη και βαριά από τις πρώιμες ανοιξιάτικες βροχές, περίμεναν να τα βγάλουν από την καστανή γη. Μπακαλιάροι και καλαμάρια κρέμονταν σε τάξη σε ένα μακρύ σχοινί μπουγάδας και στέγνωσαν στον αδύναμο ανοιξιάτικο ήλιο. Δίπλα στο αποχωρητήριο υπήρχε μια καθαρή στάνη από λάσπη και πέτρες από τη γύρω περιοχή, με τρία μαύρα γουρούνια μέσα. Η προξενήτρα μπόρεσε να μετρήσει εφτά κότες κι έναν κόκορα στην πίσω αυλή. Μέσα στο σπίτι, η ευημερία τους ήταν πιο εμφανής.

Στην κουζίνα, τα μπολ για ρύζι και σούπα ήταν στοιβαγμένα πάνω σε καλοφτιαγμένα ράφια και αρμαθιές άσπρα σκόρδα και κόκκινες πιπεριές κρέμονταν από τα χαμηλά δοκάρια. Στη γωνία, κοντά στη λεκάνη όπου έπλεναν, υπήρχε ένα πελώριο πλεχτό καλάθι γεμάτο μέχρι επάνω με φρέσκοβγαλμένες πατάτες. Η ανακουφιστική μυρωδιά του κριθαριού και του κεχριού που άχνιζε στο μαύρο κατσαρολάκι του ρυζιού πλανιόταν στο μικρό σπίτι.

Ικανοποιημένη με την άνετη κατάσταση της πανσιόν, σε μια χώρα που φτώχαινε ολοένα, η προξενήτρα ήταν βέβαιη ότι ακόμη κι ο Χούνι μπορούσε να έχει μια υγιή νύφη ...

σ. 18

Οι αδελφές της οι ανύπαντρες , έριξαν το φταίξιμο στο γάλα της που έτρεχε λιγοστό και τη συμβούλεψαν να δει έναν σαμάνο. Ο Χούνι και οι γονείς του δεν ενέκριναν τον σαμάνο, αλλά όταν έμεινε έγκυος τρίτη φορά, πήγε χωρίς να τους το πει. Όμως στα μισά της τρίτης εγκυμοσύνης της άρχισε να νιώθει παράξενα, έτσι αποδέχτηκε την πιθανότητα κι αυτό να πέθαινε. Το τρίτο της παιδί το έχασε από ευλογία.

Η πεθερά της πήγε σε βοτανοθεραπευτή για να της φτιάξει ιαματικό τσάι. Η Γιάνγκτζιν ήπια το καφέ υγρό μέχρι την τελευταία σταγόνα και ζήτησε συγγνώμη για το μεγάλο έξοδο. Έπειτα από τη γέννα, ο Χούνι πήγαινε στην αγορά για να της αγοράσει διαλεχτά φύκια για σούπα, για να γιατρευτεί η μήτρα της. Ύστερα από κάθε θάνατο, της έφερνε γλυκά κέικ ρυζιού, ζεστά από την αγορά και της τα έδινε. «Πρέπει να φας . Πρέπει να ξαναβρείς τη δύναμη σου».

σσ. 21-22

Η προσφώνηση :

«Ατζουμόνι»

Αναφέρεται σε παντρεμένη γυναίκα μέσης ηλικίας ή σε γυναίκα σε ηλικία γάμου. Έχει ταυτιστεί κυρίως με γυναίκες σε επαγγέλματα της εργατικής τάξης.

Η Γιάνγκτζιν ανακάθισε κι έπιασε το χάνμποκ από μουσελίνα που μόλις είχε βγάλει και ήταν διπλωμένο τακτικά δίπλα στο μαξιλάρι της. Φόρεσε το επενδεδυμένο γιλέκο επάνω από τη φούστα και τη ζακέτα της. Με μερικές επιδέξιες κινήσεις μάζεψε τα μαλλιά της κότσο. ...(Hanbok: παραδοσιακή κορεάτικη ενδυμασία. Αποτελείται από το Chima (φούστα) και το jeogori (μπλούζα ή ένα είδος ζακέτας). Έχει έντονα χρώματα και λιτές γραμμές.

σ. 30

«Έχω μια ερώτηση» είπε ο Ισαάκ και η Σάντζα κράτησε το βλέμμα της χαμηλωμένο.» Πιστεύεις ότι μπορείς να αγαπήσεις το Θεό; » πήρε μια ανάσα. « Αν μπορούσες να αγαπήσεις τον Θεό, τότε θα ήξερα ότι όλα θα πήγαιναν καλά. Είναι πολύ , νομίζω, να σου ζητάω κάτι τέτοιο. Μπορεί να μην βγάζει νόημα τώρα. Θα πάρει χρόνο. Το καταλαβαίνω αυτό.»

Το πρωί η Σάντζα επιχείρησε να σκεφτεί ότι θα τη ρωτούσε κάτι τέτοιο και είχε αναλογιστεί αυτόν τον Θεό στον οποίο πίστευε ο πάστορας. Υπήρχαν πνεύματα στον κόσμο – το πίστευε παρόλο που ο πατέρας της όχι. Έπειτα από τον θάνατο του, τον ένιωθε κοντά της. Όταν πήγαινε στον τάφο του για την τζέζα αισθανόταν την καθησυχαστική παρουσία του. Αν υπήρχαν πολλοί θεοί και νεκρά πνεύματα, τότε ένιωθε ότι μπορούσε να αγαπήσει τον Θεό του, ιδίως αν ήταν αυτός ο Θεός που ενθάρρυνε τον Μπέκος Ισακ να είναι τόσο καλός και συμπονετικός άνθρωπος.

« Ναι» είπε « μπορώ» .

.....

Χαίρομαι που θα προσπαθήσεις – που θα προσπαθήσεις να αγαπήσεις τον Θεό. Σημαίνει πολλά. Νομίζω ότι μπορούμε να έχουμε έναν καλό γάμο αν μοιραζόμαστε αυτή την πίστη»

σσ.120-121

Μετά το πρωινό , θα πήγαινε στο νεκροταφείο για να καθαρίσει τον τάφο του Ίσακ...

Καμιά από τις δυο γυναίκες δεν τηρούσε την τζεζα. Ως χριστιανές υποτίθεται δεν έπρεπε να πιστεύουν στη λατρεία των προγόνων. Παρά όλα αυτά και οι δυο χήρες ήθελαν να μιλάνε με τους άντρες τους και τους γηραιότερους , να κάνουν εκκλήσεις σε εκείνους , να ζητάνε τη συμβουλή τους. Τους έλειπαν τα παλιά τελετουργικά , έτσι πήγαινε τακτικά στο νεκροταφείο. Ήταν περίεργο αλλά η Σάντζα αισθανόταν κοντά στον Ίσακ με ένα τρόπο που δεν το ένιωθε όταν ζούσε. Τότε της προκαλούσε δέος εκείνος κι η καλοσύνη του. Νεκρός της φαινόταν πιο προσιτός. ...η Σάντζα αγόρασε ιβουάρ χρυσάνθεμα από τον πάγκο της γριάς Κορεάτισσας. ...δεν έβγαζε νόημα να φέρνει σε ένα θαμμένο σώμα αγαπημένα φαγητά ή θυμίαμα ή λουλούδια. Δεν υπήρχε λόγος να υποκλίνεται, εφόσον είμαστε όλοι ίσοι στα μάτια του Θεού, έλεγε. Αλλά η Σάντζα ήθελε έτσι κι αλλιώς να φέρνει κάτι ωραίο στον τάφο. ...χαιρόταν που ο Ίσακ δεν είχε αποτεφρωθεί. Ήθελε ένα μέρος όπου να μπορούν τα παιδιά να επισκέπτονται τον πατέρα τους.

...

Η Σάντζα έπεσε στα γόνατα και καθάρισε τη μαρμάρινη ταφόπλακα με τις πετσέτες που είχε φέρει μαζί της.

...

Η Σάντζα χαμογέλασε στον φύλακα που φαινόταν να ελπίζει ότι μπορούσε να στείλει μια ηλικιωμένη στο σχολείο....

Όταν ο φύλακας χάθηκε από τα μάτια της , η Σάντζα έσκαψε με τα χέρια της μια τρύπα στη βάση της ταφόπλακας τριάντα πόντους βάθος κι έριξε μέσα τη φωτογραφία του μπρελόκ⁹. Σκέπασε την τρύπα με χώμα και γρασίδι , κι ύστερα έβαλε τα δυνατά της να καθαρίσει τα χέρια της με το μαντήλι της , αλλά έμεινε χώμα κάτω από τα νύχια της . Η Σάντζα έτριψε το χώμα και χάιδεψε το γρασίδι με τα δάχτυλά της.

σσ. 690-696

Σημείωση: Το βιβλίο «Πατσίνκο» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ίκαρος

Ονομασίες φαγητών

Ψάρι Jeon : ψάρι πανέ

Κοτόπουλο Jorim: κρέας λαχανικά θαλασσινά επί τόπου μαγειρεμένα σε ζωμό με καρυκεύματα μέχρι να απορροφηθούν όλα τα συστατικά

Bulgogi : κομμάτια κρέας ψημένα με τεχνική ανάλογη του μπάρμπεκιου, πλην διαφορετικής φιλοσοφίας καθώς συχνά το κρέας σερβίρεται ωμό και υπάρχει ειδική σχάρα στα τραπέζια των εστιατορίων μπουλγκόκι, όπου ο πελάτης μπορεί να ψήσει μόνος του το κρέας.

Ταϊγaki : κέικ σε σχήμα ψαριού, συνήθως γεμιστό με πάστα κόκκινων φασολιών

Gimbal : δημοφιλές κορεατικό φαγητό που αποτελείται από ρύζι στον ατμό τυλιγμένο σε αποξηραμένα φύκια και σερβίρεται σε φέτες

⁹ Η φωτογραφία που έφερε πάντα μαζί της ήταν του νεκρού γιου της

Κορεατική Ποίηση

Εάν είστε περίεργοι για το κορεατική ποίηση, η κατανόηση της πλούσιας και πολυτάραχης ιστορίας της χώρας είναι μία εξαιρετική αρχή. Ο λόγιος και μεταφραστής Αδελφός Anthony του Taizé (An Sonjae) εξηγεί.

- Η ποίηση στο επίκεντρο της Κορεατικής κοινωνίας του 19ου αιώνα

Σε περασμένες εποχές, το κύριο σημάδι ενός μορφωμένου ανθρώπου ήταν η ικανότητα να γράφει ποίηση, κυρίως στην κλασική κινεζική, αλλά και στην κορεατική γλώσσα. Οι δύο γλώσσες είναι πολύ διαφορετικές, αφού η κινεζική δεν έχει σχεδόν καθόλου γραμματική, ενώ η κορεατική έχει πολλή γραμματική. Πράγματι, στην περίοδο Joseon (1392 - 1910), για να γίνει κάποιος υψηλός αξιωματούχος του κράτους, έπρεπε να περάσει εξετάσεις γραφής ποιήματος στη κινεζική γλώσσα. Πριν από το 1900, η Κορέα ήταν ένα κομφουκιανικό κράτος, στο οποίο όλες οι σπουδές γίνονταν με τη χρήση κλασικών κινεζικών κειμένων και ακολουθούσαν τα κινεζικά μοντέλα.

Το μυθιστόρημα του Yi Munyol «Ο ποιητής» (Harvill / Vintage, 2001) αφηγείται την αληθινή ιστορία του αγώνα ενός νέου ανθρώπου στις αρχές του 19ου αιώνα να κατανοήσει τους κανόνες της κλασικής κινεζικής ποίησης, μόνο για να ανακαλύψει ότι είχε αποκλειστεί από τις εξετάσεις των δημοσίων υπηρεσιών. Έτσι έγινε ένας περιτλανώμενος ποιητής, και ήταν παντού καλοδεχούμενος γιατί η σύνθεση ποίησης ήταν μια δημοφιλής μορφή ψυχαγωγίας.

Μόλις ο εκσυγχρονισμός άρχισε, λίγο πριν από το 1900, με την εισαγωγή του σύγχρονου προγράμματος σπουδών στα σχολεία, η όλη παράδοση και ο πολιτισμός της κλασικής κινεζικής ποίησης άρχισε να παρακμάζει. Οι ιστορικοί της κορεατικής λογοτεχνίας δεν μπορούν να συμφωνήσουν αν υπάρχει ή όχι καμία συνέχεια που να τη συνδέει με τη σύγχρονη κορεατική ποίηση.

- Ο εκσυγχρονισμός και η ιαπωνική επιρροή άλλαξε την ποίηση στην Κορέα

Αυτό το χάσμα συμπίπτει με την προσάρτηση της Κορέας στην Ιαπωνία το 1910. Ο κορεατικός πολιτισμός, η ιστορία και η γλώσσα εξορίστηκαν από τα σχολεία για να αντικατασταθούν από τον ιαπωνικό πολιτισμό, την ιστορία και τη γλώσσα. Για κάμποσο καιρό, ήταν πολύ δύσκολο να δημοσιευτεί κάτι γραμμένο στα κορεατικά. Ωστόσο, η συνάντηση με τη σύγχρονη ιαπωνική γραφή απείχε από το να είναι μια αρνητική εμπειρία για πολλούς ευαίσθητους νέους Κορεάτες. Η τέχνη της μετάφρασης είχε ένα ζωτικό ρόλο στην εποχή Meiji της Ιαπωνίας, όταν η χώρα μετατράπηκε από μια απομονωμένη φεουδαρχική κοινωνία στη σύγχρονη μορφή της.

Το 1905, ο Ιάπωνας λόγιος Ueda Bin παρήγαγε έναν όγκο μεταφράσεων ποίησης στις οποίες οι Γάλλοι συμβολιστές είχαν εξέχουσα θέση. Αυτό έφερε επανάσταση στην ιαπωνική ποίηση, και οι Κορεάτες ποιητές που σπούδασαν στην Ιαπωνία σύντομα βρέθηκαν κάτω από την επιρροή της. Μια σημαντική πτυχή των Γάλλων ποιητών ήταν η χρήση του «ελεύθερου στίχου» και αυτό σύντομα πέρασε στις ιαπωνικές απομιμήσεις, και στη συνέχεια στους Κορεάτες.

Μια άλλη εξέλιξη κοινή στην Ιαπωνία και την Κορέα μετά το 1930 ήταν ένας διαχωρισμός μεταξύ εκείνων που έγραφαν «καθαρή ποίηση» ως «τέχνη για την τέχνη» και εκείνους που, επηρεασμένοι από τη Ρωσική Επανάσταση, επέμειναν στην κοινωνική αποστολή του ποιητή και προσπάθησαν να γράψουν «προλεταριακό» ή «επαναστατικό» στίχο.

➤ Η λογοκρισία περιόρισε τη δημοσίευση ποίησης στα Κορεατικά

Λογοκρισία σήμαινε ότι οι Κορεάτες δεν θα μπορούσαν να εκφράσουν ανοιχτά την έντονη επιθυμία τους για την ανάκτηση της χαμένης εθνικής τους ταυτότητας. Η αντίσταση στην Ιαπωνία έπρεπε να είναι συγκαλυμμένη. Δύο αξιόλογες συλλογές, οι «Αζαλέες» του Kim Sowol (δημοσιεύθηκε το 1925) και η «Σιωπή Αγαπημένη μου», του Manhae Han Yong-un (δημοσιεύθηκε το 1926), γράφτηκαν στα κορεατικά και αργότερα αναγνωρίστηκαν ως «σπουδαία μνημεία της κορεάτικης αντίστασης». Αλλά διαβάζοντας αυτά τα ποιήματα ως αντι-ιαπωνικές εκδηλώσεις πλέον θεωρείται ευρέως ως στρέβλωση. Και οι δύο είναι έντονα λυρικές· η πρώτη στρέφεται σε πιο παραδοσιακή ποίηση, η άλλη γράφτηκε ως απάντηση στον Ινδό ποιητή Ραμπιντρανάθ Ταγκόρ.

*Σιωπηλά οι άνεμοι φυσούν, κλαίνε, στενάζουν,
ενώ χωρίς λόγο αισθανόμαστε θλίψη και νοσταλγία αυτή τη
σκοτεινή ανοιξιάτικη νύχτα
καθώς απαλοί ατμοί σηκώνονται και καλύπτουν το έδαφος.*

(από την «Ανοιξιάτικη Νύχτα» της συλλογής του Kim Sowol «Αζαλέες», που μεταφράστηκε από τον David R. McCann (Columbia University Press)).

Στη δεκαετία του 1930, δύο σύνορα προσέλκυσαν την προσοχή των πιο ριζοσπαστών ποιητών. Πολλοί Κορεάτες πέρασαν στη Μαντζουρία, είτε άποροι αγρότες σε αναζήτηση γης για καλλιέργεια, ή ριζοσπάστες πρόθυμοι να ενταχθούν στο αντι-ιαπωνικό αντάρτικο. Ακόμη πιο πολλοί Κορεάτες πήραν τα πλοία και πέρασαν στην Ιαπωνία· πολλοί ήταν απελπισμένοι για δουλειά και πήγαν στις φτωχογειτονιές των βιομηχανικών κέντρων της Ιαπωνίας· άλλοι ήταν διανοούμενοι και ήταν πρόθυμοι να μάθουν για τη νεωτερικότητα. Ένας αριθμός εκλεκτών Κορεατών ποιητών που τόλμησαν να αντισταθούν στην Ιαπωνία πριν και κατά τη διάρκεια του πολέμου, πέθαναν στη φυλακή και θεωρούνται ως μάρτυρες-ποιητές.

➤ Πώς γεννήθηκε μια εθνική κορεάτικη ποίηση

Όταν η Κορέα έπαψε να είναι υπό την κατοχή της Ιαπωνίας το 1945, και η δημοσίευση στην κορεατική ήταν και πάλι δυνατή, ήρθαν χρόνια έντονης ποιητικής δραστηριότητας, καθώς οι Κορεάτες ποιητές προσπάθησαν να αναπτύξουν μια εθνική ποίηση.

Στη συνέχεια, το 1950 έφερε τον πόλεμο της Κορέας. Αρκετοί κοινωνικά δεσμευμένοι ποιητές είχαν συνταχθεί με τη Βόρεια Κορέα πριν από τον πόλεμο και πήγαν να ζήσουν εκεί. Όταν ο στρατός της Βόρειας Κορέας έφυγε από τη Σεούλ, το φθινόπωρο του 1950, απήγαγε πολλούς άλλους φημισμένους συγγραφείς και τους ανάγκασε να βαδίσουν βόρεια, όπου αμέσως εξαφανίστηκαν. Σε αντάλλαγμα, μια σειρά από ποιητές είχαν έρθει στο νότο από τις βόρειες περιοχές.

Μόλις τελείωσε ο πόλεμος, η ποίηση της Νότιας Κορέας, όπως και η μυθοπλασία της, υπόκειται σε ισχυρές πιέσεις να μην εκφράσει οποιαδήποτε μορφή σοσιαλιστικής συμπάθειας. Η ανάπτυξη της σύγχρονης ποίησης της Νότιας Κορέας έπρεπε να αρχίσει μέσα στα ερείπια. Η περιοχή Myeong-dong της Σεούλ είχε υποφέρει πολύ από τους βομβαρδισμούς και τα σφυροκοπήματα του πολέμου, αλλά τα μπαρ, οι καφετέριες και οι αίθουσες τυχερών παιχνιδιών (σκάκι και Baduk / go) παρείχαν καταφύγιο για ένα ετερόκλητο πλήθος μποέμ τύπων, συγγραφέων, καλλιτεχνών, τραγουδιστών, σινεφίλ, οι οποίοι συνήθως δεν είχαν χρήματα, αλλά τους επιτρεπόταν να πίνουν (και να τρώνε) επί πιστώσει με την ελπίδα της περιστασιακής καταβολής δικαιωμάτων εκμετάλλευσης.

➤ Η πολυτάραχη ιστορία της μεταπολεμικής Κορέας ενέπνευσε μια γενιά ποιητών

Μια ηγετική φυσιογνωμία της επίσημα εγκεκριμένης αισθητικής πλευράς της ποίησης ήταν ο Midang Seo Jeong-ju, ο οποίος ασκούσε μεγάλη δύναμη και επιρροή. Στη μεταπολεμική ιστορία της Κορέας, ένα κρίσιμο σημείο καμπής είναι η 19η Απριλίου 1960, η «Απριλιανή Επανάσταση», όταν η αστυνομία άνοιξε πυρ εναντίον των φοιτητών που διαμαρτύρονταν εναντίον των νοθευμένων εκλογών, σκοτώνοντας πολλούς. Ο πρόεδρος, Syngman Rhee, αναγκάστηκε σε εξορία, αλλά η δημοκρατία δεν ήταν κάτι που οι Κορεάτες είχαν βιώσει ποτέ, και ο καθένας ήθελε να είναι ο επικεφαλής ενός πολιτικού κόμματος. Ένα χρόνο αργότερα, στις 16 Μαΐου 1961 ο στρατός πήρε τον έλεγχο.

Για ορισμένους ποιητές και κριτικούς, αυτό λειτούργησε ως αφύπνιση, και για δεκαετίες, οι ποιητές διαιρέθηκαν μεταξύ εκείνων που έπαιζαν εκ του ασφαλούς με λεπτούς στίχους και όσους, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, εξέφρασαν τη διαφωνία τους αντιμέτωποι με καταπιεστικά καθεστώτα. Τα ονόματα είναι ως επί το πλείστον άγνωστα. Ο Kim Su-yeong ήταν ένα νεωτεριστής ο οποίος μετά την Απριλιανή Επανάσταση υποστήριξε μια ποίηση που χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, συνειδητοποιώντας ότι η λογοτεχνία ήταν εκτός επαφής με την πραγματικότητα της χώρας. Ο Shin Gyeong-nim επέστρεψε αφού πέρασε δέκα χρόνια μεταξύ των αγροτικών και αστικών εργατικών τάξεων και έγραψε τον «Χορό των Αγροτών» του στο όνομά τους, χρησιμοποιώντας συχνά το «εμείς» στη θέση του ποιητικού «εγώ» προσώπου.

*Συναντηθήκαμε στο πίσω δωμάτιο του συνεταιριστικού μύλου παίζοντας χαρτιά για ένα πιάτο
mik' αύριο είναι η μέρα αγορών.*

*Θορυβώδεις έμποροι αποτινάζουν το χιόνι μπροστά στην αυλή του πανδοχείου.
Χωράφια και λόφοι λάμπουν από καινούριο λευκό, το χιόνι που πέφτει πέφτει παχύ στροβιλίζοντας.*

Οι άνθρωποι μιλούν για την τιμή του ρυζιού και των λιπασμάτων. . . .

(απόσπασμα από το «Ένα χειμωνιάτικο βράδυ» από τη συλλογή «Χορός αγροτών» του Shin Gyeong-nim, μεταφρασμένο από τον αδελφό Anthony, Πανεπιστήμιο της Χαβάης Press, Cornell, «Ανατολή» - Σειρά Ασία)

➤ Πώς μοιάζει η ποίηση της Κορέας σήμερα

Σήμερα, ο Κο Ουν είναι ένα γνωστό όνομα σε όλο τον κόσμο, ο μόνος Κορεάτης ποιητής για τον οποίο κάτι τέτοιο μπορεί να ειπωθεί. Αυτός ήταν ο κύριος εκπρόσωπος διαφωνίας και διαμαρτυρίας κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1970 και πάλι μετά από τη φυλάκισή του, το 1980. Στη δεκαετία του 1970, ο κόσμος έμαθε άλλον ένα Κορεάτη ποιητή, τον Kim Chiha, του οποίου τα πρώιμα ποιήματα διαμαρτυρίας είχαν εμπνεύσει μια ολόκληρη γενιά και του οποίου το σατιρικό αριστούργημα «Πέντε Ληστές», τόσο εξόργισε την άρχουσα ελίτ που φυλακίστηκε για χρόνια και έγινε διεθνώς γνωστός «κρατούμενος συνείδησης».

Παρόλα αυτά, σήμερα, χιλιάδες Κορεάτες γράφουν ποίηση, ανήκουν σε συλλόγους ποίησης, συνήθως επικεντρώνονται σε έναν ανώτερο ποιητή, απαγγέλλουν τα ποιήματά τους ο ένας στον άλλο, και συχνά πληρώνουν για να τη δημοσίευσή του έργου τους. Οι καλύτεροι ποιητές δημοσιεύθηκαν από τρεις ή τέσσερις εκδοτικούς οίκους που εξακολουθούν να αντανακλούν σε κάποιο βαθμό τις διαιρέσεις ανάμεσα στις αισθητικές και τις κοινωνικές σχολές.

Σήμερα, πολλοί παλαιότεροι ποιητές κουνούν το κεφάλι τους λυπημένοι, και ομολογούν ότι το βρίσκουν πολύ δύσκολο να κατανοήσουν τα ποιήματα που γράφονται από την επερχόμενη γενιά. Με την ανάπτυξη της δημοκρατίας και του πλούτου, οι νέοι Κορεάτες, ιδιαίτερα, αντιμετωπίζουν την πρόκληση να βρουν και να εκφράσουν μια συνεκτική έννοια στα ποιήματά τους. Κατακερματισμένα σύμβολα και κατακερματισμένη γραμματική προβληματίζουν τον αναγνώστη. Εν τω μεταξύ, οι ηλικιωμένοι ποιητές, όπως ο Jeong Ho-Seung, απολαμβάνουν τεράστια δημοτικότητα με ποιήματα που εκφράζουν ελαφρά τη νοσταλγία και μελαγχολία για τη παροδικότητα της ζωής και την αβεβαιότητα της αγάπης.

πηγή - The Asia Pacific Journal: <https://apjif.org/-Brother-Anthony-of-Taize-/3420/article.html>

απεραντοσύνη

ηρεμία

ανάμνηση

Στον πόλεμο της Κορέας, αρχές της δεκαετίας του 1950, ο Κο Ουν έχασε πλήθος συγγενών και φίλων. Ήταν τέτοια η απόγνωση που, για να μην ακούει τον θόρυβο του πολέμου, έχυσε καυστικό υγρό στα αφτιά του.

Ο Κο Ουν είναι κάτι σαν τον Γιάννη Ρίτσο της Νότιας Κορέας. Γράφει ακατάπαυστα, έχει φυλακιστεί, έχει περάσει βασανιστήρια. Και είναι μεγάλος ποιητής. Στο δυτικό κοινό τον σύστησε ένας άλλος ογκόλιθος της ποίησης, ο Αλεν Γκίνσμπουργκ. Ο ίδιος μάλιστα προλογίζει την έκδοση «Τι; 108 ζεν ποιήματα», η οποία μεταφράστηκε στα ελληνικά από τις Αργυρώ Κασωτάκη-Γατοπούλου και Hana Yoo για λογαριασμό των εκδόσεων Περίσπωμένη. Και η οποία μας φέρνει για πρώτη φορά σε επαφή με τον υποψήφιο της Νότιας Κορέας (ακούγεται αρκετά τα τελευταία χρόνια το όνομά του) για το Νομπέλ Λογοτεχνίας.

Κο Ουν

Ο Κο Ουν έχει πίσω του μια απίστευτη ιστορία. Όταν γεννήθηκε, το 1933, η Κορέα ήταν Ιαπωνία. Στον πόλεμο της Κορέας, αρχές της δεκαετίας του 1950, έχασε πλήθος συγγενών και φίλων. Ήταν τέτοια η απόγνωση που για να μην ακούει τον θόρυβο του πολέμου, έχυσε καυστικό υγρό στα αφτιά του. Και έγινε βουδιστής μοναχός το 1952. Αργότερα έγινε ηγούμενος μοναστηριού. Δέκα χρόνια κράτησε η μοναστική ζωή, μετά πέταξε τα ράσα για να αφοσιωθεί στην ποίηση, στην οποία επιδιόταν από νέος. Για να συγκεντρωθεί σε αυτό, αυτοεξορίστηκε σε νησί και υπέβαλε τον εαυτό του σε ποικίλες δοκιμασίες - μία από αυτές ήταν η κατάχρηση αλκοόλ. Δεν απέφυγε και δύο απόπειρες αυτοκτονίας. Αλλά καθώς είναι άνθρωπος παθιασμένος και ευαίσθητος, συγκλονίζεται από την αυτοπυρπόληση εργάτη το 1970, όταν η Κορέα είχε δικτατορικό καθεστώς, και στρατεύεται πολιτικά για να βοηθήσει στην εγκαθίδρυση δημοκρατίας. Φυλακίζεται και τρώει ξύλο τόσο, που χάνει και το υπόλοιπο της ακοής που του είχε απομείνει. Στη φυλακή, και ενώ περιμένει ακόμη και την εκτέλεσή του, γράφει τη μεγαλύτερη ποιητική του συλλογή, ένα ποίημα για κάθε άνθρωπο που είχε γνωρίσει! Το έργο αυτό, με τίτλο Manimbo, αποτελείται από 30 τόμους που στεγάζουν 4.001 ποιήματα, τα οποία μιλάνε για 10.000 ανθρώπους, οι 5.600 εκ των οποίων καταγράφονται με τα ονόματά τους. Ο Κο Ουν χρειάστηκε 30 χρόνια για να το ολοκληρώσει!

Απελευθερώνεται, παντρεύεται, αποκτά μια κόρη. Το 1990 γνωρίζει τον Αλεν Γκίνσμπουργκ και το 1993, έπειτα από επίσημη κρατική αμνηστία και συγγνώμη, αποκτά επιτέλους διαβατήριο και αρχίζει να ταξιδεύει (συνεχώς). Μαζί του ταξιδεύουν και τα ποιήματά του που έχουν μεταφραστεί σε δεκαεπτά γλώσσες.

Πηγές κειμένου: εφημερίδες «Καθημερινή», «Το Βήμα» και «Lifo».

Ο κόσμος έχει γίνει καινούργιος. Θέλω να προσφέρω νερό σε κάθε άνθρωπο που ταξιδεύει αναζητώντας έναν νέο κόσμο. Θέλω να σβήσω τη δίψα των αποκαμωμένων κορμιών των ανθρώπων. Θέλω να ξεπαγώσω τα παγωμένα κορμιά τους με μια λαμπερή πυρκαγιά μέσα στα κρύα βράδια. Πιο πολύ κι απ' αυτό, ποθώ να τους δώσω δυνατά στηρίγματα από σίδηρο να κρατηθούν, να τους προστατέψω από το να παρασυρθούν από μανιασμένες καταιγίδες.

Οι άνθρωποι, φτιαγμένοι από λάσπη, δεν μπορούν να διασχίσουν τα ρεύματα, οι άνθρωποι, φτιαγμένοι από ξύλο, δεν μπορούν να σταθούν σιμά στη φωτιά. Και σίγουρα ακόμα και κάποιος φτιαγμένος από σίδηρο θα φαγωθεί από τη σκουριά σε λιγότερο από έναν αιώνα.

Και ιδού ένας χαραμοφάης, που άφησε τον εαυτό του να μουσκέψει μέχρι η λάσπη να διαλυθεί, που πυρπόλησε τον εαυτό του, κι έτσι το ξύλο εξαφανίστηκε, και το σίδηρο τελικά σκούριασε πέρα μακριά, στον άνεμο και στη βροχή.

Πάμε τώρα! Μια νέα ζωή έχει γεννηθεί, και δεν είναι αυτό ένας καινούργιος κόσμος;

(Χαιρετισμός του ποιητή)

Κο Ουν: «Τί; 108 ζεν ποιήματα», εκδ. Περισπωμένη, 2014, μτφρ. Αργυρώ Κασωτάκη-Γατοπούλου, Hana Yoo, πρόλογος: Άλεν Γκίνσμπουργκ

If May Passes by Forgotten

What will we do if May passes by forgotten?
One day in May we fought to the end,
at Province Hall, in deserted back alleys,
we fought, stepping on the bloodstains of our dead comrades.
We fought proudly in the name of the Civilian Army of the
Gwangju Uprising,
against foreign forces,
against compradors,
against the legacies of the Yushin dictatorial reform,
defending the lives of our land who could not be desecrated,
we died with punctured chests.
What will we do if May passes by forgotten?

Ko Un

η δική μου Κορέα

Βασιλική Νευροκοπλή

Αναδημοσίευση από το blog της

<https://animusanimus.blogspot.com/>

Όσο πιο μακρινός ο προορισμός ενός ταξιδιού τόσο πιο ασαφείς, αλλά και απαιτητικές οι προσδοκίες που επιμελώς φρόντισαν να θρέψουν πολιτισμικές εστίες και ειδησιογραφικά πρακτορεία.

Τι γνωρίζουμε για την Νότια Κορέα;

Σχεδόν τίποτα.

Ούτε καν ότι η περίφημη κερασιά που έγινε γνωστή από Ιάπωνες ποιητές και ζωγράφους, αλλά και από τις ταινίες του Κουροσάβα, έφτασε στην Ιαπωνία από την Κορέα...

Οι πολίτες αυτού του τόπου συνιστούν έναν ιστορικά ταλαιπωρημένο και πολύ βασανισμένο λαό εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Μέχρι να αποκτήσουν την ανεξαρτησία τους και να φτάσουν να έχουν δημοκρατικό πολίτευμα πέρασαν από πάνω τους πολλοί και βάνουσοι κατακτητές, με χειρότερους από όλους τους Ιάπωνες, λόγος για τον οποίο μέχρι σήμερα οι δυο λαοί διατηρούν τις χειρότερες σχέσεις. Είναι μάλλον γνωστό ότι έπαιρναν τα μικρά κορίτσια της Κορέας για να τα κάνουν πόρνες στη χώρα τους.

Βεβαίως και γνωρίζουμε όλοι την περίφημη αυτοκινητοβιομηχανία της Hyundai, χωρίς, όμως, ίσως να ξέρουμε πως κατασκευάζει μέχρι και καράβια, όπως βέβαια και η Samsung. Και έχοντας στο νου μας τους Κορεάτες που εξάγουν τα πλέον εξελιγμένα μοντέλα της τεχνολογίας, περιμένουμε να συναντήσουμε κάτι εντελώς διαφορετικό απ' αυτό που στην πραγματικότητα συναντάμε, πράγμα που για μια ακόμη φορά επαληθεύει το γεγονός ότι ο πλούτος μιας χώρας δεν συνιστά απαραίτητα και πλούτο των κατοίκων της. Τι συναντάμε;

Πέμπτη μέρα στην Νότια Κορέα και από την Γκορεόγκ στην Χαν Αν, μετά στη Μασάν, στην Σουν Τσαν και τα περίχωρά της. Τριγυρνώντας στους δρόμους των μικρών χωριών και κωμοπόλεων, αναρωτιέμαι διαρκώς και προσπαθώ να καταλάβω τι συμβαίνει.

Ο δημόσιος χώρος είναι τόσο παρατημένος που δεν θα ήταν καθόλου χειρότερος αν για δέκα χρόνια δεν πατούσε εδώ ανθρώπου πόδι. Τα ελάχιστα κτίρια που στέκουν μεγαλεπήβολα και χρίζουν ιδιαίτερης φροντίδας είναι αποκλειστικά τα νοσοκομεία, τα σχολεία και τα θέατρα. Από κει και πέρα, τα σπίτια και τα μαγαζιά δεν διαφέρουν από αυτά που έχω δει πριν από πολλά χρόνια στο Αμάν και στο Χαλέπι ή σε μεμονωμένες φτωχικές συνοικίες της Πόλης και του Καΐρου. Με τη διαφορά πως εδώ είναι όλα έτσι. Το μάτι σου δεν μπορεί να σταθεί σε ένα νοικοκυρεμένο, περιποιημένο και καθαρό οίκημα. Να δει πίσω από τα βρώμικα τζάμια μιας βιτρίνας που οι περισσότερες έχουν κολλημένες αφίσες που πρέπει να τοποθετήθηκαν πριν από αρκετά χρόνια. Είναι ολοφάνερο πως δεν τους ενδιαφέρει διόλου η εικόνα και όψη των καταστημάτων και των σπιτιών τους ούτε και η ευπρέπεια ή η καλαισθησία του δημόσιου χώρου. Στα περισσότερα καταστήματα πωλούνται ψευτοπράγματα σαν αυτά που βλέπουμε στα κινέζικα μαγαζιά της πατρίδας μας. Νιώθω πως οι άνθρωποι είναι πάρα πολύ πίσω, αλλά και πάρα πολύ μπροστά ταυτόχρονα. Πώς γίνεται αυτό, δεν μπορώ ακόμα να το εξηγήσω και να το κατανοήσω. Προφανώς μου λείπουν δεδομένα.

Πηγαίνοντας όμως στην λαϊκή αγορά της Γκορεόγκ καθώς και στην αντίστοιχη λαϊκή της πολύ μεγαλύτερης πόλης Σουν Τσαν, όπου οι διοργανωτές της μουσικής περιοδείας μας οδήγησαν για να πάρουμε μια γεύση της καθημερινής ζωής και των απλών ανθρώπων, σφίχτηκε η ψυχή μας. Άπειρο πλήθος γηραιών ανθρώπων και κυρίως γυναικών που θα ήταν μανάδες ή γιαγιάδες μας, με παντούφλες ή ξυπόλυτες, καθισμένες κατάχαμα ή πάνω σε κάποιο τούβλο πουλούν την λιγοστή πραμάτεια τους μέσα σε πλαστικά κόκκινα πιάτα. Αναρίθμητα βότανα, ψαροειδή, βολβοί, φύκια, όσπρια μέχρι λουκουμάδες που ψήνουν, φρούτα, σάλτσες σόγιας και ένα σωρό ζωντανά που μοιάζουν με σκορπιούς και κατσαρίδες προς μαγείρεμα...

Όταν ρώτησα την φίλη Κορεάτισσα αν οι άνθρωποι αυτοί είναι τόσο φτωχοί όσο φαίνονται, μου απάντησε πως δεν είναι, απλώς έχουν μείνει στα χωριά μόνο οι γέροι που έρχονται στις λαϊκές να πουλήσουν τα μπαξεβανικά τους, ενώ οι νέοι έχουν μετακομίσει στις μεγαλουπόλεις. Δεν μπορώ να πω ότι η απάντηση με έπεισε. Κι εμείς έχουμε λαϊκές, αλλά η εικόνα τους δεν είναι διόλου αξιοθρήνητη. Πόσο άνετος οικονομικά να είναι κάποιος ογδοντάχρονος που κάνει ένα ταξίδι από το μικρό χωριό του στην πόλη για να πουλήσει τρία πιάτα χόρτα; Δεν ξέρω.

Ο εξωτερικός δημόσιος χώρος είναι στα όρια της αθλιότητας. Ακόμα και τα καλά εστιατόρια στα οποία τρώμε, χρίζουν ολοφάνερα ανακαίνισης που δεν έγινε από τότε που χτίστηκαν. Αν μου έλεγε κάποιος πως όλοι αυτοί οι γέροι δούλεψαν μια ζωή στα εργοστάσια των μεγάλων βιομηχανιών παίρνοντας έναν στοιχειώδη μισθό και πλέον μια ψωραλέα σύνταξη, θα το πίστευα. Τόσο πολύ να μας εξαπατούν τα φαινόμενα; Δεν ξέρω.

Οπωσδήποτε για έναν άνθρωπο που έρχεται εδώ από τη Δύση, ακόμα και από τη «μισοδυτική» χώρα μας, υπάρχουν κάποια πράγματα που θα τον δυσκολέψουν και βέβαια άλλα τόσα που θα τον γοητέψουν.

Αν όμως αφήσουμε στην άκρη όλα αυτά, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε το πρόσωπό αυτού του λαού, όσο μπορούμε και όσο μας το έχουν επιτρέψει οι άνθρωποι που συναντήσαμε που βέβαια είναι μουσικοί. Και οι άνθρωποι αυτοί έχουν κάτι σπάνιο... Μπορείς να το ονομάσεις, παιδική αθωότητα... Αξιοθαύμαστα φιλότιμοι και γενναιόδωροι, φιλόξενοι, συνεννοήσιμοι, απλοί, φιλομαθείς προς κάθε τι καινούργιο και άγνωστο, έτοιμοι να οικειοποιηθούν το ξένο, ανοιχτοί. Παρόλο που η μουσική τους παράδοση είναι για μας τόσο παράδοξη όσο το φαγητό τους, οι ίδιοι όχι μόνο μαγεύτηκαν από τις δικές μας μουσικές, αλλά τις σιγοτραγουδούσαν συνέχεια και τις έπαιζαν ακόμα κι όταν δεν βρίσκονταν στην κοινή συναυλία τους. Εδώ θα πρέπει επίσης να τονίσω πως η δική τους μουσική είναι φυσει αδύνατον να παιχτεί από τα δικά μας όργανα και να αποδοθεί ως μελωδία από το στόμα μας ως τραγούδι. Η μελωδία είναι κάτι που απουσιάζει σχεδόν σε απόλυτο βαθμό, όπως το αλάτι από το φαγητό τους.

Κατερίνα Λυγκώνη

Ο κάθε ένας μεταφέρει τη δική του Κορέα, εάν έχει πάει εκεί ή δείχνει ενδιαφέρον. Η δική μου Κορέα είναι οι άνθρωποι της, φωτεινοί λαμπτήρες σε κάθε τι που αφορά αυτή τη χώρα.

Γνώριζα ελάχιστα στην αρχή: τον αιματηρό πόλεμο της Κορέας, την προειδοποιητική φράση «θα γίνει της Κορέας!», το διαχωρισμό της χώρας σε Νότια και Βόρεια, το τραγουδι «Gagmam Style» του Psy με το ιδιαίτερο χορευτικό λίκνισμα που είχε καταπλήξει διεθνώς, ακόμη και το CNN το 2012, τη χρονιά που αντίκρουσα για πρώτη φορά τη μισή, τη Νότια Κορέα.

Η Νότια Κορέα, μοιρασμένη από τη Βόρεια έχει πραγματοποιήσει μεγάλα αναπτυξιακά άλματα μετά το πόλεμο του 1950-1953. Εξωπραγματικά για τα διεθνή δεδομένα: κατεστραμμένη και πεινασμένη κατάφερε σε σύντομο χρονικό διάστημα να αναρριχηθεί ως μια από τις δυνατότερες οικονομίες στον κόσμο με πολλές πρωτιές στην τεχνολογία, την πληροφορική, την εκπαίδευση και τον δημόσιο τομέα. Η εξελικτική της αυτή πορεία αντανακλάται στους ανθρώπους της κάθε γενιάς διαφορετικά και κυρίως στους παππούδες και τις γιαγιάδες που σήκωσαν όλο το βάρος της μεγάλης αλλαγής και που η Κορέα τους χρωστάει πολλά. Η εμφάνιση τους, η συμπεριφορά τους, οι κινήσεις τους αποκαλύπτουν πώς τα κατάφεραν.

Busan, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κορέας. Το Μπουσάν ήταν το κέντρο επιχειρήσεων στον πόλεμο της Κορέας και εκεί πάτησαν για πρώτη φορά οι Έλληνες στρατιώτες πριν διοχετευθούν στα διάφορα μέτωπα του πολέμου. Εκεί μένουν και δραστηριοποιούνται και σήμερα οι περισσότεροι Έλληνες λόγω της θάλασσας και των ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Για το λόγο επίσης οι Μπουσανίτες μοιάζουν σε πολλά με τους Έλληνες στη νοοτροπία: είναι άμεσοι, αυθόρμητοι, ζούν έντονα και αγαπούν τη θάλασσα.

Στους δρόμους του Μπουσάν διαπιστώνεις καλύτερα την ιστορία της Κορέας: γιαγιάδες και παππούδες με κυρτωμένα σώματα και διαλυμένα πόδια από την επίπονη εργασία του παρελθόντος, τη κακή διατροφή στα χρόνια της μεγάλης φτώχειας, συνεχίζουν να δουλεύουν, σαν να θεωρούν υποχρέωση τους να διαφυλάξουν την ευμάρεια των εγγονών τους. Το πρωί οι δρόμοι είναι γεμάτοι με εργαζόμενους που με αυστηρά κοστούμια τρέχουν στα γραφεία τους. Εκείνοι όμως φορούν τα έντονα και πολύχρωμα όσο και ασύνδετα μεταξύ τους ρούχα και πουλούν λαχανικά, φρούτα, ψάρια στα πλαστικά μπωλ, μαζεύουν τα χαρτόνια με τα τροχήλατα κάρα που οι ίδιοι σέρνουν για να τα πουλήσουν στο τέλος της ημέρας στον χονδρέμπορα. Ανάμεσα τους οι «Γιαουρτο-Κυρίες» που με τα ποδήλατα τους εδώ και δεκαετίες, ντυμένες στα χρώματα των γιαουρτιών, πωλούν το υγρό γιαούρτι yakult καθημερινά, εργασία προς το ζήν και σήμα κατατεθέν των πόλεων της Κορέας. Πλέον στα εξελιγμένα ειδικά ποδηλατοψυγεία.

Η εικόνα αλλάζει στα εκατοντάδες εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας καθώς πάνω από το 80% της νεολαίας σπουδάζει σε πανεπιστήμιο. Όπως και στην Ελλάδα, αυτό είναι το μεγαλύτερο όνειρο των γονιών εκεί: να σπουδάσουν στα καλύτερα πανεπιστήμια και να μάθουν ξένες γλώσσες, μαζί με άλλες δεξιότητες για μια λαμπρή καριέρα που στερήθηκαν οι προηγούμενες γενιές. Οι γονείς δουλεύουν σκληρά και κάνουν μεγάλες θυσίες ώστε να εξασφαλίσουν το μέλλον των παιδιών τους. Οι νέοι της Κορέας είναι το αποτέλεσμα της αλματώδους ανάπτυξης και ευμάρειας της χώρας: ψηλοί, ευθυτενείς, όμορφοι, ντυμένοι δυτικότερα με τα τελευταίας τεχνολογίας κινητά στο χέρι, να διαβάζουν πολύ και να προσπαθούν να ανταπεξέλθουν στις προσδοκίες των γονέων τους. Περισσότεροι νέοι φορούν τα γυαλιά ανάγνωσης με το χονδρό μαύρο σκελετό, παρά οι παππούδες τους.

Έψαχνα να βρω τους συνδετικούς κρίκους των τριών γενιών της Κορέας. Τους βρήκα. Στην ομαδικότητα τους, στην φιλοξενία και φροντίδα για τους γύρω τους, την επιμονή και εργατικότητα, τη συναδελφικότητα τους και κυρίως το ιερό δέος που δείχνουν για τις σπουδές. Δεν κάνουν διακρίσεις σε αυτό, σε ντόπιους, ξένους, πλούσιους ή φτωχούς. Προστατεύουν με νύχια και με δόντια τα παιδιά που θα δώσουν τις κατατακτήριες εξετάσεις για τα Πανεπιστήμια, θα γεμίσουν κάθε θρησκευτικό χώρο για προσευχές και τάματα για τη φώτιση τους, θα σταματήσουν τα αεροπλάνα μέχρι να τελειώσουν τις εξετάσεις και θα υποχρεώσουν κάθε βιομηχανία, εταιρία και μαγαζί να ανοίξει αφού έχουν οι Κορεάτες μαθητές καθίσει στα εξεταστικά κέντρα ώστε να μην μπλέξουν στη κίνηση.

Θα θυμάμαι πάντα τις Κορεάτισσες μαγείρισσες στα εστιατόρια των πανεπιστημίων όταν εμάς τους ξένους φοιτητές μας έβαζαν έξτρα φαγητό και μας έδιναν διακριτικά Κορεατικά σνακς, νιώθοντας ως γονείς και αυτοί την αγωνία των δικών μας γονιών που βρίσκονται στην άλλη άκρη του κόσμου. Τους άγνωστους ηλικιωμένους ανθρώπους που δεν δίστασαν, χωρίς καμμία κοινή γλώσσα επικοινωνίας να αρπάξουν το κουτάλι μου για να ανακατέψουν καλά το ρύζι και τα λαχανικά λέγοντας ότι το φαγητό αυτό γίνεται νόστιμο μόνο αν το ανακατέψεις καλά. Τους Κορεάτες φοιτητές που τον καιρό της εξεταστικής, μεταξύ τους και σε εμάς, άφηναν κρυφά μια σοκολάτα πάνω στα βιβλία μας για να μας δώσει δύναμη. Τον νεαρό που βλέποντας με να έχω αποκοιμηθεί στο τρένο πάνω στα χαρτιά του πανεπιστημίου, πήγε και αγόρασε το δημοφιλές γάλα μπανάνας για να το αφήσει σιωπηλά δίπλα μου. Τον φύλακα που βλέποντας με να ετοιμάζω στιγμιαία νουντλς στο ζεστό νερό έτρεξε και έφερε ένα ωμό αυγό και το έσπασε πάνω, για να πάρω όπως είπε περισσότερη δύναμη για το διάβασμα. Τους γονείς της συμμαθήτριάς μου που με κάλεσαν στο σπίτι τους και φεύγοντας μου έδωσαν τα βαριά σακάκια και τις μπότες της κόρης τους κρίνοντας σωστά, ότι δεν ήμουν προετοιμασμένη για τον επερχόμενο χιονιά. Την μεσήλικη κυρία που καθάρισε και μου έδωσε το μισό της μήλο μέσα στο τρένο από τη Σεούλ στο Μπουσάν.

Πολλά τα παραδείγματα της ζεστασιάς και φιλοξενίας των ανθρώπων της Κορέας που ενώ δεν είναι φανερά σε πρώτη ανάγνωση, δείχνουν πώς επιβίωσαν στα χρόνια της μεγάλης φτώχειας και πώς άλλαξαν την χώρα τους. Με την ομαδικότητα, την αλληλεγγύη, την επιμονή αλλά και τα σχολεία τους. Ας γίνει λοιπόν... της Κορέας.

[...]

Την Κυριακή 24 Δεκεμβρίου (1995) επισκεφθήκαμε την Ορθόδοξη Κοινότητα του Ιντσόν, μιας πόλης που – τηρουμένων των αναλογιών – είναι για τη Σεούλ, ό,τι ο Πειραιάς για την Αθήνα. Λειτουργήσαμε στον Ιερό Ναό Αγίου Παύλου και στη συνέχεια παρακαθήσαμε με όλο το εκκλησίασμα σε γεύμα. Αυτό σήμαινε πολλά πράγματα ταυτόχρονα: φιλική γνωριμία με τους συνδαιτημόνες, ενδιαφέρουσα συζήτηση με τον εφημέριο π. Δανιήλ Να, και απόλαυση της κορεατικής κουζίνας. Έξω το κρύο ήταν δριμύ· στην τραπεζαρία όμως τη ζεστασιά καρδιών και σωμάτων την εξασφάλιζαν η αδελφικότητα και το θαυμάσιο κιμ-τσι (λαχανικά με δυνατό κόκκινο πιπέρι). Στη ζωή της εκκλησίας του Ιντσόν είναι ευδιάκριτες οι θετικές συμβολές του εφημερίου της, του εκκλησιαστικού συμβουλίου, της πρεσβυτέρας Ολυμπιάδος, των νέων κ.λπ.

[...]

Θανάσης και Ελένη Παπαθανασίου

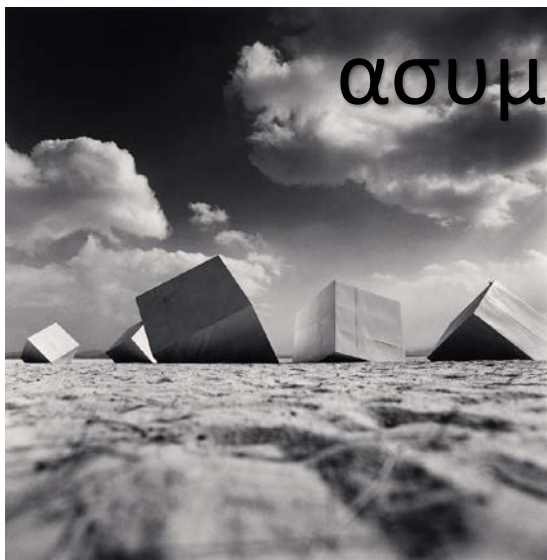
(από το βιβλίο «Ορθόδοξη Εκκλησία Κορέας», τ. 1: Εν πορεία, σελ. 110 – 111, εκδ. Τήνος

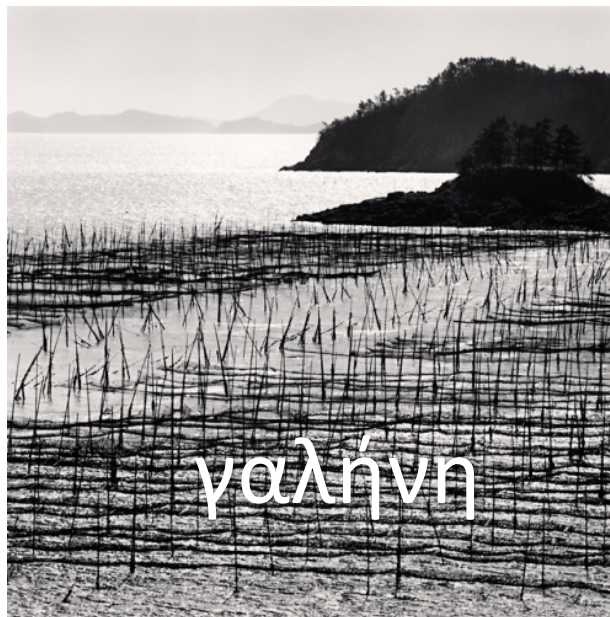
27 Δεκεμβρίου 1995, στη Μονή Μεταμορφώσεως, Garyong: Όρθια, η διακόνισσα Μαρία Σπυροπούλου, με την ιδιαίτερη διακονική αμφίεσή της (το "σχήμα" της). Καθήμενοι, από αριστερά: Ελένη Ταμαρέση, Θανάσης Παπαθανασίου, αρχιμ. Αμβρόσιος Ζωγράφος (νυν Μητροπολίτης Κορέας), επίσκοπος Σωτήριος Τράμπας (τότε βοηθός επίσκοπος για την Κορέα, και αργότερα Μητροπολίτης της, 2004-08) και ο μακαριστός π. Παγκράτιος Μπρούσαλης (+ 2000, συνεργός της ιεραποστολής και ενθουσιώδης μελετητής του αγίου Γρηγορίου Νύσσης).

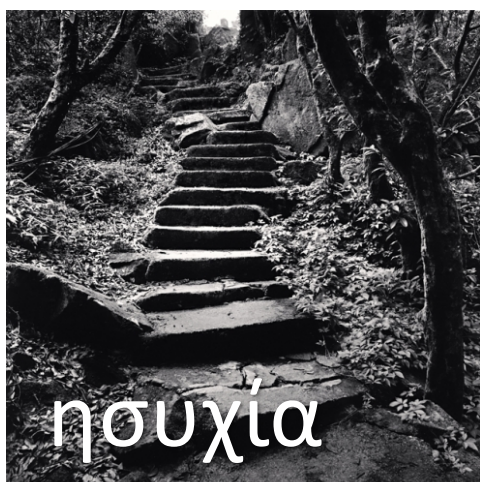
π. Δανιήλ Να Διακόνισσα Μαρία Σπυροπούλου

ασυμμετρία

γαλήνη

ησυχία

αναγέννηση

γλωσσάρι

ΚΟΡΕΑΤΙΚΑ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΦΟΡΑ

Αγγελική Παρκ

1. ΝΑΟΣ – Σονγκ Ντανγκ
2. ΙΕΡΕΑΣ – ΣΙΝΜΠΟΥΝΙΜ στο τέλος ΝΙΜ δείχνει σεβασμό. Κανονικά λέγεται ΣΙΝΜΠΟΥ. Όταν είναι σεβαστό πρόσωπο, βάζουμε το ΝΙΜ.
3. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ – Ντετγτζιουκιο
4. ΚΥΡΙΑ, ΚΥΡΙΟΣ –
Εδώ έχει δύο έννοιες. 1) Όταν είναι δάσκαλος(α) και καθηγητής(τρια) στο Γυμνάσιο και Λύκειο, φωνάζουμε Σον Σενγκ Νιμ 2) Όταν κάποιος δεν έχει τίτλο στην κοινωνία και είναι μεγαλύτερος, λέμε Σον Σενγκ Νιμ Ας πούμε για την κυρία Αθανασία Κοντογιαννοπούλου που είναι στην Εκκλησία εκεί στη Σεούλ, οι άνθρωποι την λένε Αθανασία Σον Σενγκ Νιμ.
5. Πρώτα λέμε το όνομα. Ύστερα τον τίτλο. Ας πούμε για τον π. Αμβρόσιο, λέμε ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ Ντετγτζιουκιο. Πάντοτε χρησιμοποιούμε μόνο την ονομαστική, γιατί στα κορεάτικα δεν υπάρχουν πτώσεις.
6. ΕΛΛΗΝΑΣ (-ΝΙΔΑ) – Γκρης Σα Ραμ (άνθρωπος)
7. ΚΟΡΕΑΤΗΣ (ΤΙΣΣΑ) – Χάνκοκ Σα Ραμ
8. ΤΟ ΠΡΩΙ – Ατσίμ
9. ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ – Τσομ τσιμ
10. ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ – Όχου
11. ΤΟ ΒΡΑΔΥ – Τζονιοκ
12. Η ΝΥΧΤΑ – Μπαμ
13. ΚΑΛΗΜΕΡΑ (ΚΑΛΗΣΠΕΡΑ) – Ανιόνγκ χασεό
Στην Κορέα μόνο για καλημέρα και για καλησπέρα, μόνο χρησιμοποιούμε το ίδιο.
14. ΚΑΛΗ ΝΥΧΤΑ (ΟΤΑΝ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ) – Ανιόνγκ Χι Χασεό
15. ΚΑΛΗ ΝΥΧΤΑ (ΟΤΑΝ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ) – Ανιόνγκ Χι Τζιου Μουσέ
16. ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΦΕΤΕ; Μου ολ ντούσι κεσόες
17. ΓΑΛΑ – Ου γιου
18. ΤΣΑΪ – Νοκ Τσα
19. ΖΑΧΑΡΗ – Σολ ταγκ
20. ΚΑΦΕΣ – Κο Φι
21. ΑΛΑΤΙ – Σο Κουμ

22. ΛΑΔΙ – Κιρούμ
23. ΚΡΕΑΣ – Κο Κι
24. ΚΡΕΑΣ ΜΟΣΧΑΡΙΣΙΟ – Σο Κόκι
25. ΚΡΕΑΣ ΜΕ ΛΑΧΑΝΙΚΑ – Μπουλ Κο Κι
26. ΨΑΡΙ – Σενγκ Σον
27. ΑΥΓΟ – Κε Ραν
28. ΝΕΡΟ – Μπουλ
29. ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΜΑΡΟΥΛΙ ΜΕ ΠΙΠΕΡΙΕΣ – Πέτσου κίμτσι
30. ΔΩΣΤΕ ΜΟΥ ΝΕΡΟ ΠΑΡΑΚΑΛΩ – Μπουλ Τσαμ Τσιουζέο
31. ΚΑΛΗ ΟΡΕΞΗ – Μάσικ Κεντσσέο
32. ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ – Κάμσα Χαμνί ντά
33. ΣΥΓΓΝΩΜΗ – Τσουέ σονγκ χαμνιντά
34. ΧΑΙΡΩ ΠΟΛΥ (ΠΟΥ ΣΥΝΑΝΤΗΘΗΚΑΜΕ)– Μπανκαπ σμνιντά
35. ΠΟΥ ΠΑΤΕ – Όντι κασέο
36. ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΑΩ – Κιο Χουέϊε
37. ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΤΟΥΑΛΕΤΑ – Χουα τσανγκ σιλ ι όντι
38. ΤΙ ΩΡΑ ΕΙΝΑΙ – Μιο Σι Έϊο
39. ΠΟΣΟ ΚΑΝΕΙ – Όλμα έϊο

προστασία
απεραντοσύνη

Οι Συνεργάτες του τεύχους

ΓΩΓΟΥ ΒΑΣΩ, θεολόγος, φιλόλογος, ζωγράφος

ΔΕΣΠΟΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ, Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας Θεολογική Σχολή ΕΚΠΑ

Καθηγητής Ερμηνείας Καινής Διαθήκης, Πρόεδρος Πατριαρχικού Ιδρύματος Ορθ. Ιεραποστολής Α. Ανατολής

ΚΟΥΡΑΚΛΗΣ π. ΜΕΛΕΤΙΟΣ, Διευθυντής Διεύθυνσης Στρατιωτικών Ιερέων Γενικού Επιτελείου Στρατού, Στρατιωτικός Ιεροκήρυκας

ΜΠΛΑΘΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Θεολόγος, σκηνοθέτης, ηθοποιός, δημοσιογράφος

ΛΥΓΚΩΝΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, πτ. Τμήματος Επικοινωνίας & ΜΜΕ Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΡΚ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, Δρ. Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ

Διακόνισσα ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ,

ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ, Καθηγητής Ιστορίας Θρησκευμάτων, Ιαπωνολόγος,

Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, Θεολογική Σχολή ΕΚΠΑ

ΤΑΜΑΡΕΣΗ – ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΕΝΗ, Καθηγήτρια Αγγλικής Φιλολογίας

Θερμές ευχαριστίες

ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΟΡΕΑΣ κ.κ. ΑΜΒΡΟΣΙΟ

ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΙΣΙΔΙΑΣ κ.κ. ΣΩΤΗΡΙΟ

π. Δανιήλ Να & π. Αλέξανδρο Χαν

Θανάση Παπαθανασίου

Γεώργιο Δημόπουλο

Μπέσση Μουσουλέα

Γρηγόρη Τζιβελέκη

Βασιλική Τσότρα

Βασιλική Νευροκοπλή

Παρασκευά Κουτσοβίτη

«Πάντα απολαμβάνω να ανακαλύπτω τόπους που τους περιβάλλει ένα μυστήριο και μία ξεχωριστή ατμόσφαιρα, ίσως μια πατίνα του χρόνου, περισσότερο μια υποψία παρά μια περιγραφή, μια ερώτηση ή δύο...

Η Νότια Κορέα είναι ένας θησαυρός για μένα από την άποψη αυτή, όπως έχει κατοικηθεί για τόσο μεγάλο συνεχόμενο διάστημα μέσα στους αιώνες.

Οι μνήμες και τα ίχνη βρίσκονται παντού στον αέρα και είναι άρρηκτα δεμένα με τη γη.»

Michael Kenna (γενν. 1953)

Η Φαντίνα ήταν μοδίστρα. Έραβε ολόκληρα φουστάνια στο χέρι και κουραζόταν πολύ. Όταν περνούσε κάποια φίλη τους, τότε μόνο έκανε ένα μικρό διάλειμμα.

Αποφάσισε, λοιπόν, να πάει να δουλέψει σε ένα εργοστάσιο που κατασκεύαζε ρούχα με μεγάλες μηχανές. Εκεί η δουλειά θα ήταν γρήγορη και ξεκούραστη, και θα είχε χρόνο για παρέα με τους συναδέλφους τους.

Τους το όνειρο γκρεμίστηκε! Την έβαλαν μπροστά σε ένα μηχάνημα που άνοιγε κουμπότρυπες όλη την ώρα. Όταν έκανε κάποιο λάθος, την πρόσβαλε το αφεντικό. Και όταν καθυστερούσε, τσακωνόταν με τους τους εργάτριες.

Η Φαντίνα άρχισε να ονειρεύεται κάτι άλλο: Οι άνθρωποι να συζητούν ελεύθερα και να αποφασίζουν για τη δουλειά τους και για τη ζωή τους. Και να είναι όλοι ικανοποιημένοι.

Την ξύπνησε η άγρια φωνή του αφεντικού. Μόλις είχε ράψει λάθος μια κουμπότρυπα!

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η Φαντίνα είναι ένα από τα βασικά πρόσωπα στους «Άθλιους» του Βίκτωρος Ουγκώ.

Η σειρά των καλλιτεχνικών φωτογραφιών που χρησιμοποιήθηκαν στο παρόν τεύχος έχουν είναι όλες τραβηγμένες στη Νότια Κορέα και ανήκουν στον Βρετανό φωτογράφο Michael Kenna.

Σχέδιο οπισθόφυλλου: Βάσω Γώγου

아름다움

